

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ЮРИДИК КАДРЛАРНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА МАЛАКАСИНИ
ОШИРИШ ИНСТИТУТИ**

Д.Б.РАХИМОВ

УЎК: 520 (072) (575.1)

ББК: 66.4 (5Япо)

Р: 28

Ўқув-услугий қўлланма Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қошидаги Юристар малакасини ошириш маркази Ўқув ва илмий-услугий кенгашида 2025 йил 27 март куни муҳокама қилинган ва чоп этишга тавсия этилган (2-сонли баённома).

Рахимов Д.Б. Япония (ҳуқуқшунос нигоҳида): Ўқув-услугий қўлланма.
–Т.: Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Юридик кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, 2025. – 113 б.

Такризчилар: юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD)
Х.Файзиев
юридик фанлар номзоди, доцент Р.Шакуров

Ўқув-услугий қўлланмада Япон ва ўзбек халқлари маданияти, фалсафаси, ҳуқуқ тизими қиёсий таҳлиллар асосида ёритилган.

Қўлланма кенг жамоатчилик, юрисконсультлар, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, олий юридик таълим ўқув муассасалари талабалари ҳамда юридик кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш институти тингловчилари учун мўлжалланган.

Ушбу қўлланма отам, биринчи устозим, тарихчи ва ҳуқуқшунос, олий тоифали педагог Бахтиёр Рахимовнинг кўрсатмалари ҳамда маслаҳатларига асосан тайёрланди.

© Д.Б.Рахимов, 2025.

© Юридик кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, 2025.

М У Н Д А Р И Ж А

КИРИШ	4
I БОБ. Японияга ташрифнинг дастлабки қадамлари	
1.1. Япон ва Ўзбек саломлашиш одоблари	5
1.2. Япония Адлия вазирлигининг ташкил этилиши, вазирлик музейи ва “Хабарлар галлерияси”даги тарихий материаллар.....	7
1.3. Япония Адлия вазирлигининг Тадқиқот ва малака ошириш институти фаолияти ҳамда Ўзбекистон билан ҳамкорлиги.....	9
1.4. Япония Нотариуслар Миллий ассоциацияси ва Ўзбекистон Нотариал палатаси.....	15
1.5. Япония ва Ўзбекистонда нотариус бўлиб ишлаш учун қўйиладиган малака талаблари.....	18
1.6. Япония ва Ўзбекистонда нотариал ҳаракатларни амалга ошириш тамойиллари ва ҳуқуқий асослари.....	19
II БОБ. Япония ва Ўзбекистонда нотариуслар малакасини ошириш тартиби	
1.7. Японияда нотариус бўлишни хоҳловчи шахсларнинг таълим олиши ва малака ошириши тартиби.....	25
1.8. Японияда нотариусларнинг малака ошириш курслари	26
1.9. Японияда нотариуслар малака ошириши учун умумий талаблар.....	27
1.10. Ўзбекистонда юридик кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш	29
III БОБ. Япония ва Ўзбекистон: фалсафа, маданият ва машҳур манзиллар	
1.11. Япония ҳақида маълумотлар	30
1.12. Япон “IKIGAI” фалсафаси моҳияти ва унинг 10 та қоидаси.....	31
1.13. Японлар узоқ яшашининг 11 сири	34
1.14. Япон ва Ўзбек халқи маданияти	42
1.15. Япония ва Ўзбекистоннинг машҳур манзиллари.....	51
1.16. Японияга хизмат сафари юзасидан тақдимот.....	64
1.17. Японияга қилган сафарим натижалари бўйича хулосам.....	69
ТАВСИЯ ЭТИЛАДИГАН МАНБАЛАР	70
ИЛОВА	
Япония Миллий Нотариуслар ассоциацияси томонидан “29 халқаро нотариуслар конгресси” учун тайёрланган “XXI асрда нотариат тамойилларининг амал қилиши” мавзусида материаллар.....	73

К И Р И Ш

Дунёнинг ривожланган давлатлари билан ҳамкорликни амалга ошириб, уларнинг ҳуқуқ тизими, маданияти ва фалсафаси билан яқиндан танишиш ҳамда тажриба алмашиш хайрлидир.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қошидаги Юристлар малакасини ошириш маркази раҳбарияти ва хусусий нотариуслардан иборат таркибда 2023 йилнинг 17-24 ноябрь кунлари Японияда хизмат сафарида бўлиб, у ернинг ҳуқуқ тизими, маданияти, фалсафаси ва маданий ёдгорликлари билан танишиб, ҳайратланарли таассуротларга эга бўлдик.

Ушбу таассуротларимизни мазкур ўқув-услубий қўлланмага мужассам этиш орқали ўқувчиларга етказиш асносида Япония ҳуқуқ тизими, маданият, фалсафасининг илғор жиҳатларидан фойданишларига яқинда ёрдам беришни мақсад қилдик.

Ўқув-услубий қўлланмада Японлар ва Ўзбекларнинг саломлашиш одоблари, Япония Адлия вазирлиги тизими, вазирлик музейи ва “Хабарлар галлерияси”даги тарихий материаллар, вазирликнинг Тадқиқот ва малака ошириш институти фаолияти ҳамда Ўзбекистон билан ҳамкорлиги, Япония Нотариуслар Миллий ассоциацияси ва Ўзбекистон Нотариал палатаси, Япония ва Ўзбекистонда нотариус бўлиб ишлаш учун қўйиладиган талаблар хусусида сўз юритдик.

Шунингдек, Япония ва Ўзбекистонда нотариал ҳаракатларни амалга оширишнинг ҳуқуқий асослари, Японияда нотариуслар малака ошириш жараёни, нотариусларнинг малака ошириш курслари ва малака ошириши учун қўйиладиган умумий талабларни баён этдик.

Бундан ташқари, қўлланма ва унинг иловасида Япония ҳақида маълумотлар, Япон “IKIGAI” (“Ҳаёт арзийди”) фалсафаси моҳияти ва унинг 10 та қоидаси, Японлар узоқ яшашининг 11 сири, Япон ва Ўзбек халқи маданияти ҳамда Япония ва Ўзбекистоннинг машҳур манзиллари хусусидаги маълумотларни ҳамда Япония Миллий Нотариуслар ассоциацияси томонидан “29 халқаро нотариуслар конгресси” учун тайёрланган “XXI асрда нотариат тамойилларининг амал қилиши” мавзусида материалларни ҳам келтириб ўтдик.

Мазкур ўқув-услубий қўлланма ва унинг иловасида келтириб ўтилган маълумотлар Япония ҳуқуқ тизими, маданияти, фалсафаси оид билимларингизнинг ошишига яқиндан ёрдам бериши билан биргаликда, улардан илмий ишларингиз, амалиётингиз ёки келгусидаги профессионал фаолиятингизда фойдаланишингиз мумкин.

Мен Рахимов Дониёр
Бахтиёрович Ўзбекистон
Республикаси Адлия вазирлиги
кошидаги Юристар малакасини
ошириш маркази профессори,
юридик фанлари доктори (DSc)
марказ раҳбарияти ва хусусий
нотариуслардан иборат таркибда
2023 йилнинг 17-24 ноябрь кунлари
Японияда хизмат сафарида бўлиб, у
ернинг ҳуқуқ тизими ва маданий
ёдгорликлари билан танишдик.

“Сўз боши салом” дейишади доно халқимиз.

Саломлашиш одоби.

Японларнинг саломлашиш маданияти ўзига хос, улар саломлашганда – кўлни узатмасдан, табассум билан таъзим қилган ҳолда “Kon'nichiwa” (салом) дейишади. Бу ўзбекларда “Ассалому алайкум” тарзда жаранглайди.

Ер юзида 200 дан ортиқ давлат, 2000 дан ортиқ миллат ва элатлар мавжуд. Миллатнинг биринчи белгиси – тил.

Маданиятнинг биринчи белгиси – одоб! Одоб-ахлоқнинг биринчи белгиси – бу саломлашиш! Саломлашиш “саломатлик” сўзининг синоними ҳисобланади.

Саломлашиш одобимиздаги “Ассалому алайкум” сўзи “Сизга тинчлик, соғлик-саломатлик тилайман” деган маънони билдиради. Унга жавобан айтиладиган “Ва алейкум ассалом” (“валеюкум ассалом”) сўзи эса “Сизга ҳам тинчлик, соғлик-саломатлик тилайман” деган маънони англатади.

Ўзбекона саломлашиш одобининг энг муҳим 7 та қоидаси:

✔ **1-қоида:** Саломлашишда, энг аввало “Ассалому алейкум” ва “Ва алейкум ассалом” сўзлари тўлиқ талаффуз этилиши шарт. “Яхшимисиз” сўзи ҳеч қачон “Ассалому алейкум” сўзининг ўрнини боса олмайди. Саломлашиш сўзларини бузиб талаффуз қилиш – либоссиз юриш билан баробар.

✔ **2-қоида:** Саломлашишда, аввал ёши кичик киши ўзидан ёши катта кишига салом беради. Бироқ, у биринчи бўлиб қўл узатмайди. Эр-хотин ўртасидаги саломлашиш одобиди ҳам аввал хонадон бекаси оила бошлиғига

салом бериши лозим. Фарзандлар ота-онасига, ака-опасига, худди шундай, ўқувчилар ўқитувчисига биринчи бўлиб салом беришлари шарт. Ёши катта киши қўл узатмагунича, кичик ёшдаги киши қўл чўзмайди. Бош қимирлатиб қўйиш, қош қоқиш, пичирлаб қўйиш, киприк қоқиб, бир қараб қўйиш – на салом бериш ва на алик олишга ярайди. Бундай саломлашиш ожизлик, такаббурлик белгиси!

✓ **3-қоида:** Кўпчилик йиғилган жойга келган бир киши, унинг мавқеи ёки ёшидан қатъи назар, биринчи бўлиб салом бериши керак. Бир киши иложи борица кўпчилик билан қўл бериб кўришиши шарт эмас. Кўпчилик уларнинг даврасига қўшилаётган ёлғиз киши билан қўл бериб сўрашиш истагини билдирса, бу бошқа гап.

✓ **4-қоида:** Салом берувчи ва алик олувчиларнинг сони, ёшидан қатъи назар, намоз ёки китоб ўқиётган, қоғозга ёхуд компьютерда ниманидир ёзаётган кишиларга салом бермай турилади. Бу пайтда кўқисдан салом бериш, нафақат салом бериш, шовқин солиш, овоз чиқариш – одобсизлик саналади. Мутолаа ва ёзув билан банд киши бир зумга чалғиб, сиз томонга қараб қўйганидагина у билан саломлашишингиз мумкин.

✓ **5-қоида:** Юз-қўли ювилмаган ёхуд таҳорати бузилган кишилар билан саломлашмай турилади. Кишилиқ жамиятида минг йиллар давомида қатъи бир қоидаларга айланган шахсий гигиена қоидалари мавжуд.

✓ **6-қоида:** Хожатхона ва ҳаммомда умуман саломлашилмайди.

✓ **7-қоида:** Қабристонда, хусусан қабристон эшиги остонасида ва яқин инсоннинг қабри тепасида марҳумлар ҳаққига салом берилади. Бу ердаги салом бериш одоби – марҳумларга ҳурмат белгиси!¹.

2023 йил 17 ноябрь куни Япониянинг “Нарита” халқаро аэропортига келиб, 24 ноябрь куни шу ердан Тошкент шаҳарига қайтдик.

¹ <https://archive.qalampir.uz/news/salomlashishning-7-ta-muxim-odobi-11557>

“Нарита” Токио шаҳрининг шарқий қисмида жойлашган халқаро аэропорт бўлиб, шаҳар марказидан 50-60 км. масофада жойлашган.

✓ Япониянинг “Нарита” аэропортидан Токио шаҳрига вертолёт орқали бориш мумкин. Бу каби хизматлар бир нечта компаниялар томонидан тақдим этилиши мумкин, уларнинг ҳар бири ўзининг хизматлари ва нархлари билан фарқланади.

✓ “Нарита” халқаро аэропортидан Токио шаҳрига поезд, автобус, автомобил, такси ёки шаҳар автомобили орқали бориш мумкин. Ушбу аэропортдан Токио шаҳрига бориш йўлининг масофаси 74.8 км. бўлиб, манзилга етиб бориш вақти эса 59 минутни ташкил этади².

“Токио шаҳрига энг яхши бориш йўли - поезд орқали бўлиб, йўл ҳаққи 18-40 АҚШ доллар, етиб бориш вақти эса 59 минутни ташкил қилади. Автобус билан эса 1 соат 37 дақиқада 10-26 АҚШ долларида бориш мумкин.

Токиога энг тез етиб бориш - такси орқали бўлиб, 220-260 АҚШ долларида 55 минутда бориш мумкин.

Шунингдек, Токиога энг арзон етиб бориш - ҳайдовчиси билан транспортни брон қилиш (транспортнинг текин кутиш вақти - аэропортда 60 минут, бошқа жойларда эса 15 минут) орқали бўлиб, 8-11 АҚШ долларга 55 минутда (67.2 км.) бориш мумкин”³.

Японияда поезд белгиланган жойга ўз вақтида бориши шарт. Агар поезд 35 секундга кечикса, машинист йўловчилардан кечирим сўраб, йўловчиларга билетнинг тўлиқ қиймати қайтариб беради. Бу каби ҳар қандай кечикишлар махсус органлар томонидан текширилади. Поездлар йилига ҳаммаси бўлиб, 50 секунд кечикиши мумкин. Кечикиш ҳолатларида кечирим сўраш билан биргаликда, кечикиш ҳақида маълумотнома беришади⁴.

Япония Адлия вазирлигига ташриф:

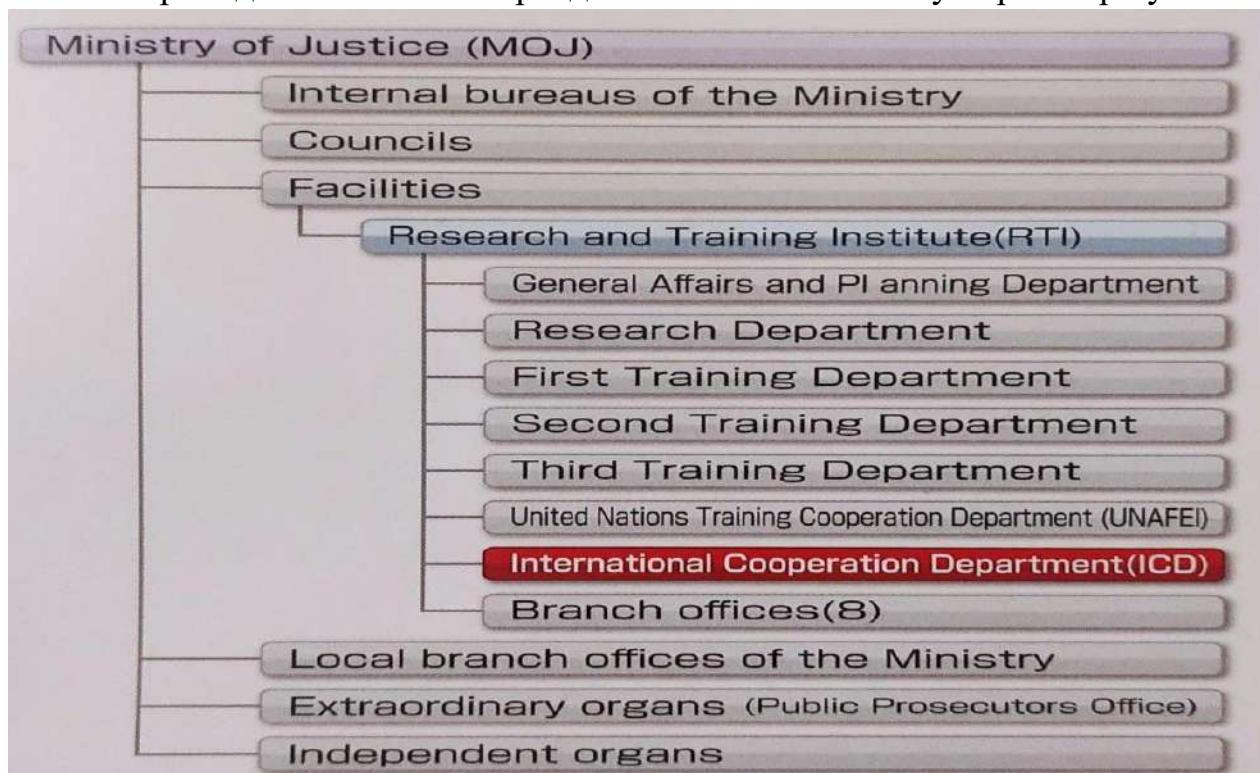
Японияда урушдан олдин Адлия вазирлиги шаклланган бўлиб, у ҳуқуқий, суд ишлари, жумладан суд назорати каби суд маъмурий ишларини бошқарган. 1945 йил 15 феввалида “Адлия вазирлигини ташкил этиш тўғрисида”ги қонун кучга кириши билан вазирлик тугатилиб, янги Адлия агентлиги ташкил этилган. 1950 йил 1 августдаги маъмурий ислохотлар натижасида Адлия вазирлиги номи тикланиб, қайта ташкил этилган.

² https://www.rome2rio.com/s/Tokyo-Narita-Airport-NRT/T%C5%8Dky%C5%8D-Station?source=adwords&gadsour ce=1&gad_campaignid=760766595&gbraid=0AAAAADm27_bjFgQYXQF2ed6QMhMcIX46w&gclid=EAIaIQobChMI6IXjy OSQjQMV4KODBx1OGg0iEAAYAiAAEgLPevD_BwE

³ Ўша ерда. <https://www.rome2rio.com/s/Tokyo-Narita-Airport-NRT/T%C5%8Dky>

⁴ https://www.youtube.com/shorts/x_B67_f2IsY

Вазирликда 2015 йил 10 апрелдан бошлаб ташкилий ўзгаришлар бўлган.

Япония Адлия вазирлиги музейи ва “Хабарлар галлерияси”:

Музейдаги тарихий материаллар:

Судья кийими

Прокурор кийими

Адвокат кийими

Япония провинцияларида жиноятчиларга қўйилган тамғалар:

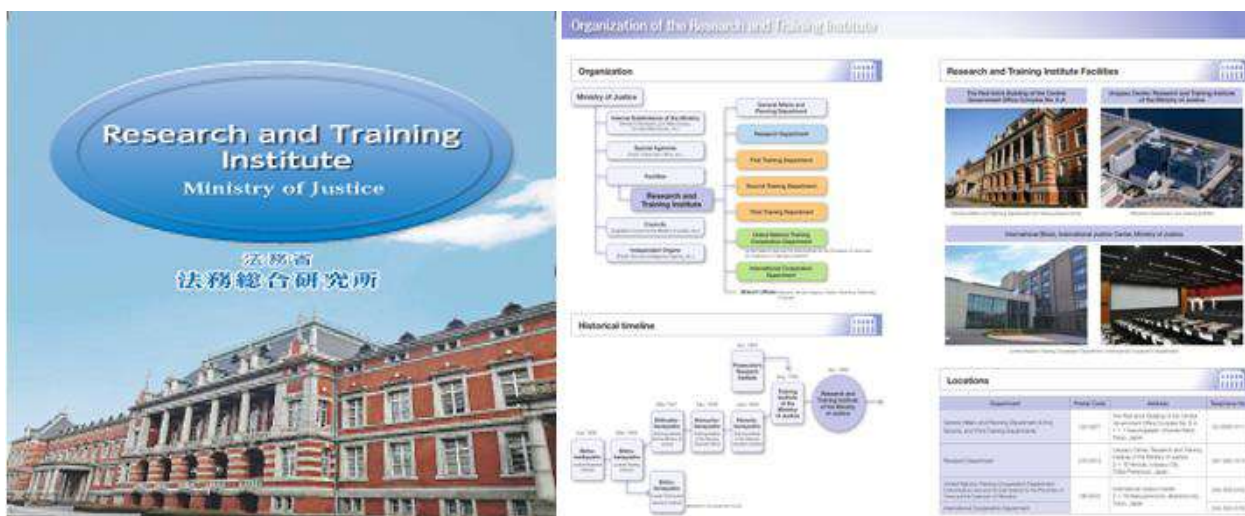
Тамғаларнинг кўриниши:

Япония Адлия вазирлиги Фукаролик ҳукуқи бошқармаси бошлиғи ЦУТОМУ ТАКЭУТИнинг Япония нотариат тизими ҳақидаги маърузасида Ўзбекистон делегацияси иштироки:

Япония Адлия вазирлигининг Тадқиқот ва малака ошириш институти⁵:

⁵ https://www.moj.go.jp/EN/housouken/housou_index.html

Институт директори ТАРО МОРИНАГА билан учрашув:

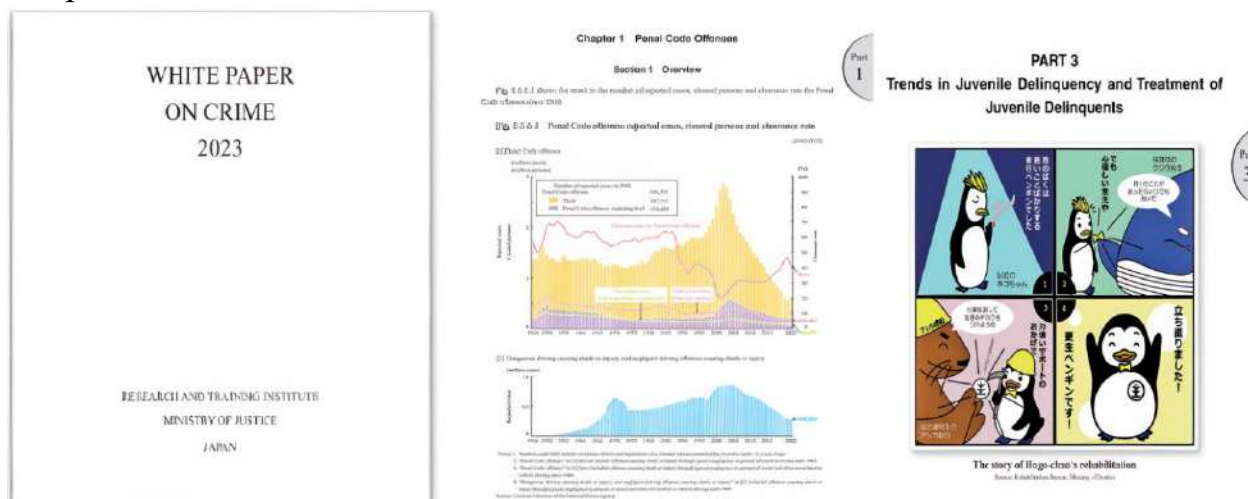

Тадқиқот ва малака ошириш институти 1947 йилнинг 16 апрелида қабул қилинган Япониянинг “Судлар тўғрисида”ги 59-сонли Қонунининг 14-моддасига мувофиқ Япония Олий суди ҳузуридаги ўқув муассасаси сифатида ташкил этилган. Институт судьялар малакасини ошириш билан шуғулланган.

Мазкур институт бугунги кунда Япония Адлия вазирлиги ҳузурида бўлиб, унинг таркибида бир нечта: Тадқиқот, Малака ошириш, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг малака ошириш бўйича ҳамкорлик, Халқаро ҳамкорлик ҳамда Умумий ишлар ва режалаштириш департаментлари мавжуд.

Тадқиқот департаменти жиноий одил судлов сиёсати билан боғлиқ бўлган кенг қамровли тадқиқотлар олиб боради. Унинг тадқиқотлари прокуратура, жиноий суд жараёнлари, институционал ва жамоавий тузатишлар каби кенг кўламли соҳаларни қамраб олади.

Мазкур департамент ҳар йили ўзининг тадқиқот ва ўрганиш натижаларига кўра, “Жиноят бўйича Оқ китоб” – “White Paper on Crime” тайёрлайди.

“Жиноят бўйича Оқ китоб”да кўплаб рангли расмлар, диаграммалар ва жадваллар ўз аксини топади⁶.

Малака ошириш департаменти ҳукукий бошқарув бўйича амалий изланишлар олиб боришидан ташқари, Олий прокуратура, Ҳукукий ишлар бўйича бюроси, Реабилитация бюроси ва Иммиграция хизмати агентлигининг

⁶ WHITE PAPER ON CRIME 2023. RESEARCH AND TRAINING INSTITUTE MINISTRY OF JUSTICE JAPAN. https://hakusyo1.moj.go.jp/en/72/WHITE_PAPER_ON_CRIME2023.pdf

штаб квартираси ва саккизта филиали ходимларининг малакасини ошириш учун турли ўқув дастурларини яратади.

Департамент томонидан прокурорлар ва прокурор ёрдамчилари учун бошқарув иши, малака ошириш ва ихтисослаштирилган тренинглар, Ҳуқуқий ишлар бюроси ходимлари, Пробация ҳамда Иммиграция ва Иммиграцион назорат зобитлари, шунингдек янги ишга қабул қилинган ходимлар учун эса бошланғич тренинглар ва ўрта бўғин ходимлар учун оралик тренинглар ўтказилади.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг малака ошириш соҳасида ҳамкорлик департаменти БМТ билан Япония ҳукумати ўртасидаги келишувга асосан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Осиё ва Узоқ Шарқдаги жиноятларнинг олдини олиш ва ҳуқуқбузарларни тарбиялаш институти фаолиятини (UNA FEI) амалга ошириш учун Тадқиқот ва малака ошириш институти агентлиги сифатида ташкил этилган.

Мазкур департаментга прокуратура, суд тизими, ахлоқан тузатиш ва реабилитация соҳаларидан инструкторлар бириктирилган. Маъмурий ходимлар эса UNA FEIнинг халқаро тренинг ва семинарларни амалга оширишга қаратилган лойиҳаларни режалаштириш ва бошқариш учун масъул.

Институт томонидан ўтказилган халқаро семинар ва курслар бўйича шакллантирилган рўйхат асосида материаллар билан танишишингиз мумкин⁷.

UNITED NATIONS ASIA AND FAR EAST INSTITUTE
FOR THE PREVENTION OF CRIME AND THE TREATMENT OF OFFENDERS

Training Courses/Seminars

- > Schedule
- > Messages from alumni
- > List of International Courses and Seminars

List of International Courses and Seminars

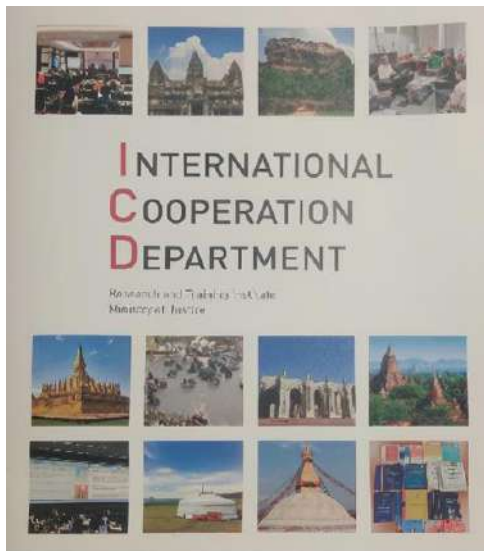
(T: Training Course/ S: Seminar)

5

Part	Type	Date	Main Theme of Course	Outline	Details
185th	T	Sep 12 - Oct 8 2024	Preventing Inmate Abuse and Corruption in Correctional Facilities: Creating a Rehabilitative Prison Environment	Outline	Newsletter 172

- International Training Course on the Criminal Justice
- > Response to Corruption(UNCAC Training Programme)

⁷ <https://www.unafei.or.jp/english/activities/ListCoursesSeminars.html>

Халқаро ҳамкорлик департаменти (ICD) Япония Адлия вазирлигининг халқаро ҳамкорлик фаолияти доирасида тегишли ташкилотлар билан Осиё мамлакатларининг асосий қонун ва меъёрий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш ҳамда қайта кўриб чиқиш, суд-ҳуқуқ тизимини такомиллаштириш ва юридик кадрлар тайёрлашни қўллаб-қувватлаш бўйича ҳуқуқий техник ёрдам кўрсатиш билан шуғулланади.

Тадқиқот ва малака ошириш институтига (RTI) Осиё давлатларидан ўз мамлакатларида қонун устуворлигини ўрнатиш ва бозор иқтисодиётини ривожлантириш масаласида ёрдам беришни сўраб мурожаатлар келиб тушган. Кўпайиб бораётган сўровларга тўлиқ жавоб бериш ва самарали ёрдам кўрсатиш учун ICD 2001 йилнинг апрель ойида RTI таркибида Ҳуқуқий техник ёрдамга ихтисослашган департамент сифатида ташкил этилган.

Ўшандан бери ҳуқуқий техник ёрдам олувчи давлатлар сони кенгайиб бормоқда: Вьетнам, Камбоджа, Лаос, Мянма, Индонезия, Непал, Шарқий-Тимор ва бошқалар. ICD тегишли ташкилотлар билан яқин ҳамкорликда ҳуқуқий техник ёрдам олувчи мамлакатларнинг эҳтиёжларига мос келадиган турли хил яъни, асосий қонунлар, жумладан Фуқаролик кодекси, Фуқаролик Процессуал кодекси кабиларни ишлаб чиқиш, қабул қилинган қонунларни самарали қўллаш ва улардан фойдаланиш (ўқув материалларини яратиш, кадрлар салоҳиятини ошириш ва ш.к.)га оид тадбирларни амалга оширган.

Халқаро ҳамкорлик департаменти:

ICDда юридик фанлари доктори (DSc) Рахимов Дониёр Бахтиёровичнинг тақдими:

Халқаро ҳамкорлик департаменти томонидан ташкил этилган семинар ва конференциялар материаллари билан ICD янгиликлари орқали танишишингиз мумкин⁸.

Умумий ишлар ва режалаштириш департаменти Тадқиқот ва малака ошириш институти томонидан олиб бориладиган тадқиқот ва малака ошириш ишларини комплекс режалаштириш, тегишли ташкилотлар билан ҳар томонлама мувофиқлаштириш, тадқиқот, малака ошириш, халқаро малака ошириш ва халқаро ҳамкорлик департаментларига ихтисослашган ёрдам кўрсатиш, шунингдек институт фаолиятига оид ишларни ташкил этиш ва унинг бюджети учун маъсул.

Япония ва Ўзбекистон ҳамкорлиги:

⁸ <https://www.moj.go.jp/content/001415488.pdf>

Япония Адлия вазирлигининг Тадқиқот ва малака ошириш институти билан Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қошидаги Юристлар малакасини ошириш маркази ўртасида ўзаро ҳамкорлик йўлга қўйилган эди.

Бугунги кунда, Юристлар малакасини ошириш маркази Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 24 майдаги ПФ–80-сон Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг 2025 йил 19 мартдаги 171-сон қарорига асосан **Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузурида Юридик кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти** сифатида қайта ташкил этилиб, фаолият олиб бормоқда.

Институт фаолиятининг асосий мақсади — Адлия органлари ва муассасалари ходимлари, юридик хизмат, адвокатура, нотариат, медиация, интеллектуал мулк, суд экспертизаси, архив иши ва иш юритиш ҳамда бошқа соҳа мутахассисларини узлуксиз касбий ривожлантиришнинг замонавий тизимини йўлга қўйиш ҳамда уларни ўқитишни халқаро тажриба ва замонавий таълим стандартлари талабларидан келиб чиққан ҳолда такомиллаштириш.

Шунингдек, Институтда 2025 йил 1 майдан бошлаб, оилавий медиация ишлари бўйича фуқаролар йиғини раислари профессионал медиаторликка бепул ўқитилади.

2025 йил 1 июндан бошлаб эса, “Рақамли институт” платформаси орқали юридик кадрлар тегишли билим ва кўникмалар бўйича касбий текширувдан ўтказилади ҳамда натижасига кўра юридик кадрларнинг компетенция паспорти ва индивидуал касбий ривожланиш дастури тузилади ҳамда ушбу дастур орқали кадрлар малака оширишга йўналтирилади.

Бундан ташқари, 2025 йил 1 июндан бошлаб, мамлакатимизда яратилаётган замонавий бизнес ва тадбиркорлик муҳитида инвесторлар ҳуқуқ ва манфаатларининг ишончли ҳимоясини таъминлаш мақсадида “инглиз ҳуқуқининг фундаментал асослари” бўйича махсус ўқув курсларини йўлга қўйилади, бунда шартнома ҳуқуқи, арбитраж тартиб-таомиллари, инвестиция ҳуқуқи, адвокатлик техникаси, низоларни муқобил ҳал қилиш асослари бўйича ўқув жараёнлари ташкил этилиши таъминланади;

- интеллектуал мулк соҳасидаги кадрларнинг малакасини ошириб бориш ўқув дастурларини ишлаб чиқиш ва улар асосида олий таълим ва илмий-тадқиқот ташкилотлари, аҳоли ва тадбиркорлик субъектлари учун “IP Management” (интеллектуал мулкни бошқариш) ўқув курсларини ташкил қилиб борилади;

- юридик амалиётда замонавий технологияларни қўллашнинг асосий жиҳатлари, жумладан юридик жараёнларни автоматлаштириш, кенг ҳажмли маълумотларни (big data) таҳлил қилиш ҳамда ҳуқуқий экспертизада сунъий интеллект тизимларидан фойдаланиш бўйича адлия органлари ва юридик хизматлар ходимларининг малакасини ошириш ва уларни юридик соҳанинг рақамли трансформацияси талаблари асосида тайёрлаш мақсадида Legal Tech ва сунъий интеллект комплекс ўқув дастури ишлаб чиқилади ва амалиётга жорий этилади.

Япония Нотариуслар Миллий ассоциациясига ташриф:

Ташриф давомида ассоциациянинг маъмурий директори ЯМАШИТА ТЕРУТОШИ ва Хорижий ишлар бўйича комитет аъзоси ТАКАСАКИ ХИДЕО нинг Япония нотариат тизими ҳақидаги маърузалари тингланди.

Япониянинг Нотариуслар Миллий ассоциацияси — Япония нотариусларининг профессионал ташкилоти бўлиб, у 1950 йилда ташкил этилган. Ассоциациянинг асосий мақсади — нотариуслар фаолиятини тартибга солиш, уларни қўллаб-қувватлаш, малака ошириш ҳамда нотариуслар учун ҳуқуқий ва амалий ёрдам кўрсатишдан иборат. Японияда барча нотариуслар ва нотариал идоралар Миллий ассоциацияга аъзо бўлиши шарт.

Япония Нотариуслар Миллий ассоциациянинг асосий вазифалари:

1. Нотариуслар фаолиятини ишини ташкил қилиш. Ассоциация нотариуслар фаолиятининг қонунга мувофиқ ташкил этилиши, ишлаш шартларини белгилловчи қонунлар ва тартибларни амалда тадбиқ қилишга ёрдам беради.

2. Нотариусларнинг малакасини ошириш. Ассоциация нотариуслар учун тренинглар, семинарлар ва курслар ташкил этиш орқали уларнинг малакасини оширишга қаратилган чораларни кўради.

3. Нотариуслар ўртасида ахборот алмашиш. Ассоциация нотариуслар ўртасида ҳуқуқий ахборот алмашиш, тажриба ва малакасини оширишга йўналтирилган тадбирларни амалга оширади.

4. Қонунчилик ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва таклифлар бериш. Ассоциация нотариуслар фаолиятига оид қонунларни ишлаб чиқади ёки уларга тегишли ўзгартиришлар киритиш бўйича таклифлар беради.

5. Жамоатчилик билан ҳамкорлик. Нотариуслар Миллий ассоциацияси ўз фаолияти орқали жамоатчилик ва давлат органлари билан ҳамкорликни мустаҳкамлашга интилади. Ассоциация нотариуслар орқали турли ҳужжатларни тасдиқлаш, ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш ва шундай бошқа хизматлар тақдим этади.

6. Нотариуслар учун ҳуқуқий ҳимоя. Ассоциация нотариусларнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилади ва уларга ҳуқуқий ёрдам кўрсатади.

Ўзбекистон Республикаси Нотариал палатаси⁹ барча нотариал идоралар нотариусларининг аъзолигига асосланган нодавлат нотижорат ташкилоти бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 9 сентябрдаги ПФ–5816-сон Фармониغا асосан нотариуслардан иборат ташаббускорлар томонидан 2019 йил 28 декабрь куни ўтказилган II таъсис Конференциясида ташкил этилган.

Нотариал палатасининг асосий вазифалари ва фаолият йўналишлари:

- хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариуслар фаолиятини мувофиқлаштириб бориш, қонун ҳужжатлари ва ҳуқуқни қўллаш амалиётини такомиллаштириш ҳамда қонун ҳужжатларининг бир хилда қўлланилишини таъминлашга доир таклифлар ишлаб чиқиш;

- низоларнинг олдини олувчи институт сифатида нотариат ролини мустаҳкамлаш, нотариуслик касби нуфузини ошириш, шунингдек, хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариусларнинг касбий тайёргарлиги ва малакаси оширилишини ҳамда уларнинг фуқаролик жавобгарлиги мажбурий суғурталанишини ташкил этиш;

⁹ <https://notarialpalata.uz/uz>

- ягона нотариал амалиётни таъминлаш чораларини кўриш, хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариуслар фаолияти тўғрисидаги статистик маълумотларни тўплаш ва ўрганиш, ижобий иш тажрибасини оммалаштириш ҳамда уларга услубий ёрдам кўрсатиш;

- тавсиявий характерга эга бўлган нотариал ҳаракатлар бўйича услубий қўлланмалар ишлаб чиқиш;

- аҳолининг ҳуқуқий билимлари ва ҳуқуқий маданиятини оширишга қаратилган ҳуқуқий тарғибот тадбирларини амалга ошириш;

- давлат органлари, бошқа ташкилотлар билан муносабатларда, судда ва бошқа ҳолларда аъзоларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ифодалаш ҳамда ҳимоя қилиш;

- хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариуслар томонидан қонун ҳужжатларига, касб этикаси қоидалари ва касб мажбуриятларига риоя этилиши устидан мониторингни амалга ошириш, хизмат текширувлари ўтказиш ҳамда уларнинг касбига лойиқлиги масаласини кўриб чиқиш ҳақида Қорақалпоғистон Адлия вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар адлия бошқармалари ҳузуридаги малака комиссияларига таклиф киритиш;

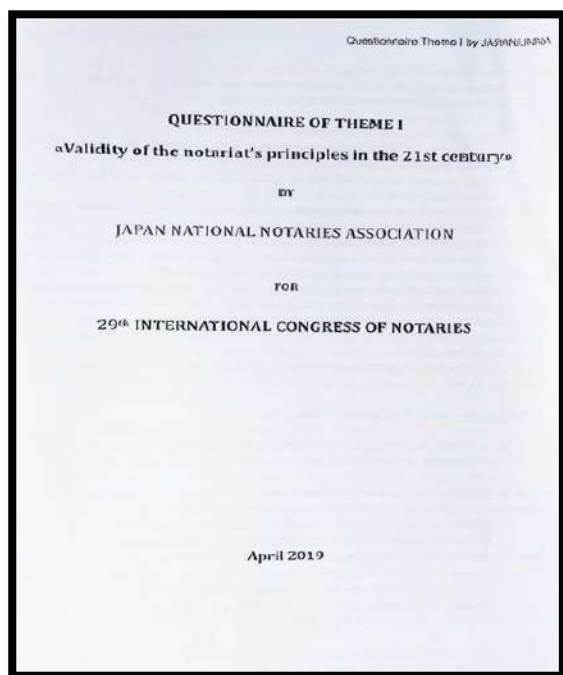
- давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари билан нотариал фаолият масалалари бўйича ҳамкорлик қилиш;

- нотариуслик фаолияти масалалари бўйича (халқаро) илмий-амалий конференциялар, симпозиумлар, семинарлар ва бошқа тадбирлар ташкил қилиш ва ўтказиш;

- матбаа ва ноширлик фаолиятини йўлга қўйиш (лицензия асосида).

Японияда 507 та нотариус ва 286 та нотариал идора мавжуд. Тасвирда нотариал идоралар, нотариуслар ва котиблар сони келтирилган:

Япония Миллий Нотариуслар ассоциацияси томонидан “29 халқаро нотариуслар конгресси” учун тайёрланган “XXI асрда нотариат тамойилларининг амал қилиши” мавзусида материаллар тўпламида қайд қилинишича, нотариус бўлиши учун Япония фуқароси бўлиши ва балоғат ёшига етган бўлиши керак.

Японияда нотариус бўлиш учун шахс имтиҳон топшириши керак. Имтиҳонда ҳуқуқий билимлар текширилади ва уни топшириш нотариусликка рўйхатга олиш учун шарт саналади. Номзод имтиҳондан ўтгач камида 6 ой давомида шогирд сифатида амалиётда бўлади.

Ўзбекистонда йигирма беш ёшдан кичик ва олтмиш беш ёшдан катта бўлмаган, олий юридик маълумотга, юридик мутахассислик бўйича камида уч йиллик иш стажига эга бўлган, шу жумладан нотариал идорада камида бир йил стажировка ўтаган, малака имтиҳонини топширган Ўзбекистон фуқароси нотариус бўлиши мумкин. Судьялик лавозимида камида беш йил ишлаган ёки нотариус ёрдамчиси ёхуд адлия органларининг нотариал фаолиятга раҳбарлик қилиш ва ушбу фаолиятни назорат қилиш билан боғлиқ лавозимларида камида уч йил ишлаган шахслар учун стажировкадан ўтиш талаб қилинмайди. Суриштирувчи, терговчи, прокурор, адлия органларининг иши нотариат фаолияти билан боғлиқ бўлмаган бошқарув ходими ёки адвокат сифатида камида уч йил ишлаган шахслар, агар уларнинг ваколатлари тугатилган пайтдан эътиборан беш йил ўтмаган бўлса, олти ой муддат стажировка ўтайди.

Японияда судья, прокурор ёки адвокат бўлиб ишлаган шахслар имтиҳон ёки амалиётдан ўтмасдан нотариус бўлиб тайинланиши мумкин. Кўп йиллик ҳуқуқий тажрибага эга бўлган шахслар Адлия вазирлиги томонидан тайинланади.

Японияда нотариус лавозимига тайинланиши учун шахс малакага оид маълум талабларни бажариши ва салбий тавсифга эга бўлмаслиги керак.

Малака талаблари:

1. Нотариус Япония фуқароси ва балоғат ёшига етган бўлиши;
2. Нотариус қуйидаги барча шартларга риоя қилиши керак:
 - а) имтиҳондан ўтганидан кейин 6 ой шогирд сифатида амалиётни ўташи;
 - б) судьялик малакасига эга бўлган, прокурор ёки адвокат бўлиб ишлаган шахслар нотариус лавозимида нотариал имтиҳонидан ўтмасдан ёки тегишли амалий машғулотлардан ўтмасдан тайинланиши мумкин;

в) Адлия вазири нотариусни кўп йиллар давомида юридик хизмат фаолияти билан шуғулланиб келган ва шу орқали судья, прокурор ёки адвокат сифатида ишлаган шахслар даражасидаги билим ва тажрибага эга бўлган ҳамда кенгаш томонидан сайланган шахслар орасидан тайинланиши мумкин.

Нотариус ишдан бўшатишни сўраб мурожаат қилса, белгиланган муддатда содиқлик кафолати ёки ишончлилиқ кафолати депозитини тўламаса ёхуд нотариус 70 ёшга тўлса ёинки жисмоний ёки рухий заифлиги туфайли вазифасини бажара олмаса Адлия вазири томонидан ишдан бўшатилиши мумкин.

Нотариуснинг вафот этиши ёки Япония фуқаролигини йўқотиши, ишламаслиги ёки оғир жинояти учун жазога ҳукм қилиниши ёхуд нотариусга нисбатан банкротлик иши очилиши ёинки нотариусни ишдан бўшатиш бўйича интизомий жазога тортилиши билан ваколати тугайди.

Японияда нотариуслар нотариал ҳаракатларни қуйидаги тамойилларга асосан амалга оширади:

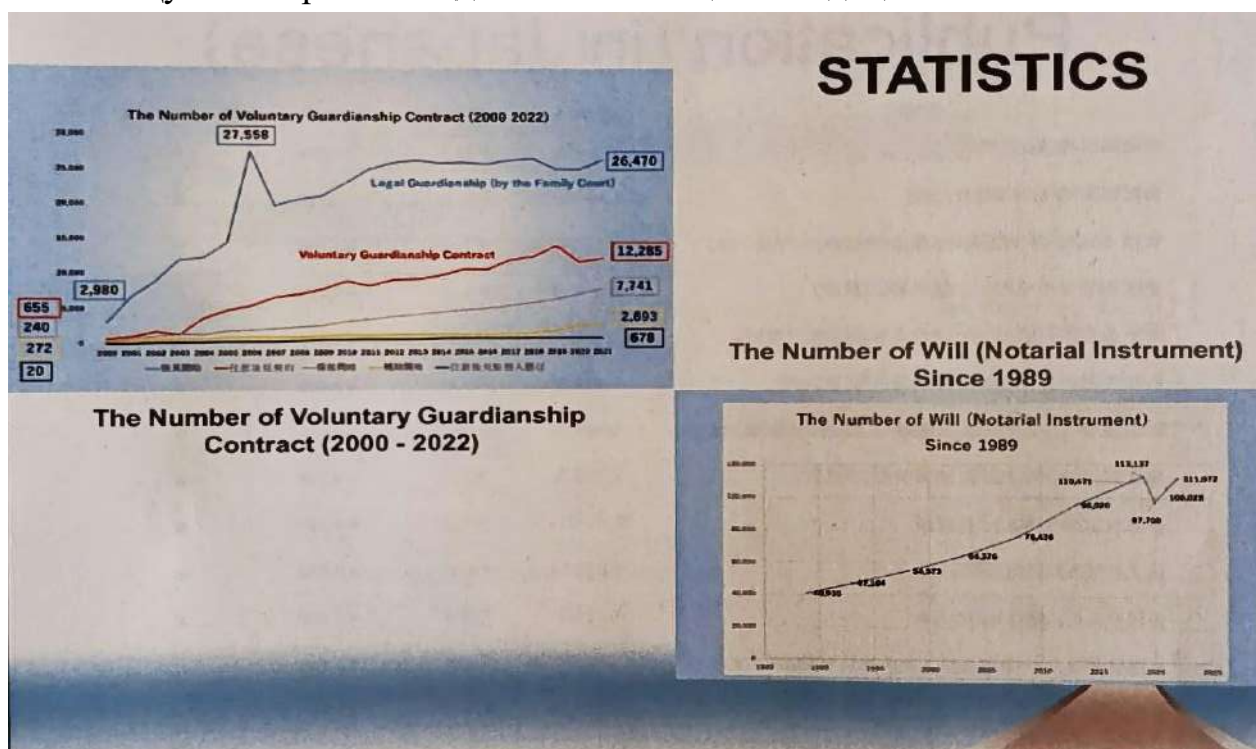
1. Шахсий ва касбий малака;
2. Ҳақиқийлик мажбурияти ва қонунийлик;
3. Холислик;
4. Мустақиллик;
5. Махфийлик мажбурияти ва ш.к.

Одатда нотариал идоралар 3 та нотариал ҳаракатларни амалга оширади:

1. Нотариал ҳужжатларни тузиш, битимларни тасдиқлаш. Масалан, қарз, олди-сотди, ижара, васиятнома. Уларнинг 50 % дан ошиғини васиятномаларни тасдиқлаш ташкил этади.

2. Хусусий тусда бўлган ҳужжатлардаги имзоларнинг ҳақиқийлигини ва Компанияларнинг Уставини тасдиқлаш;

3. Ҳужжатларнинг тақдим этилган вақтни тасдиқлаш.

Токионинг Хибия шаҳарчаси Касумигасэки нотариал идораси:

Ушбу идора шартнома, топшириқ, далолатнома, ишончнома, ипотека билан боғлиқ ҳужжатларни мурожаат қилувчи хоҳлаган тилида тасдиқлайди.

Умуман, нотариус қуйидаги нотариал ҳаракатларни амалга оширади:

1. Ҳужжатларни тасдиқлаш. Нотариус хўжалик келишувлари, ҳужжатларнинг тўғрилиги ва тўғри имзоланганлигини текшириб тасдиқлайди.

2. Турли шартномаларни расмийлаштириш. Нотариус қарз, лизинг, олди-сотди шартномалари ва бошқа ҳуқуқий ҳужжатларни тасдиқлайди.

3. Шартнома шартлари тўғри белгиланганлигини текшириш. Нотариус шартномалар шартлари тўлиқ ва тўғри белгиланганлигини текширади, ҳужжатларнинг амалга оширилишини назорат қилади.

4. Мерос билан боғлиқ ҳужжатларни расмийлаштириш. Нотариус меросни белгилайди ва у билан боғлиқ ҳужжатларни расмийлаштиради.

5. Шахсга доир маълумотни ёки имзонинг ҳақиқийлигини тасдиқлаш. Нотариус шахснинг хавфсизликни таъминлаш мақсадида, унга тегишли бўлган ҳужжатларни ёки улардаги имзоларнинг ҳақиқийлигини тасдиқлайди.

Нотариал идорага мурожаат қилсангиз, Сизда тасдиқланиши керак бўлган ҳужжатдан ташқари, фотосуратингиз туширилган расмий гувоҳнома (паспорт, яшаш гувоҳномаси, ҳайдовчилик гувоҳномаси) бўлиши керак.

Нотариус томонидан амалга оширилган ҳаракатлар учун тўланадиган тўловлар Нотариат тўғрисидаги Қонун ва Нотариал йиғимлар тўғрисидаги ҳужжат билан белгиланади. Масалан, инглиз тилида ёзилган ишончнома: 9500 йен, инглиз тилида ёзилган шартнома, топшириқ, далолатнома, ипотекага оид ҳужжат: 11500 йен (агар шартнома суммаси 10 миллион йен ёки ундан кўп бўлса: 17000 йен), инглиз тилидаги декларация: 11500 йен ва инглиз тилидаги аффидавит¹⁰: 17000 йен¹¹.

Одатда, бу нотариал ҳаракатлар 30 дақиқа давомида амалга оширилади.

¹⁰ Аффидавит (инглизча аффидавит, лотинча аффидо – “қасамёд қиламан”) – Буюк Британия ва АҚШ қонунларида гувоҳ сифатида қатнашувчи шахснинг ёзма кўрсатмаси ёки баёноти бўлиб, у судда иштирок этиш имкониятига эга бўлмаганида унинг қасамёд қилиши асосида нотариус ёки бошқа ваколатли мансабдор шахс томонидан тасдиқланиши. <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D1%84%D1%84%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%82>. Агар шахс қасамёд қилмаса ушбу ҳужжат эмас балки шахснинг имзоси тасдиқланади.

¹¹ <http://www.kasumigaseki-notary.tokyo/blankpage5.html>

Японияда нотариуслар нотариал ҳаракатларни куйидаги ҳужжатларга асосан амалга оширади:

1. Япониянинг “Нотариат тўғрисида”ги қонуни. Бу қонун нотариусларнинг фаолияти, уларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари, шунингдек нотариус томонидан амалга оширилиши мумкин бўлган ҳаракат, шу жумладан ҳужжатларни тасдиқлаш ва шартномаларни расмийлаштириш билан боғлиқ муносабатларни тартибга солади. Мазкур қонуннинг 1-моддасига кўра, нотариуслар жамоа ёки бирор манфаатдор шахснинг сўровига кўра, куйидаги нотариал ҳаракатларни амалга оширади:

1) ҳуқуқий ҳужжатга ёки хусусий ҳуқуққа тегишли бўлган бошқа фактларга нисбатан нотариал тасдиқланган ҳужжатни яратиш;

2) хусусий воситани сертификатлаш;

3) таъсис ҳужжатларини сертификатлаш;

4) электрон ёки магнит ёзувларни (электрон шаклда, магнит шаклда ёки компютерлар ёрдамида маълумотларни қайта ишлашда фойдаланиладиган инсон сезги органлари томонидан идрок этилмайдиган ҳар қандай бошқа шаклда ёзилган ёзувларни) сертификатлаш¹².

2. Япониянинг Фуқаролик Кодекси. Бу кодекс фуқаролик-ҳуқуқий муносабатлар, шу жумладан шартномалар ва уларнинг нотариус томонидан тасдиқланишини тартибга солади. Мерос ва мулкни бошқариш билан боғлиқ ҳуқуқий масалалар ҳам ушбу кодекс асосида ҳал этилади.

Япония Фуқаролик Кодексининг 95-моддасига асосан шартнома – тарафлар ўртасидаги келишувга асосланган ҳуқуқий муносабат. Шартнома – икки ёки бир нечта тарафнинг ўзаро келишуви асосида пайдо бўладиган ҳуқуқий муносабатдир. Шартнома тузиш учун тарафларнинг келишуви зарур.

Япония Фуқаролик Кодексининг 415-моддасида мажбуриятлар тушунчаси тарафлар орасидаги шартнома ёки қонунга асосланган, муайян ҳаракатларни бажаришга бўлган вазифа сифатида ифода этилган.

Япония Фуқаролик Кодексида мажбуриятларни бажаришни таъминлашнинг бир нечта усуллари кўрсатилган бўлиб, улар қарздорнинг мажбуриятларини тўлиқ ёки қисман бажаришини таъминлашга қаратилган.

Мажбуриятлар бажарилишини таъминлаш усуллари кафолат, гаров, кафиллик, ижара ва ҳуқуқни ўтказиш кабиларни ўз ичига олади.

Кафолат – шахснинг (кафил) бошқа шахснинг (қарздор) мажбуриятларини бажариши ёки қарзни тўлашга кафолат бериши. Агар қарздор ўз мажбуриятларини бажаришда муваффақиятсизликка учраса, кафил унга ёрдам беради яъни, ўзганинг қарзини тўлашга ёки мажбуриятини бажаришга мажбур бўлади.

Гаров – қарздорнинг мол-мулкни ёки унга бўлган ҳуқуқини мажбуриятининг бажарилишини таъминлаш учун бошқа шахсга (гаров олувчига) бериши. Агар қарздор ўз мажбуриятини бажаришда муваффақиятсизликка учраса, гаров олувчи ушбу мол-мулкни сотиш ёки фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлади.

¹² <https://www.japaneselawtranslation.go.jp/ja/laws/view/2619/en>

Кафиллик – қарздор ўз мажбуриятини бажаришга қодир бўлмаса ёки бажаришда муваффақиятсизликка учраса, ўзга шахс тузилган шартномага асосан унинг мажбуриятини бажаришга мажбуриятли бўлиши.

Ҳуқуқни ўтказиш – бир шахснинг (кредитор) ҳуқуқини бошқа шахсга (янги кредиторга) бериши. Унга асосан, янги кредитор қарздордан қарзни тўлаш ёки мажбуриятни бажаришни талаб қилиш ҳуқуқига эга бўлади.

Ижара – қарздорнинг мажбуриятларни бажаришини таъминлаш учун ижара шартномасини тузиши.

Ижара шартномаси – ижара берувчи томонидан мол-мулкни ижарачиларга фойдаланиш учун бериши ва ижарачи томонидан эса бунинг эвазига ижара пулини тўлашини ифодаладиган шартнома.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодексининг 259-моддасида мажбуриятлар бажарилишини таъминлаш усуллари қайд қилинган бўлиб, унга асосан мажбуриятнинг бажарилиши неустойка, гаров, қарздорнинг мол-мулкни ушлаб қолиш, кафиллик, кафолат, закатлат ҳамда қонунчилик ёки шартномада назарда тутилган бошқача усуллар билан таъминланиши мумкин.

Шунингдек, Фуқаролик Кодексининг 259¹-моддасида, кредиторларнинг талабларини қарздорнинг мажбуриятлар бажарилишининг таъминоти сифатида берилган мол-мулки ёки ер участкасини ижарага олиш ҳуқуқи ҳисобидан қаноатлантиришга оид нормалар белгиланган.

Назаримда, мол-мулкни топшириш, ишни бажариш, хизматлар кўрсатиш, пул тўлаш каби олинган мажбуриятлар лозим даражада бажарилиши учун уларнинг ўзи хос хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда таъминлаш усуллари қўллаш зарур.

Масалан, ишларни бажариш билан боғлиқ мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш учун иш бажарилиши кечиктирилганда шунга мутаносиб равишда қилинган иш учун тўландиган ҳақни “Мутаносиб камайтириш” таъминлаш усулини қўллаш мақсадга мувофиқ. Бу ҳолат ишларнинг кечиктирилмасдан ўз вақтида бажарилишини таъминлайди.

Таъкидлаш жоизки, кредитор учун қарздор томонидан ишларнинг ўз вақтида бажарилишини муҳим. Зеро, қарздор томонидан мажбурият кечиктирилса ёки кечиктириб бажарилса, у кредитор учун ўз аҳамиятини йўқотиши мумкин.

Шартнома мажбуриятлари бажарилишини таъминлашга тарафларнинг “Манфаатлар муштараклиги”ни таъминловчи усулларни тадбиқ этиш учун Ўзбекистонда ҳуқуқий ислохотлар олиб борилмоқда. Хусусан, 2025 йил 27 январь куни қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Уй-жой қурилиши соҳасини янада ривожлантириш, турар ва нотурар жой объектларини улуш киритиш асосида қуриш жараёнини тартибга солиш механизмларини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-11-сонли Фармонининг 2-қисми и) хатбошисида “объектнинг қурилиш-монтаж ишлари ўз вақтида тугалланмаган ва ундан фойдаланиш учун рухсатнома

олинмаган тақдирда ҳар бир кечиккан кун учун алоҳида қатъий белгиланган жарималар жорий қилинади ва шартнома юзасидан муддатлар фақат улушдорнинг розилигини олган ҳолда қўшимча шартнома тузиш орқали узайтирилади. Бунда, объект лойиҳа-смета ҳужжатларида кўрсатилган муддатдан олти ой ўтгандан кейин фойдаланишга топширилган тақдирда, улушдор “эскроу” ҳисобварағидаги депонентланган маблағларни улушли шартномани бир томонлама бекор қилиш орқали қайтариб олиши мумкин”лиги қайд қилинди.

Қайд қилиш лозимки, “Эскроу” қурилиш-монтаж ишларини билан боғлиқ шартномалардан келиб чиқадиган мажбуриятларнинг бажарилишини таъминловчи самарали усул ҳисобланади.

3. Япониянинг Тижорат кодекси. Бу кодекс тижорат муносабатларига оид нотариуслар томонидан амалга оширилиши мумкин бўлган операциялар, жумладан ширкатлар ва уларнинг шартномаларини расмийлаштиришни тартибга солади.

4. Нотариатнинг хўжалик фаолиятига оид қонунлар ва расмий тўпламлар – Японияда нотариуслар фаолиятини амалга ошириши учун махсус вазирликлар томонидан чиқарилган расмий ҳужжатлар ва қўлланмалар.

Ўзбекистон Республикасида нотариал ҳаракатлар давлат нотариал идорасида ишлайдиган ёки хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариуслар томонидан амалга оширилади. Ўзбекистон Республикаси “Нотариат тўғрисида”ги Қонунининг 8-моддасига асосан, давлат нотариал идоралари Адлия вазирлиги томонидан ташкил этилади ва тугатилади.

Хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариусни ҳисобга қўйиш ва ҳисобдан чиқариш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда Қорақалпоғистон Республикаси Адлия вазирлиги ва адлия бошқармалари томонидан амалга оширилади.

Ўзбекистон “Нотариат тўғрисида”ги Қонунининг 23-моддасига кўра, нотариуслар қуйидаги нотариал ҳаракатларни амалга оширади:

- 1) битимларни тасдиқлайди;
- 2) васиятномаларни тасдиқлайди;
- 3) эр-хотиннинг умумий мол-мулкидаги улушга мулк ҳуқуқи тўғрисида гувоҳномалар беради;
- 5) меросга бўлган ҳуқуқ тўғрисида гувоҳнома беради;
- 6) мерос мол-мулкнинг қўриқланишига доир чора-тадбирлар кўради;
- 6¹) медиатор вазифасини бажаради;
- 7) ҳужжатлар нусхаларининг ва ҳужжатлардан олинган кўчирмаларнинг тўғрилигини шаҳодатлайди;
- 8) ҳужжатларнинг бир тилдан бошқа тилга тўғри таржима қилинганлигини шаҳодатлайди;

- 9) ҳужжатлардаги имзонинг ҳақиқийлигини шаҳодатлайди;
- 10) кўчмас мулк очик савдода сотиб олинганлиги ҳақида гувоҳнома беради;
- 11) фуқаронинг тирик эканлиги фактини тасдиқлайди;
- 12) фуқаронинг муайян жойда эканлиги фактини тасдиқлайди;
- 12¹) юридик шахснинг раҳбар органи томонидан қарор қабул қилинганлиги фактини тасдиқлайди;
- 12²) далилларни таъминлайди;
- 13) фуқаронинг фотосуратда акс эттирилган шахс эканлигини тасдиқлайди;
- 14) ҳужжатлар тақдим этилган вақтни тасдиқлайди;
- 14¹) муаллифлик ва турдош ҳуқуқ объекти тақдим этилган вақтни тасдиқлайди;
- 14²) электрон ҳужжатнинг қоғоз шаклидаги ҳужжат билан бир хил юридик кучга эга эканлигини тасдиқлайди;
- 15) жисмоний ва юридик шахсларнинг аризалари ва (ёки) бошқа ҳужжатларини бошқа жисмоний ва юридик шахсларга топширади;
- 16) пул суммалари ва қимматли қоғозларни депозитга қабул қилиб олади;
- 17) ҳужжатларни сақлаш учун қабул қилиб олади;
- 18) пул тўлаш учун чекларни тақдим этади ва чеклар бўйича пул тўланмаганлигини тасдиқлайди;
- 19) ижро хатларини ёзади;
- 20) векселларнинг протестларини амалга оширади;
- 21) денгиз протестларини амалга оширади;
- 22) нотариал тасдиқланган ҳужжатларнинг дубликатларини ҳамда реестрлардан кўчирмаларни беради.

Нотариуслар қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа нотариал ҳаракатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

Давлат нотариал идораси ёки хусусий нотариуслар томонидан расмийлаштирилган ҳужжатлар бир хил юридик кучга эга.

Ўзбекистонда бугунги кунда фуқаролар нотариусларга “Электрон нотариус” орқали ¹³ ҳам нотариал ҳаракатларни амалга оширишни сўраб мурожаат қилишлари мумкин. Бунинг улар “**е-нотариус.уз**” сайтига кириб, ўзи учун қулай вақтда, хоҳлаган нотариус қабулига ёзилишлари мумкин.

Портал имкониятлари

- **Менинг нотариал ҳаракатларимни қидириш**
Ўзингиз иштирок этган нотариал ҳаракатларингизни қидириш
- **Нотариал ҳаракатни расмийлаштириш**
Нотариал ҳаракатни видеоконференцапоқа орқали ёки нотариус билан шахсан учрашиб расмийлаштириш
- **Мулкка бўлган тақиқни текшириш**
Кўчмас мулк, автомобилотранспорт ва агротехникаларга мавжуд тақиқларни текшириш
- **Нотариусни қидириш**
Харитада энг яқин нотариус ёки нотариал идорани топиш

- **Электрон мурожаат**
Олди-сотди, айирбошлаш ёки ҳаёга яшиш учун электрон ариза бериш
- **Хизматлар бўйича маълумот**
Ўзингиз ўқиниётган хизмат бўйича маълумот олиш
- **Ишончномаларни қидириш**
Белгиланган мезонларга мувофиқ ишончнома ҳолатини текшириш
- **Қабулга ёзилиш**
Ўзингизга қулай вақтда ва Сиз истаган нотариус қабулига ёзилиш

¹³ <https://e-notarius.uz/index>

Японияда нотариал ҳужжат электрон шаклда эмас, балки қоғоз шаклида тайёрланиши лозим.

Япония қонунчилигига мувофиқ электрон нотариал тасдиқлаш юзасидан ҳаракатлар электрон таъсис ҳужжатларининг ҳақиқийлиги ва электромагнит ёзувлар сана маълумотларини белгилаш билан чекланади.

Японияда нотариус бўлишни хоҳловчи шахсларнинг таълим олиши ва малака ошириши тартиби.

Японияда нотариус бўлишни хоҳловчи шахсларнинг таълими ва малака ошириши мураккаб ҳамда узоқ давом этадиган жараён бўлиб, кўп босқичли ва аниқ талабларга асосланган.

1. Бошланғич таълим.

Японияда нотариус бўлиш учун аввало ҳуқуқий таълим олиш керак. Бу одатда юрист (ҳуқуқшунос) ёки юриспруденция соҳасида тўлиқ маълумотга эга бўлишни талаб қилади. Таълим якунлангач имтиҳон топширилади.

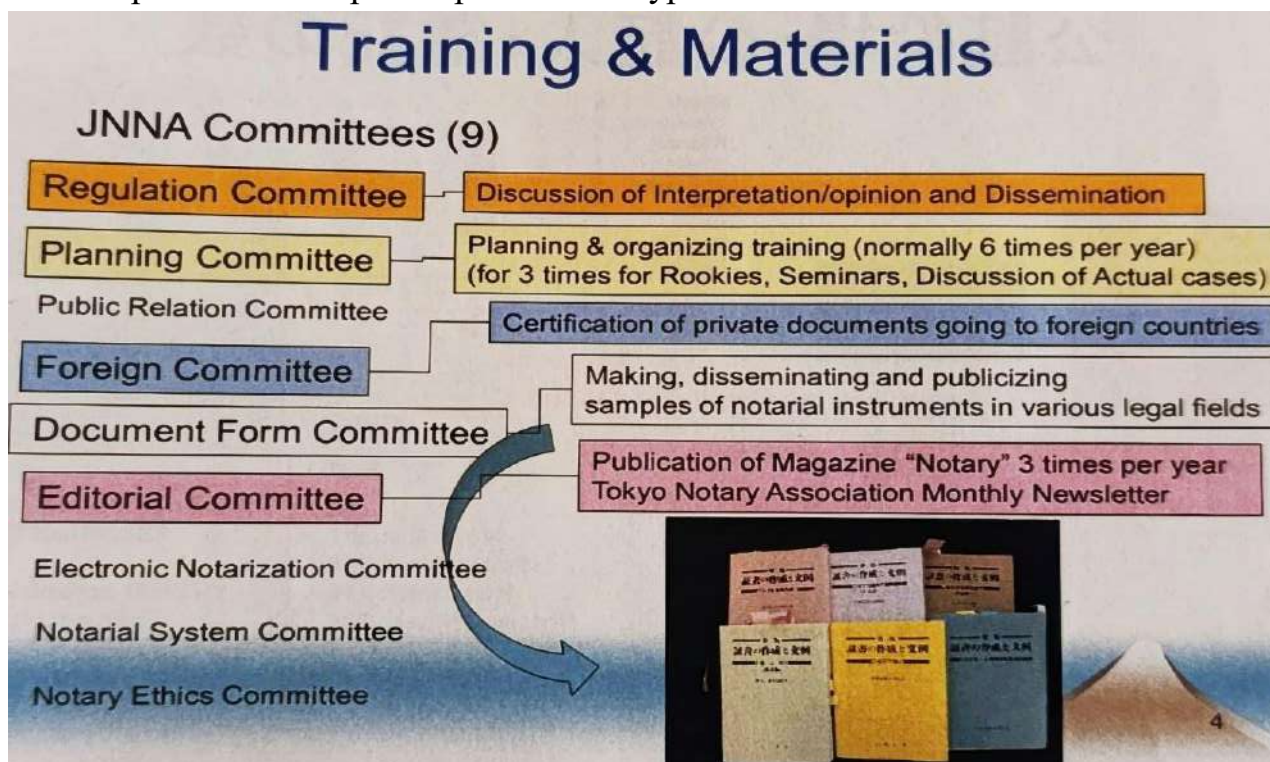
2. Нотариус бўлиш учун имтиҳон топшириш.

Нотариус бўлиш учун топшириладиган имтиҳонлар юриспруденция, нотариал амаллар ва бошқа ҳуқуқий соҳаларни қамраб олади. Имтиҳондан муваффақиятли ўтиш нотариусликка қабул қилинишнинг асосий шартидир.

3. Амалиётни ўташ.

Нотариус бўлишни хоҳлаган номзод имтиҳон топширганидан кейин амалиётни ўташга киришиб, ўз тажрибасини орттириши учун малака ошира бошлайди. Бунда, юқори даражадаги малакали нотариуслар билан ишлаш ва назарий билимларни амалиётга тадбиқ қилишни ўрганиш керак бўлади.

Японияда нотариуслар малака ошириши ўта мураккаб ва маъсулиятли жараён бўлиб, бунда улар ҳар доим ўз билим ва қобилиятларини янги талабларга мослаштириб боришга мажбур.

Малака оширишни Япония Нотариуслар ассоциацияси ташкил этади.

Японияда тўғри маънода “мажбурий” таълим йўқ, лекин Миллий нотариал ва ҳудудий нотариал ассоциациялари нотариуслар малакасини ошириш ҳамда нотариал тасдиқлаш билан боғлиқ фаолиятни такомиллаштириш мақсадида турли ўқув машғулотларини ўтказади.

Одатда, Японияда нотариуслар “Кузги” ва “Баҳорги” мавсумий малака оширадилар. Бу малака ошириш жараёни сентябрь ва март ойларига тўғри келади. Ушбу ойларда малака оширишга оид дастурлар ўтказилиши, шунингдек янги қонун ва қоидаларни ўрганиш учун энг яхши даврдир.

Бу ойларда нотариуслар турли курслар ва малака ошириш тадбирларига қатнашадилар. Малака ошириш курслари нотариусларнинг фаолияти ва ҳуқуқий билимларини замонавий талабларга мослаштиришга йўналтирилган.

Японияда нотариусларнинг малака ошириш курслари дастурига бир қатор муҳим ва мураккаб мавзулар киритилиши мумкин.

Масалан: 1-Мавзу: Япония фуқаролик ва савдо ҳуқуқи.

Нотариуслар ўз фаолиятини амалга оширишда фуқаролик ҳуқуқи – шартномалар, ижара ёки юридик шахсларнинг ҳуқуқлари, савдо ҳуқуқи – тижорат шартномалари, товарлар ва хизматлар кўрсатиш тўғрисидаги келишувларга оид бўлган қонунларни теран билишлари шарт.

2-Мавзу: Нотариал ҳаракатларнинг ҳуқуқий асослари.

Нотариусларнинг малакасини оширишдан кўзланган асосий мақсад – нотариал ҳаракатларнинг ҳуқуқий асослари ўргатиш орқали уларни тўғри ва қонунга мувофиқ амалга оширилишини таъминлаш.

Бунда, нотариусларнинг нотариал ҳаракатларни амалга ошириши жараёнида ҳолатни текшириши, тўғри ҳуқуқий хулосалар чиқариши, ҳар хил турдаги ҳуқуқий ҳужжатларни тўғри шаклда тайёрланиши ва тасдиқланишига оид билим ҳамда кўникмаларини ошириш муҳим аҳамият касб этади.

3-Мавзу: Мерос ва васиятга оид қонунлар.

Японияда нотариуслар мерос ва васият билан боғлиқ нотариал ҳаракатларни амалга ошириш муҳим аҳамиятга эга. Шунинг учун нотариусларнинг малакасини оширишда мерос ҳуқуқи ва васиятга оид қонунлар ҳамда тартиблар ўргатилади.

4-Мавзу: Ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрилиги ва имзоларнинг ҳақиқийлигини тасдиқлаш.

Нотариуслар томонидан турли хил ҳуқуқий ҳужжатларнинг тўғрилиги ва имзоларнинг ҳақиқийлиги тасдиқланиши шарт. Масалан, ёзма шартномалар, ипотека ёки мол-мулкни сотишга оид келишувларни тасдиқлаш ёки кредитларнинг қонунийлигини текшириш ва шартномаларни расмийлаштириш – қарорлар ва тўловларни тасдиқлаш.

Бунинг учун нотариуслар ҳужжатларнинг қонунийлиги, уларнинг мазмуни ва расмийлаштирилиши тартибини мукамал билиши зарур.

5-Мавзу: Қонундаги янгилик ва амалиётдаги ўзгаришлар.

Нотариуслар доимо қонунлардаги ўзгаришлардан хабардор бўлиб, уларга мувофиқлашишлари керак. Шу сабабли, малака оширишда фақат ҳар кунги

ишларнинг муҳим жиҳатлари эмас, балки қонунлар ва ҳуқуқий тизимлардаги янгиликлар ҳам ўргатилиши муҳим.

6-Мавзу: Тадбиркорлик ва тижорат ҳуқуқи.

Нотариуслар, шунингдек тадбиркорлик ва тижорат ҳуқуқи бўйича ҳам малакасини оширишлари керак. Бу, уларга тижорат шартномаларини тўғри амалга ошириш, бизнес ва юридик шахсларнинг ҳуқуқларини муҳофаза қилишга ёрдам беради.

Бунда, тижорат шартномалари – компаниялар ва ташкилотлар ўртасидаги муносабатларнинг ҳуқуқий асослари, шунингдек қарз ва кредит шартномалари – қарз ёки молиявий келишувларни нотариал тасдиқлаш тартибларига эътибор қаратилади.

7-Мавзу: Халқаро ҳуқуқ нормалари.

Нотариуслар тегишли халқаро конвенцияларни билиши лозим. Бу, чет элда тузилган ҳужжат (битим, туғилиш ҳақида гувоҳнома, ва ҳ.к.) ларнинг асли ва таржимасини тасдиқлашда зарур бўлади.

8-Мавзу: Технология ва инновациялар.

Нотариуслар технологияларни, жумладан электрон нотариус ва рақамли имзо технологияларини тушунишлари ҳамда қўллашлари керак.

Рақамли имзо ва электрон нотариус – интернет орқали нотариал хизматларни кўрсатиш, электрон ҳужжатлар билан ишлаш.

Японияда 2021 йилдан бошлаб интернет орқали нотариал хизматлар кўрсатиш жорий этилган, бироқ бу хизматлар чекланган бўлиб, аниқ шартлар асосида амалга оширилади.

Японияда нотариусларнинг малака оширишга қўйиладиган талаблар, нотариусларнинг касбий малака даражасини ошириш ва уларнинг ишини мукаммал амалга оширишни таъминлашга қаратилган.

Нотариуслар ўз малакаларини оширишлари учун қуйидаги умумий талабларга риоя қилишлари лозим:

1. Юридик билимга эга бўлиш ва тажриба орттириш

а) Юридик билимга эга бўлиш:

Нотариуслар малакали бўлишлари учун уларда ҳуқуқий билимлар етарли бўлиши шарт. Нотариус бўлиш учун шахс юридик факультетни тугатиши ёки махсус юридик имтиҳонни топшириши керак.

б) Тажриба орттириш:

Нотариус бўлиш учун, шахс юридик ишларда, хусусан нотариал амалиётларда ишлашга тажриба орттириши керак. Одатда, нотариус бўлиш учун юридик муассасаларда ишлаш талаб қилинади.

2. Давомий таълим ва малака ошириш курсларига қатнашиш.

а) Ҳар йили малака ошириш курсларига қатнашиш:

Японияда нотариуслар малакасини ошириш учун ҳар йили махсус курслар ва семинарларга қатнашишлари талаб қилинади. Бу курслар нотариуслар учун янги қонунлар, ҳуқуқий стандартлар ва нотариал ишларнинг мукаммал амалга оширилишини таъминлашга қаратилган.

б) Курслар ва семинарлар:

- Курслар нотариусларнинг ҳуқуқий билимларини ва нотариал амалиётларини мукаммаллаштиришга ёрдам беради.

- Семинарлар, юридик қонунлардаги ўзгаришлар, янги қонунларнинг амалга оширилишига оид билимларни қамраб олади.

3. Қонунларнинг тез ўзгаришига мослашиш.

а) Янги қонунлар ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ўзлаштириш:

Нотариуслар малакасини оширишда уларга қонунлар ва ҳуқуқий ҳужжатлардаги ўзгаришлар бўйича билимлар берилади. Бу, нотариусларнинг ишини замонавий ҳуқуқий талабларга мослаштиришга имкон беради.

б) Шартнома ва ҳужжатларнинг қонунийлиги:

Малака ошириш жараёнида нотариуслар янги қонунлар асосида шартномалар ва нотариал ҳужжатларни тўғри тайёрлашни ўрганишади.

4. Нотариуслик амалиётининг этика ва профессионал стандартлари.

а) Касб этикасига риоя қилиш:

Нотариуслар малакасини оширишда уларнинг касбий этикага риоя қилиши билан боғлиқ масалаларга ҳам эътибор қаратилади. Нотариуслар нотариал ҳаракатларни амалга оширишда мустақиллик ва адолатни таъминлашга ҳамда тўғри ҳуқуқий ҳулосалар беришга мажбур.

б) Профессионал стандартлар:

Нотариус амалиёти белгиланган этика ва профессионал стандартларга мос келиш талаб қилинади. Бу, нотариуснинг шахсий ва касбий обрўсини таъминлайди.

5. Электрон нотариуслик ва технологиялардан фойдаланиш.

а) Рақамли имзо ва электрон нотариус:

Замонавий технологиялардан, жумладан электрон ҳужжатларни тасдиқлаш ва рақамли имзо тизимларидан фойдаланишга қаратилган билимлар оширилади.

б) Интернет орқали нотариус хизматлари:

Электрон имзолар ва нотариал хизматларни онлайн амалга ошириш қобилиятига эга бўлиш талаб қилинади.

6. Халқаро ҳуқуқ ва шартномалар.

Халқаро ҳуқуқни тушуниш:

Нотариуслар халқаро шартнома ва келишувларни кўриб чиқишда тўғри ҳулоса бериш учун халқаро ҳуқуққа оид билимларга эга бўлишлари керак.

Япония нотариуслари халқаро ҳуқуқий ҳужжатлар ва ҳуқуқларга оид малака ошириш курсларига қатнашишлари талаб қилинади.

7. Нотариуслар ассоциацияси талабларига риоя қилиш.

Ассоциация талаблари:

Нотариуслар малакасини оширишда Япония Нотариуслар ассоциациясининг стандартларига амал қилишлари керак.

Ассоциация нафақат малака ошириш курсларини ташкил қилади, балки нотариуслар учун қонунлар, амалиёт ва этика қоидалари бўйича йўриқномаларни ҳам ишлаб чиқади.

Ўзбекистонда юридик кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш

Ўзбекистонда юридик соҳага оид билим талаб этиладиган мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузурида Юридик кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти томонидан амалга оширилади.

Мазкур институт:

- адлия органлари ва муассасалари ходимлари, юридик хизмат, адвокатура, нотариат, суд экспертизаси, архив иши ва иш юритиш, ижро интизоми, мурожаатлар билан ишлаш, медиация ва интеллектуал мулк соҳалари мутахассисларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш;
- олий маълумотга эга бўлган шахсларни юридик мутахассислик бўйича қайта тайёрлаш;
- умумий ўрта, ўрта махсус ва профессионал таълим муассасаларида ҳуқуқий фанлардан дарс берадиган, олий ноюридик маълумотга эга педагог кадрларни қайта тайёрлаш, шунингдек профессионал ва олий таълим тизимида ҳуқуқий фанлардан дарс берадиган педагог кадрларнинг белгиланган даврийликка мувофиқ малакасини ошириш;
- юридик ва ноюридик соҳаларда фаолият юритувчи давлат хизматчилари, хусусий сектор ҳамда фуқаролик жамияти институтлари вакилларининг ҳуқуқий билимларини оширишга қаратилган ўқув курсларини ташкил қилиш;
- ташкилотларнинг ички ҳужжатлари, иш юритиш тартиблари, шартномавий муносабатлари ҳамда ходимларининг касбий билим ва кўникмаларини юридик жиҳатдан таҳлил қилган ҳолда, ташкилотларнинг тегишли мутахассисларини талаб ва эҳтиёжлардан келиб чиқиб шартнома асосида манзилли ўқитиш;
- халқаро миқёсда Ўзбекистон Республикаси манфаатларини муносиб ифода эта оладиган юридик кадрларни халқаро стандартлар бўйича профессионал ўқитиш каби вазифаларни амалга оширади.

Шунингдек, Институтда давлат ҳуқуқий сиёсати соҳасида яхлит илмий тадқиқотлар тизимини яратиш мақсадида тегишли ихтисосликлар, шу жумладан архив иши ва иш юритиш соҳаси бўйича фалсафа доктори (Doctor of Philosophy (PhD)) ёки фан доктори (Doctor of Science (DSc)) илмий даражаларига эга бўлиш учун ташкил этиладиган олий таълимдан кейинги таълим ҳам амалга оширилади.

ЯПОНИЯ ҲАҚИДА

Япония – Шарқий Осиёдаги Япония денгизи, Хитой, Шимолий ва Жанубий Корея ҳамда Россиянинг шарқида Тинч океанида жойлашган 6852 та оролдан иборат бўлган давлат.

Япония сейсмик фаол ҳудудда жойлашган бўлиб, ер силкинишлари жуда тез-тез юз беради. Япония иқлими – нам. Ялпи ички маҳсулот ҳажми бўйича дунёда учинчи ўринда туради. Японияда робот техникаси ва электроника, автомобилсозлик ҳамда кemasозлик ва қишлоқ хўжалиги жуда ривожланган.

Японияда хорижий тиллар кенг талқалмаган чунки, аҳолининг 98,4% этник японлар. Японлар барча жабҳаларда қоида ва тартибни ҳуш кўришади. Япония энг хавфсиз бешта давлатдан бири, кўча жиноятчилиги деярли йўқ.

Японлар асл номи – “Нихондзин”, тили – “Нихонго”. “Ниппон” ва “Нихон” сўзлари “қуёшнинг чиқиши” деган маънони англатсада, кўпинча “Қуёш кўтарилаётган мамлакат” деб таржима қилинади.

“Сакура” дарахти Япония рамзларидан бири ҳисобланади.

Бундай рамзлар бошқа давлатларда ҳам қўзатилади. Масалан, Ўзбекистоннинг Хоразм вилояти рамзларидан бири “Гужум”дир.

Японияда март-апрель ойларида “Сакура” гуллайди.

Сакура гуллари тасвири¹⁴ Япониянинг 100 йен тангасига ҳам туширилган.

¹⁴ Япониянинг Тотиги префектурасида **Сакура** номидаги шаҳар мавжуд, шаҳарнинг байроғи ва гербига Сакура гули тавсири туширилган. [https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B0%D0%BA%D1%83%D1%80%D0%B0\(%D0%A2%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B3%D0%B8\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B0%D0%BA%D1%83%D1%80%D0%B0(%D0%A2%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B3%D0%B8))

Аммо сакурадан ҳайратланиш учун Японияга боришингиз шарт эмас. Сиз сакурани ўзингизнинг боғингизда етиштиришингиз мумкин, чунки бу гўзал дарахтнинг баъзи турлари мамлакатимизда ҳам ўсади. Масалан бизда эрта баҳор гуллайдиган олча, гилос, ўрик, бодом гуллари сакуранинг гулига жуда ўхшаш¹⁵.

Япония аҳолиси 2024 йил 1 январь ҳолатига кўра 126.070.518 кишини ташкил этди. Японларнинг ўртача бўйи 170 см. (160-180 см.).

2024 йил ҳолатига кўра, Японияда ўртача умр кўриш 85,15 ёшни ташкил этади, у 2023 йилга нисбатан 0,14 фоизга ошган¹⁶.

✓ Мамлакатдаги энг кекса аёл 117 ёшда, у Фукуока префектурасида яшайди. Энг кекса эркак эса 110 ёшда, у Нара префектурасида яшайди.

Эҳтимол, японияликларга жуда ҳам кексаликка қадар яшаш имконини берувчи энг муҳим нарса – бу ҳаётга бўлган муҳаббатдир¹⁷.

Таъкидлаш жоизки, Япон файласуфлари томонидан инсонлар узоқ ва бахтли яшашини таъминловчи ҳаётбахш мақсадини англатишга қаратилган – “Ҳаётда Сизнинг мақсадингиз Япон фалсафаси” каби фалсафалар яратилган.

Шулардан бири узоқ умр кўриш ва бахтли ҳаёт кечиришнинг япон сирини ўзида ифода этадиган “**IKIGAI**” фалсафасидир.

“**IKIGAI**” фалсафасига кўра, “Яшаш учун сабаблар”:

Биринчи сабаб: Сиз ёқтирадиган нарса – “Ҳис-туйғу” ёки “Бурч”.

Иккинчи сабаб: Дунёда керак бўладиган нарса – “Бурч” ёки “Иштиёқ”.

Учинчи сабаб: Нима учун сизга тўлашади – “Касб” ёки “Иштиёқ” учун.

Тўртинчи сабаб: Сиз қайси жабҳада яхшисиз – “Ҳис-туйғу” ёки “Касб”.

Демак, яшашингиз учун сабаблар:

1. Сизнинг иштиёқингиз.	2. Сизнинг мақсадингиз.
3. Сизнинг мамнунлигингиз.	4. Сизнинг натижангиз.
5. Сизнинг чорлашингиз.	6. Ўзлигингизни англашингиз.
7. Жамият учун фойдалилигингиз.	8. Сизнинг қадриятларингиз.

¹⁵ Сакура – ёввойи олча гули нима учун Японияда алоҳида қадриятга айланган? <https://www.xabar.uz/post/sakura-yovvoyi-o?category=xorij>

¹⁶ https://www.google.com/search?sca_esv=c28229139a5cd36f&sca_upv=1&sxsrf=ADLYWIISqWv6Ez0fgxFH-GsXvcMUefFXJw:1725093625958&q=%D0%A1%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%D1%8F+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D0%B6%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8C+%D0%B6%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B8+%D0%B2+%D0%AF%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D0%B8+2024&sa=X&ved=2ahUKEwiFu53G6p6IAxUOJRAIHbUdLwAQ1QJ6BAhEEAE&biw=1242&bih=577&dpr=1.1

¹⁷ Нера японлар дунё бўйича энг узоқ умр кўради? <https://daryo.uz/k/2017/12/21/nega-yaponlar-dunyo-boyicha-eng-uzoq-umr-koradi>

“IKIGAI” японча 生き 甲斐 - “ҳаёт” “арзийди” сўзларининг йиғиндисидир.

“IKIGAI” нинг 10 қоидаси:

1. Доимо фаол бўлинг, ҳаракатдан тўхтаманг (*Ёқтирган ишингиздан воз кечсангиз, ҳаётдаги мақсадингизни ҳам бирдек йўқотасиз*).

2. Шошилманг (*Шошилиш ҳаёт сифатига тесқари пропорционалликдир*). Хар ишни шошмасдан қилинг!

Қалбга берманг шошиб озор,
Хар озорнинг жавоби бор.

3. Қорнингизни тўйдириб олманг (*Узоқ яшаш ҳақида ўйласак камроқ ейишимиз лозим*).

4. Яхши дўстлар даврасида бўлинг (*Яшашга энг зўр дори-дармон бу дўстлардир*).

5. Келгуси туғилган кунингизгача соғ бўлинг (*Танангиз узоқ вақт ишлаши учун бироз кундалик парвариш қилинг, машқлар бахт гармонини ишлаб чиқаришига ёрдам беради*).

6. Жилмайинг (*Хурсандчилик дам олишига, дўст ортиришига ҳам ёрдам беради*).

7. Табиат билан ҳамнафас бўлинг (*Қувватни табиатдан олинг*).

8. Шукроналик келтиринг (*Барча барча нарсаларга шукур қилинг*).

9. Бугун билан яшанг (*Ўтмишдан афсусланишни ва келажакдан қўрқилишни бас қилинг*).

10. “IKIGAI” ингиз – Қалбингиз тубидаги хис-туйғуларингиз ортидан боринг)¹⁸.

¹⁸ Ektor Garsia, Fransesk Mirales. **IKIGAY** Uzoq umr ko`rish va baxtli hayot kechirishda yapon siri. -T.: 2023. “ASBO BOOKS”. -170-172 b.

Биз бежизга Япон фалсафасини келтирганимиз йўқ. Чунки, инсон ўз яқинлари томонидан тайзиққа учраб, ёлғизланиб қолиши ёки ишдан ажралиб¹⁹, бандлигини йўқотиши, унинг ҳаётида бўшлиқни пайдо қилади. Бунинг натижасида у турли салбий йўлларга кириб кетиши ёки руҳиятида жиддий ўзгариш юз бериб, дастлаб неврўз, кейин депрессияга учрайди.

Депрессияда ўз-ўзини йўқ қилиш ҳисси²⁰ юзага келиши мумкин.

Депрессия – тушкун кайфият, фикрлар қарахтлиги ва ҳаракатга бўлган мотивациянинг йўқлиги икки ҳафтадан кўп давом этиши.... Баъзиларда, 30 фоиз депрессияга тушган одамлар ўз жонига қасд қилади²¹.

Ўз-ўзини йўқ қилиш ёки ўз жонига қасд қилиш эътиқодимизга зид!

Бир бирингизни эҳтиёт қилинг...

Севинг , тушунинг...

Доимо кечиринг...

Қадрланг...

Ҳаёт ортга қайтмайди...

Яшанг!!! Яшаш – мўжиза. У бир марта берилади ҳалос. Ўзингизни нобуд қилманг!!! Сабр қилинг!!! Энг катта куч – “Сабр”.

Яшаш ҳақида “НИЯТ” қилинг. Ҳаммаси “НИЯТ”га боғлиқ! “Кетиш” ҳақида эса ўйлашга шошманг. Вақти бўлганида албатта “кетасиз”.

Депрессиядан эҳтиёт бўлинг! Депрессиядан чиқишга ҳаракат қилинг!

Бунинг учун:

✓ вақтида ухланг,

✓ дам олинг,

✓ вазиятни ўзгартиринг,

✓ атроф-муҳитни ўзгартиринг ва жисмоний фаолликни оширинг²².

Чарчасангиз енгилишни ўйламанг! Дам олинг!

Ҳаётнинг олтин қондаси: Яша ↔ меҳнат қил ↔ юз йил умр кўр.

Япон халқ мақолида айтилганидек, “Ҳаракатда бўл – юз йил умр кўр”.

¹⁹ Депрессия нима – сабаблари ва даволаш. <https://medall.uz/uzkr/%D0%B4%D0%B5%D0%BF%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%81%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%B8%D0%BC%D0%B0-%D1%81%D0%B0%D0%B1%D0%B0%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%80%D0%B8-%D0%B2%D0%B0-%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D1%88/>

²⁰ Депрессия (тушкунлик) (1-қисм). Саломатлик журнали (13). [https://parstoday.uz/radio/uncategorised-i67364-%D0%94%D0%B5%D0%BF%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%81%D0%B8%D1%8F_\(%D1%82%D1%83%D1%88%D0%BA%D1%83%D0%BD%D0%BB%D0%B8%D0%BA\)_\(1_%D2%9B%D0%B8%D1%81%D0%BC\)](https://parstoday.uz/radio/uncategorised-i67364-%D0%94%D0%B5%D0%BF%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%81%D0%B8%D1%8F_(%D1%82%D1%83%D1%88%D0%BA%D1%83%D0%BD%D0%BB%D0%B8%D0%BA)_(1_%D2%9B%D0%B8%D1%81%D0%BC))

²¹ З.Ибодуллаев. Одамлар нега депрессияда. <https://www.youtube.com/watch?v=thon0rJaXyY>

²² Депрессиядан чиқиш учун нималар қилиш лозим? Саломатлик-24 Июнь 2021. <https://qalampir.uz/news/depressiyadan-chik-ish-uchun-nimalar-k-ilish-lozim-41339>

Японлар узок яшашининг 11 сири: ➡ 1. Таомни махсус тайёрлаш;

2. Ўзига хос шўрвалар;
3. Алоҳида гарнирлар;
4. Кўп чой ичилиши;
5. Фақат янги овқат ейиш;
6. Овқатни кам камдан ейиш;
7. Мунтазам ва мажбурий тарзда докторга бориш;
8. Тикка туриш ҳаёт тарзи;
9. Тозалик – ярим саломатлик;
10. Тонгда гимнастика қилиш;
11. Уйдан кўра ташқарида кўпроқ бўлиш.

1. ТАОМЛАРНИ МАХСУС ТАРЗДА ТАЙЁРЛАШ

Мамлакат аҳолиси овқатни панжара, буғлаш ёки қайнатишни афзал кўришади. Агар овқат қовурилган бўлса, у минимал ёғ билан тайёрланади. Овқат бир нечта кичик лycopчaларда тақдим этилади ва пластинкалар кам учрайди. Таомлар кичик таёқчалар билан истеъмол қилинади.

Таом – инсон ва у яшаётган жамият маданиятининг ажралмас қисми²³.

2. ЎЗИГА ХОС ШЎРВАЛАР

Японларнинг шўрвалари кўпроқ денгиз ўтлари, тофу ва денгиз меваларидан иборат бўлган булёнлардир.

➡ Ширин картошка (батат) ва пиёзли мисо шўрваси;

➡ Гўштли рамен шўрваси;

➡ Исмалоқли ва занжабилли шўрва²⁴.

²³ Одилова Г. Дунё адабиётида “таом” ва “тановул” мавзуси. <https://ziyouz.uz/ilm-va-fan/adabiyot/gulnoza-odilova-dunyo-adabiyotida-taom-va-tanovul-mavzusi/>

²⁴ <https://korshop.ru/recipe/yaponskaya-kukhnya/yaponskie-supy/>

3. АЛОҲИДА ГАРНИРЛАР

Японияда гуруч ва сабзавотларни гарнир сифатида ишлатишга алоҳида эътибор бериледи.

4. КЎП ЧОЙ ИЧИЛИШИ

Японияда кукун шаклида бўлган ям-яшил - “Матча” номли япон чойи машхур. У имкон қадар фойдали моддаларини сақлаб қолиш учун махсус тарзда ўстирилган ва йиғилган.

“Ҳеч қачон яқин дўстинг ҳақида қорға, ой ё гулга қараб туриб ўйлаганинг каби ўйлай олмайсан” – чой маросими негизида шу ҳиссиёт ётади. Бир пиёла чой устида дийдорлашув – ўша “туйғулар учрашуви”дир. Яқин дўстларнинг қулай фаслдаги диллашуви. Айтгандай, сиз мени “Мингта турна” қиссасида чой маросими руҳи ва қиёфасининг гўзаллигини кўрсатмоқчи бўлган деб ўйласангиз, ундай эмас²⁵.

Кўк чойга Японияда энг оммабоп ичимлик ва қадриятлар бўлаги сифатида қаралади, яна уни соғлиқка ҳам фойдали деб билишади.

Кўк чой фойдалари ҳақида. Ўтказилган тадқиқотлар кўк чойнинг юқори қон босимини пасайтиришини, саратон ва юрак касалликларида фойдали эканлигини исботлаган. Доимий равишда кўк чой ичиб туриш юрак касалликларидан ҳимоя қилади. Бундан ташқари, кўк чой мия фаолиятининг ҳам яхшии ишлашига ёрдам беради. Кўк чойнинг асабни тинчлантириши хусусияти ва диабет хавфини камайтириши ҳам олимлар томонидан ўрганилган²⁶.

²⁵ Ясунари Кавабата. Япония ўзлиги билан гўзал (1968 йил 10 декабрда Стокхольмда – Нобел мукофотини олиш маросимида сўзланган нутқ) <https://ziyouz.uz/jahon-nasri/yasunari-kavabata/yasunari-kavabata-yaponiya-uzligi-bilan-guzal-nobel-maruzasi/>

²⁶ Япон чойлари ва анъанавий чой маросимлари ҳақида нималарни биласиз? <https://kun.uz/kr/news/2020/06/24/yapon-choylari-va-ananaviy-choy-marosimlari-haqida-nimalarni-bilasiz#/>

5. ФАҚАТ ЯНГИ ОВҚАТ ЕЙИШ

Японияда ғарбона ва шарқона овқатлар мавжуд. Уларни тайёр ҳолда ёки ўзингиз пишиб ейишингиз мумкин. Японияда жамоат емакхоналари жуда кўп бўлиб, озгина пулингизга ҳам тўйиб овқатланишингиз мумкин.

Японлар учун янги овқат боғдан янги узулган ёки денгизда тутилган деган маънони англатади. Япония бозорларида озиқ-овқат кўпинча санасиз сотилади, чунки ҳар қандай маҳаллий маҳсулот учун одатий муддат ярим соатни ташкил қилади, деб ёзади “Япон аёллари қаримайди ва семиришмайди” номли китоб муаллифи Наоми Морияма²⁷.

6. ОВҚАТНИ КАМ КАМДАН ЕЙИШ

Овқатлар солинадиган идишлар ҳажмини назорат қилиш япон ошхонаси анъаналарининг бир қисмидир.

Бу мамлакатда одоб-ахлоқ қоидаларига амал қилиш жуда муҳим. Унга кўра, овқатланиш учун таёқлардан, кичик идишлардан ва идишнинг мажбурий нормасидан фойдаланиш қоидаларига риоя қилиш лозим.

Мамлакатнинг одамларнинг энг узок умр кўрадиган минтақаси Окинавада уларнинг узок умр кўриш сири сеҳрли “80 фоиз” сонидан эканлигини айтишади. Бу дегани, одам тушлик ёки кечки овқатни охиригача емаслиги, ҳар доим идишида озгина қолиши шарт.

7. МУНТАЗАМ ВА МАЖБУРИЙ ТАРЗДА ДОКТОРГА БОРИШ

²⁷ http://loveread.ec/read_book.php?id=50999&p=5

Ўтган асрнинг 60 йилларидан бошлаб Японияда мажбурий соғлиқни сақлаш тизими жорий этилди ва шундан бери одамларнинг умр кўриш давомийлиги сезиларли даражада ошди.

Бугунги кунда ҳар бир япониялик клиникага йилига ўртача ўн икки марта ташриф буюради.

8. ТИККА ТУРИШ ҲАЁТ ТАРЗИ

Япон кундалик ҳаётининг одатий қиёфаси: вокзалга бориш, поездни кутиш, вагонда туриш, кейинги станциягача, ишгача пиёда бориш ва кейин яна шу тарзда уйига қайтиш. Ҳаттоки, ишхонасида кўпчилик ходимлар компьютер олдида тикка туриб ишлайди.

Лондон Университетининг иккита олими пиёда юришнинг организмга таъсирини ўрганиш учун 1970 йилдан 2007 йилгача тадқиқотлар мета-таҳлилини ўтказган. Бунда, 500 000 киши иштирок этиб, улар ўртача 12 йил давомида кузатилган. Таҳлил натижаларига кўра, куйидаги хулосага келинган:

Пиёда юришнинг организм учун 7 фойдаси:

✓ **Асаб тизими** – мия фаолияти, ҳаракат ва координацияни яхшилайти, асаб хужайралари кислород билан бойитади, тинчлантиради, уйку меъёрлашади. Депрессия хавфини 30 фоизга, Алсгеймер касаллигини 40 фоизга камайтиради.

✓ **Юрак-қон томирлар тизими** – вегетатив асаб тизимининг ҳолатига таъсири орқали қон босимини камайтиради, юрак фаолиятини яхшилайти. Юриш пайтида оёқ мушакларининг ритмик қисқариши ва бўшашиши қон ва лимфа оқимини фаоллаштиради, томирлар кенгайишининг олдини олади.

✓ **Ҳаракат-таянч тизими** – метоболизмни оширади, ортиқча калорияни йўқотади ва мушак массаси ортади. Юриш таъсири остида суяк тўқимасининг тикланиш жараёнлари фаоллашади, бу суяк минерал зичлигини ошишига олиб келади. Бўғимлардаги оғриқни камайтиради, ҳаракатчанликни оширади, уларни ўраб турган мушакларни кучайтиради.

✓ **Нафас олиш тизими** – ўпка вентеляциясини яхшилайти ва ҳажминини оширади. Кўкрак қафаси мушаклари нафас олиш жараёнига жалб қилинган сабабли ўпканинг экскурсияси кучаяди ва кислород алмашунуви 30 фоизга ошишига олиб келади.

✓ **Овқат ҳазм қилиш тизими** – ўт пуфаги ва ичакларнинг тўлқинли ҳаракатларининг ошиши туфайли ўт қопида тош пайдо бўлишини ва қабзиятнинг олдини олади.

✓ **Эндокрин тизими** – юрганда мушаклар энергияни ёғларнинг оксидланиши ва углеводларнинг парчаланишини ҳисобга олади. Бу ортиқча вазн йўқотишда самарали ва қандли диабет касаллигининг олдини олади.

✓ **Мунтазам юриш иммунитетни мустаҳкамлайди**²⁸.

Японча ҳаёт тарзининг иккинчи муҳим таркибий қисми – юқори фаоллик. Улар кўпроқ велосипедларда ва пиёда ҳаракатланади, автомобилларда эса европаликларга қараганда камроқ юради. Японлар, ҳатто кексалари ҳам гольф-крокет ўйнашни ёқтиради. Тадқиқотларда иштирок этган узоқ умр кўрувчилар

²⁸ <https://daryo.uz/k/2021/10/15/piyoda-yurishning-organizm-uchun-7-foydasi>

кунига камида 10 минг кадам юришни тавсия қилади, бу эса тахминан олти километрга тенг²⁹.

Бу борада **“10 минг кадам назарияси”** мавжуд бўлиб, ушбу назарияни Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти, Британия Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва албатта, дунёга машҳур юз йил умр кўрувчилар мамлакати ҳисобланган Япония халқи ҳам қўллаб-қувватлайди³⁰.

Японияда жамоат транспорти стандарт ҳисобланади. Автомобил эса ҳашамат учундир. Уларни кўз-кўз қилиш учун намоишлар уюштирилади.

Японияда автомобилларнинг аксарият қисми миллий “Нессон”, “Тоёта”, шунингдек у ерда Мерседес ва BMW каби хорижий мамлакатларда ишлаб чиқилган автомобилларни ҳам учратиш мумкин.

Японияда автомобиль сотиб олмоқчи бўлсангиз парковкангиз бўлиши шарт. Акс ҳолда, автомобиль компаниялари Сизга машина сотмайди. Япониянинг Кюсю оролидаги Оита шаҳрида 2023 йилда биринчи марта бошқариладиган учар автомобиль очик ҳавода синовдан ўтказилди.

9. ТОЗАЛИК – ЯРИМ САЛОМАТЛИК

Биз Японияда хизмат сафарида бўлган пайтимизда кўчада бирор бир ташландик нарсани кўрмадик.

Ҳаттоки конфет қоғозини ҳам белгиланган жойдан ташқарига ташлаш мумкин эмас. Агар бирор нарсани ташлашга жой топмасангиз ёнингизда олиб юринг ва меҳмонхонага борганингиздан кейин у ердаги алоҳида ажратилган жойга ташланг. Биз ҳам сафар чоғида худди шундай қилдик.

Японияда тозалikka алоҳида маданият сифатида қаралар экан.

²⁹ Нега японлар дунё бўйича энг узок умр кўради? <https://daryo.uz/k/2017/12/21/nega-yaponlar-dunyo-boyicha-eng-uzoq-umr-koradi>

³⁰ <https://daryo.uz/k/2023/07/10/5-yoki-10-ming-qadam-soglom-bolish-va-ozish-uchun-kuniga-qancha-piyoda-yurish-kerak>

Зеро, япон миллатида “сен фаррошсан, кўча супурасан”, деган гапларнинг бўлиши мумкин эмас. Бу миллат учун фаррошлик қилиш – фахр! Қолаверса, пенсия гаштини сураётган японлар ўз хоҳишлари билан ҳар эрталаб кўча-кўйни, маҳаллани тозалаб, ахлат чиқиндилардан тозалашади³¹.

Эътиқодимизда ҳам тозалик ва поклик юксак даражада қадрланади.

10. ТОНГДА ГИМНАСТИКА ҚИЛИШ

Японияда “**Радио гимнастика**” (Радзю-тайсо)³² деб аталадиган машқ ҳар куни эрталаб бажарилади.

11. УЙДАН КЎРА ТАШҚАРИДА КЎПРОҚ БЎЛИШ

Доимий юриш ва эрталабки умумий гимнастика машқлардан ташқари, япон одатига кўра, тоза ҳавода бўлиш муҳим.

Одатда японлар меҳмонларни уйига эмас (японларнинг яшаш жойлари майдони жиҳатдан жуда камтарона), балки энг яқин ресторанга ёки табиат қўйнига таклиф қилишади.

Табиат қўйнига таклиф қилишса албатта боринг, чунки Япониянинг табиати жуда ажойиб, унинг 26 фоиз ҳудуди дарахтлар ва гуллар билан бурканган. Биз Япониянинг мўжизакор табиатига Нарита аэропортидан Токио шаҳрига борганимизда ёки Токио шаҳри кўчаларини кезганимизда ёхуд Япония оролларига ташриф буюрганимизда гувоҳи бўлдик.

Умуман олганда экологик маданият, жумладан атроф муҳит ва табиатнинг тозалиги японияликлар учун алоҳида аҳамиятга эга, чунки мамлакатда нисбатан кичик ҳудудда кўп аҳоли истиқомат қилади ва атом бомбасидан омон қолган одамларнинг соғлиғига ғамхўрлик қилиш устувор вазифалардан бири ҳисобланади³³.

³¹ Намозов А. Алдаркўсалари йўқ мамлакатдан мактуб. <https://xabar.uz/mualliflar/anvar-namozov/aldarkosalar-yoq-mamlakatd>

³² <https://www.google.com/search?q=%D0%AF%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D0%B4%D0%B0+%E2%80%9C%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%BE+%D0%B3%D0%B8%D0%BC%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%E2%80%9D&oq=%D1%8F%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%8F&aqs=chrome.1.69i5913j69i57j69i61l3.4391j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8#fpstate=ive&vld=cid:13a3efa6,vid:wS6OU9PcSQ,st:0>

³³ Табиатга меҳр менталитетга айланмаса экологик тарбия ва маданият ҳеч қачон шаклланмайди ёхуд японлар экология ва атроф муҳитга муносабатни нимадан бошлашган? <https://www.ekogazeta.uz/xabarlar/6315>

Гинкго – атом бомбаси ҳужумидан омон қолган дарахт.

Хиросимадаги портлаш марказидан 2 км. узоқликдаги олтига дарахт омон қолиб, бир йилдан кейин гуллаб, мева берган.

Японлар уларни “умид тимсоли” сифатида ҳурмат қилиб, “ҳибако йумоку” – “омон қолган дарахтлар” деб аташади.

Ўзбекистонда “**Гинкго Билоба**” дарахтининг 12 та туби Тошкент Ботаника боғининг Шарқий Осий қисмида ўсади. Бу дарахт иссиққа, совуққа ва турли газларга ҳам чидамли бўлиб, мутахассисларнинг фикрича, бу доривор дарахт бўлиб, миёни инфаркт ва инсультдан асрар, қон томирларини халистилиндан тозалаб берар экан. Бу дарахтнинг меваси халқ орасида турли, жумладан “Хитой ўриги”, “Кумушранг ўрик” номлари билан машҳур³⁴.

Мутахассисларнинг фикрича “**Гинкго Билоба**” дарахти “Қўшалок баргли билоба” деб аталади. Ўзбекистонда динозаврлар давридан бери яшаб, миллион йиллардан бери ўзгаришсиз сақланиб келади. Бу дарахт тирик аптека бўлиб, 100 дан ортиқ касалликларга даъво ҳисобланади³⁵.

Олимларнинг эътироф этишича, атмосфера мусаффолиги, тупроқ таркиби, зараркунандаларга қарши кураш тизими ва шаҳарлар экзотикасини кўркемлаштиришда мазкур дарахт экотизм учун жуда самарали ҳисобланади. Зеро, олимлар дарахтларга нисбат берар эканлар уни “энг сара ҳаво тозалагич” деб баҳолашади³⁶.

³⁴ Тошкент Ботаника боғи мутахассисларининг эътирофи. https://www.youtube.com/watch?v=7pj-2cI_g08

³⁵ Ўзбекистонда фаолият олиб бораётган МУ 5 TV нинг 2025 йил 20 февраль куни узатилган “Эфирда Тўрахонов” дастуридаги иштирок этган мутахассис фикри <https://tvinfo.uz/?date=2025-02-20>

³⁶ XXI аср эко дарахти. Оила ва табиат. <https://www.ekogazeta.uz/xabarlar/6902>

Назаримда, дарахтлар ҳаводаги чанг ва ғуборни ютиб, инсонлар яшаши учун зарур бўлган кислородни ишлаб чиқарганлиги ва шу билан бирга японлар дилозорлиги бўлмаганлиги сабабли ҳам 100 ёшдан ортиқ умр кўришса керак.

Шу ўринда беихтиёр Ўзбекистон гимни матнининг муаллифи, шоир, Ўзбекистон қаҳрамони Абдулла Ориповнинг қуйидаги шеърини ёдга оламиз.

ТИЛАК

Сино айтган экан,
Чанг бўлмаса гар,
Мингга кирарди, деб,
Инсон боласи.
Дорига ўрганган
Қовундай қайсар,
Чангга ҳам кўникиб
Қолдик чамаси.

Ҳаким бўлмасам ҳам,
Мен айтай сизга,
Узоқ яшамоққа
Бор битта ёрлик:
Мингга бормасак ҳам,
Кирардик юзга,
Дунёда бўлмаса
Гар дилозорлик.

Ибн Сино таълимоти бўйича

хасталикка кўра нима кўпроқ
истеъмол қилиш керак:

- Бел оғриғи учун – Саримсоқ;
- Вазн олиш учун – Калла шўрва суви;
- Юракни бақувват қилиш учун – Олма;
- Сийдик яхши ажратилишига – Селдр;
- Юқори қон босими учун – Ошқовоқ суви;
- Жигар хасталиклари – Гулкарам;
- Юрак “ўйнаши” – Укроп;
- Анемия – Асал;
- Бўғим оғриқлари – Майиз;
- Кўпроқ истеъмол қилинг!

Япон маданияти

Япон маданияти Япония бренди – “Ошин” сериалида намоиш этилган³⁷.

Ўзбек маданияти “Ўтган кунлар” фильмида намоиш этилган³⁸.

✓ **Гашлашиш маданияти.** Японлар доимо паст овозда гапиришади зеро, бу тарбия ҳисобланади, энг катта мерос “тарбия”дир, “табассум” ва “таъзим” қилишади. Энг гўзал кўриниш бу “Табассум”.

Японлар доим жилмаяди. Бу руҳий қувват ва омадсизликка қарши этикетдир³⁹.

Эътиқодимизда ҳам инсонга қилинган “Табассум” садақа эканлиги таъкидланади.

✓ **Суҳбатлашиш маданияти.** Японияда суҳбатлашишнинг ўзига хос маданияти шаклланган.

“Суҳбат жараёнида одамлар “йўқ”, “қилолмайман”, “билмайман” каби сўзларни ишлатишдан қочишади, чунки бу ифодалар ҳақоратга қиёсланади. Уларнинг мазмунини бериш учун ишора, шаъмали сўзлардан фойдаланишади. Ҳатто иккинчи пиёладаги чойни рад этиш учун ишлатиладиган “йўқ, раҳмат” жумласи ўрнига “шуниси ҳам жуда ёқимли бўлди” маъносидаги ифодани қўллашади⁴⁰.

Бу ўринда баланд овозда гапириш ва ш.к. ҳурматсизлик ҳисобланишини айтиш мумкин.

Зеро, эътиқодимизда ҳам нажот топишимиз учун учта нарсага амал қилиши лозимлиги айтилади:

✓ **биринчидан**, тилга эҳтиёт бўлишимиз,

✓ **иккинчидан**, ўз уйимизга сиғишимиз,

✓ **учинчидан**, хатоларимизга йиғлай билишимиз.

Демак, бақир-чақир қилмасдан, тилимизга эҳтиёт бўлиб гаплашишимиз, айниқса ёши катта ва кекса инсонларни ҳурмат қилишимиз керак.

³⁷ <https://uzmovi.tv/tarjima-kinolarri/1799-oshin-oshin-serial-seriali-ozbek-uzbek-tilida-barcha-qismlari/episode/12723/72.html>

³⁸ https://www.google.com/search?sca_esv=109f214143aab34f&udm=7&sxsrf=AHn8zq29lv7HKHC163au-SQS7mZ4iKdKQ:1740934510827&q=%D1%9E%D1%82%D0%B3%D0%B0%D0%BD+%D0%BA%D1%83%D0%BD%D0%BB%D0%B0%D1%80+%D1%84%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%BC%D0%B8&sa=X&ved=2ahUKEwir-eC47uuLAXswAIHHfxzLOkQ8ccDegQIXBAD&biw=1366&bih=635&dpr=1#fpstate=ive&ip=1&vld=cid:5757e499,vid:b7ahyss6ajo,st:0

³⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=wEfrdCnL4hE>

⁴⁰ В. Овчинниковнинг “Сакура новдаси” китобидан олинган япон маданиятига оид сатрлар // Мулоқот одоби қаерда қолди? <https://www.xabar.uz/jamiyat/muloqot-odobi-qaerda-qoldi>

Ўзбек жамиятидаги осойишталикка асосий сабаб – бу ёши катта ва кекса кишиларга ҳурмат-эҳтиром⁴¹.

Японлар вақтни жуда қадрлашади. Шундай бўлсада, агар ёрдам сўрасангиз худди “қўлингиздан ушлагандек” олдингизга тушиб, айтган жойингизни кўрсатиб қўйишади ва ўз йўлига кетишади.

Биз ҳам вақтни қадрлашимиз, умрни бекорга увол (исроф) қилмасдан яхши амаллар қилишга шошилишимиз шарт. Зеро, эртага кеч бўлмасин.

Пулни қўл билан ушламанг, кўзга тик қараб гаплашманг – **“Кунчиқар юрт”нинг ғаройиб одатлари:**

Япония одоб-ахлоқ қоидалари ниҳоятда қийин бўлган мамлакат. Гарчи оддий ҳаракатларни японлар тантанага айлантиргандек туюлсада, аммо бу қоидалар ҳеч кимга малол келмайди.

✔ **Лифтда.** Агар бўш лифтга биринчи бўлиб сиз кирсангиз лифт капитани бўласиз ва сизнинг жойингиз клавиатура, яъни босиладиган тугмачалар ёнида бўлади. Ҳамма лифтга киргунча тугмачани сиз охириги қаватгача “бошқариб” турасиз.

✔ **Метро** – замонавий шаҳарларнинг ҳаёт томири! ⁴²

Метрода ҳамма нарсa қатъий: вагонларда ҳам “жонли”, ҳам телефонда гаплашиш, атрофдагиларга қараш одобсизлик.

Токио метроси 1927 йили Европа ер ости темир йўлларида илҳомланиши натижасига кўра япон тадбиркори Хаякава Норитсугу томонидан қурилган.

Токиода метро станциялари баланд уйларнинг остида жойлашган.

Токио метроси йилига ташиладиган йўловчилар сони бўйича дунёда биринчи ўринда туради - 3,1 млрд. (кунига 8,5 млн.) йўловчи.

⁴¹ Киоко Накаяма. Ўзбекистон Сакуриси (2008). <https://ziyouz.uz/matbuot/hozirgi-davr-matbuoti/kioko-nakayama-uzbekiston-sakurasi-2008/>

⁴² “Метро” атамаси илк бор Париж ерости транспорт тизими қурилгандан сўнг пайдо бўлади. Париж метросини қуришни ўз зиммасига олган инглизларнинг “Метрополитан” сўзи транспортга нисбатан ҳам ишлатилади. “Метрополитан” сўзи юнончадан “она шаҳар” (матер – она, полис – шаҳар) маъносини билдириб, асосан, пойтахт шаҳарга нисбатан қўлланилган. <https://ishonch.uz/news/metro-zamonavi-saarlarning-at-tomi>

Токио метроси 304,5 км. иборат бўлган 290 станцияга эга, баъзи метро станциялари ердан 6-50 метр (131-164 фут) чуқурликда жойлашган бўлиб, ўзига хос ранги ва лотин харфлари билан ажратилган 13 шахобчадан иборат.

Цвет линии	Знак	Номер линии	Название	На японском
Tokyo Metro				
оранжевый	G	Линия 3	Линия Гиндза	銀座線
красный	M	Линия 4	Линия Маруноути	丸ノ内線
			Линия Маруноути (ответвление)	丸ノ内線分岐線
серебряный	H	Линия 2	Линия Хибия	日比谷線
голубой	T	Линия 5	Линия Тодзай	東西線
зелёный	C	Линия 9	Линия Тиёда	千代田線
светло-коричневый	Y	Линия 8	Линия Юракүтё	有楽町線
пурпурный	Z	Линия 11	Линия Хандзюмон	半蔵門線
бирюзовый	N	Линия 7	Линия Намбоку	南北線
коричневый	F	Линия 13	Линия Фукутосин	副都心線
Toei Subway				
розовый	A	Линия 1	Линия Асакуса	浅草線
синий	I	Линия 6	Линия Мита	三田線
салатовый	S	Линия 10	Линия Синдзюку	新宿線
фиолетовый	E	Линия 12	Линия Оэдо	大江戸線

Метрога кириш ва чиқиш белгилари кўрсатилган.

Японияда метронинг ишлаш вақти одатда эрталаб соат 5-00.дан кечкурун соат 12-00.гача бўлиб, ҳар бир йўналишга муайян нархдаги билет сотиб олиш лозим. Масалан, вояга этганлар учун километридан келиб чиққан ҳолда 180 (болалар учун 90) дан 330 йенгача (1,3 дан 4 долларгача) бўлиб, у сотиб олинганидан бошлаб 24 соат амал қилади.

Adult

Child

Японлар метро поездларида аксарият ҳолларда бир бири билан гаплашишмасдан тинчликни сақлашга ҳаракат қилишади, бироқ барча жойда одатга айлангани каби телефондан фойдаланишади.

Токиода яшайдиган 37 млн. фуқароларнинг аксарият қисми метрода юрганлиги учун бир қатор қулайликлар яратилган, жумладан метро йўналиши ва станцияси доимий равишда кўрсатиб турилади, фуқароларнинг хавфсизлигини таъминлаш мақсадида поезд билан фуқаролар ораси тўсилган, маълум бир вақтда аёллар ва ногиронлар учун алоҳида белгилар қўйилган ва вагонлар ҳам ажратилган.

Тошкент метрополитенини куриш ишлари 1972 йилнинг июль ойида бошланиб, 1977 йилда тугалланган ва ишга туширилган.

Ҳозирги кунда Тошкент метрополитенининг умумий узунлиги 70 км. дан ортиқ бўлиб, 50 бекат фаолият кўрсатмоқда.

Алишер Навоий метро бекати

Мустақиллик майдони метро бекати

Абдулла Қодирий метро бекати

Тинчлик метро бекати

Тошкент метроси жуда ҳам чиройли ва йўловчилар учун қулай.

Метродан фойдаланиш қоидалари белгиланган. Бироқ, шундай бўлсада ўзбек халқининг азалий қадриятлари сақланиб қолган. Хусусан, ёши кичик бўлган инсонлар ёши катта, ёш болали ва ногирон шахсларга жой беришади.

Шунингдек, метро станцияларида ҳам доим бу каби хайрли ишларни амалга ошириш лозимлиги хусусида эълон қилиб турилади.

Ривожланган давлатлар амалиётини ўрганган ҳолда Тошкент метрополитени фаолиятини такомиллаштириш юзасидан таклифларимиз:

Биринчидан, хорижий мамлакатлар метросида бўлгани каби Тошкент метрополитенида ҳам “Ногиронлар” ва “Ёш болали аёллар” учун алоҳида вагонлар ажратилиши;

Иккинчидан, Лондон метросида поездларнинг “келиш вақти”, шунингдек Германия метросида поездларнинг келиши ва кетиш вақти ҳамда уларнинг кечикишлари ҳақида маълумотлар доимо намоиш этиб турилишини инобатга олган ҳолда Тошкент метрополитени станцияларида ҳам поездларнинг “келиш, кетиш ва кечикиш вақтлари”ни кўрсатувчи электрон ахборот таблолари жорий қилиниши;

Учинчидан, Тошкент метрополитенида Япония метросида бўлгани каби бекатларда поездлар билан йўловчилар ўртасида ҳаракат хавфсизлигини таъминловчи поездлар келиш-кетишига мос ҳолда очилиб-ёпилиб турадиган тўсиқ (девор)лар ўрнатилиши мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Японияда таксида юрмоқчи бўлсангиз.

Қизил **空車** (кюся) - “Бўш машина”
Кўк **賃走** (тинсо) - “Банд машина”

Таксида юрганда ҳар 300-400 метр учун дастлабки 1-2 км.дан кейин ҳақ тўланади.

Токиода таксининг стандарт нархлари:

Биринчи 1-2 км - 400-700 йен (шаҳарга, компанияга қараб),

Ҳар кейинги 300-400 м - 80-90 йен,

Автотурааргоҳ / кутиш - 90 сония учун тахминан 90 йен,

10 мил / соат дан камроқ тезликда саёҳат қилиш, масалан, тикилинчда) - 90 сония учун тахминан 90 йен (кутиш учун)

- 22:00 - 23:00 гача - Токиода нарх 20% га,

- 23:00 - 05:00 гача эса 30% га ошади.

✔ Одамларга тегинманг!

Японияда, ҳатто кўзга қараш одобсизлик ҳисобланади, тегиниш у ёқда турсин.

Кўзларга узоқ вақт қараб туриш Японияда тажовузкорлик белгиси.

Яна бир қизиқарли жиҳат: агар суҳбатдошингиз узоқ вақт кўзларингизга қараб турса улар сизни ниманидир яширмоқда ёки ёлғон гапирмоқда деб ўйлаётган бўлиши мумкин. Шунинг учун нигоҳларни қаратганда меъёрни сақлаш керак.

Бу мамлакатда жуда кенг жой йўқ, шунинг учун ҳар бир япон бир-бирининг шахсий маконини ҳурмат қилади.

Жамоат жойларида ўпиш ҳам одобсизлик ҳисобланади.

✔ **Пул, пул, пул...** Пул билан ғалати муносабатлар мавжуд – улар негадир жамоат жойларида пуллари намоёнишкарона ишлатишдан уялишади, шунинг учун анъанавий тарзда безатилган конвертлар бу ерда жуда машҳур. Агар сизда бундай конверт бўлмаса, пулни қоғозга ўраб беришингиз керак бўлади.

Супермаркетларда сиз кассирга пул беролмайсиз, уни фақат махсус ликопча устига қўясиз.

✓ Япония миллий пул бирлиги **иена**:

✓ **Совғалар.** Японияда совға беришнинг жуда юксак маданияти мавжуд. Йил давомида ҳар бир киши уларни бир-бирларига берадиган иккита алоҳида фасл мавжуд: ёз ва қиш.

Совға бермоқчи бўлсангиз, унинг нима эканлигини тушунтириб, у тўғрисидаги маълумотларни айтган ҳолда беришингиз шарт.

Японияда бу ҳолат урфга айланган.

Масалан, совғанинг юз фоиз ипакдан бўлган товар эканлигини айтишингиз шарт.

Акс ҳолда, совғангизнинг кадри бўлмайди.

Табассум

билан боққан
ҳолда таъзим
қилиб, икки қўллаб
беришингиз ва
қабул қилиб
олишингиз керак.

✓ **Таъзим қилиш санъати.** у мамлакатда таъзим санъати шу қадар муҳимки, болалар уни ёшлигидан ўрганадилар. Масалан, бирорта одамни табриклайётганда (“эсяку”), **15 даража** эгиласиз яъни, бу эгилиш тенг мақомга эга бўлганлар учун, ўқитувчи ва хўжайин учун **30 даража**, энг ҳурматли инсон учун **45 даража** яъни, агар сиз кечирим сўрасангиз ёки императорни кўрсангиз, шундай қилиб эгиласиз.

Японияда мижоз ёки бизнес шеригига алоҳида эҳтиром кўрсатишади. У кетаётганда бутун компания эшикка ёки лифтга кузатиб боради ва эшиклар ёпилгунча унга таъзим қилади.

✓ **Жамоат жойда** ортиқча эътиборни жалб қилиш – баланд овозда гапириш ёки жамоат транспортида уяли алоқа воситасида мулоқот қилиш одобсизлик ҳисобланади.

Япон маданияти – ўзини кўз-кўз қилмаслик ва ҳисларни яширин сақлаш. Асосий қоида – бошқаларга ҳалакит бермаслик⁴³.

✓ **Япон уйига** кирсангиз, пойабзалингизни ечиб олишингиз керак. Ҳар бир хона учун алоҳида шиппаклар мавжуд, агар уларни аралаштириб юборсангиз, масалан ошхонага кийган шиппагингизни ҳожатхонага кийиб кирсангиз кулгуга қоласиз.

✓ **Хаси бу**, японча таом ейиладиган таёқчалар.

Бу таёқчалардан фойдаланишнинг махсус одоб-ахлоқ, айтилмаган қоидалари мавжуд. Сиз стол устидаги таёқчалар билан расм чизишингиз ёки уларни бирон нарсага қаратишингиз мумкин эмас. Столга тушган озиқ-овқат парчасига таёқчалар билан тегиниш ва уни қўл билан олмаслик ёмон одат ҳисобланади. Таёқларни мушт билан ушламанг, чунки японлар буни таҳдид сифатида қабул қилишлари мумкин!

Японлар рамзий маъноларга ҳам катта аҳамият беришади, шунинг учун сиз таёқчалар билан овқатни бошқа бировнинг идишига ўтказмаслигингиз керак, чунки бу уларга марҳумнинг суякларини куйдирилгандан сўнг яқин қариндошларига бериш ҳолатини эслатади. Японияда овқатланиш тугагандан сўнг, таёқчаларни столга ёки идиш четига қўйиш одатий ҳолдир, лекин стаканга таёқчаларни қўйманг⁴⁴.

⁴³ <https://www.youtube.com/watch?v=wEfrdCnL4hE>

⁴⁴ <https://xabar.uz/xorij/pulni-qol-bilan-ushlamang-kozga-tik-qarab-gaplashmang>

✔ Ўтган авлодларга ҳурмат кўрсатиш:

Японлар ўтган ота, бобо ва ш.к. доимо хотирлашади.

Хотирлашни амалга ошириш учун алоҳида дўконлар фаолият олиб боради.

Дўконда ўтган авлодларни хотирлаш учун барча зарур нарсалар мавжуд.

✔ Йўл ҳаракати қоидалари:

Фукаралар ва машиналар йўлнинг чап томонидан ҳаракатланиши шарт.

✔ Ўзбекистонда эса фукаралар ва машиналар йўлнинг ўнг томонидан ҳаракатланиши шарт.

Машиналарнинг рули ўнг томонда бўлиб, уларнинг тезлиги 40, 50 км.с. билан чекланган. Катта трассаларда 80, 100 ва 120 км.с. тезлик белгиланган.

МЕҲМОНХОНА

Японияда “Capsule Hotels” энг машҳур ва тежамкор меҳмонхоналардир.

Ўзбек халқи маданияти қуйидаги сатрларда акс этган:

Одобнома	одамгарчилик
▲ Тик туриб, юриб ёб-ичмаслик керак.	
▲ Катталар ёнида қўл чўнтакда турмаслик керак.	
▲ Ҳеч кимни камчилиги учун масхара қилмаслик керак.	
▲ Олган омонатни кечиктирмай эгасига қайтариб бериш керак.	
▲ Савдода кишининг молини камситмаслик керак.	
▲ Ваъда берганда лабзида (сўзида) туриш керак.	
▲ Кўпчиликнинг орасида сақич чайнамаслик керак.	
▲ Ҳеч бир жойга оғзида чилим ёки нос билан боришмайди.	
▲ Ҳамма ўтадиган жойда, ўртада гаплашиб туришмайди.	
▲ Кишининг айбини очиқча юзига айтиб уялтирмаслик керак.	
▲ Имо-ишорат билан бирини камситиб ёмонламаслик керак.	
▲ Ҳар жойда туфуриб атрофни кирлатмаслик керак.	
▲ Ман-манлик қилиб ҳамманинг назарини олмаслик керак.	
▲ Аксирганда қўл ёки рўмолча билан бетини ёпиш керак.	
▲ Кўпчилик орасида балан овоз билан гапирмаслик керак.	
▲ Кўпчилик орасида керишиш, какириш ва эснамаслик керак.	
▲ Меҳмон чақирганда овқатни куткизмаслик керак.	
▲ Гаплашиб турганларнинг гапини бўлиб арашасмаслик керак.	
▲ Катталарнинг ёнида оёғини узатиб ўтирмаслик керак.	
▲ Гаплашганда кекатиб-камситиб гапирмаслик керак.	
▲ Сўзлаганда тортишиб ёки тўхтамасдан гапирмаслик керак.	
▲ Эркак бошқанинг эркаги йўқ уйига кирмаслиги керак.	

ЯПОНИЯНИНГ МАШҲУР МАНЗИЛЛАРИ

ФУДЗИЯМА ТОҒИ

– (Фусхи - олов маъбудаси, яма, сан - тоғ) Япониянинг миллий қадамжойиларидан бири.

Ушбу вулқон тоғ Токионинг жануби-ғарбида, ундан 90 км. узоқдаги Хонсю оролида, тоғнинг энг юқори нуқтаси денгиз сатҳидан 3776 метр баландликда жойлашган.

Фудзияма тоғи халқ орасида “Оқ қорли қалпоқ” номи билан машҳур.

ТОКИО

Токио (яп. 東京 То:кё: “Шаркий пойтахт”) шаҳри Япониянинг пойтахти, маъмурий, молиявий, саноат ва сиёсий маркази ҳисобланади.

Токио шаҳрида 2024 йил 1 март ҳолатига 38 100 000 киши, яъни японлар, хитойликлар, жанубий ва шимолий корейликлар, филиппинликлар, америкаликлар, хиндилар ва инглизлар яшайди.

Токио - Япониянинг маъмурий ҳудудий бирлиги бўлиб, 23 та махсус туман, Тама вилояти ҳамда Изу ва Огасавара оролларини ўз ичига олади.

Токио шаҳридаги энг баланд бино 330 метрни ташкил этади.

Токио шаҳрида амалга оширилаётган қурилиш ишлари эҳтиёткорлик билан озодаликка риоя қилган ҳолда олиб борилади.

КИОТО

Япониянинг олдинги пойтахти бўлиб, Хонсю оролида жойлашган.

КОБЭ

Япониянинг Хонсю оролида жойлашган шаҳар бўлиб, мамлакатнинг асосий портларидан бири ва халқаро савдо маркази ҳисобланади.

НАГОРО

Япониянинг Токусима префектурасидаги Сикоку оролидаги Ия водийсидаги қишлоқ.

Қишлоқ бўйлаб жойлаштирилган кўплаб реалистик кўғирчоқлар билан машҳур бўлиб, бу уни сайёҳлик марказига айлантирган.

Умрининг бир қисмини Осакада уй бекаси сифатида ўтказган Тсукими Аяно (Тсукими Аяно) 2002 йилда ўз туғилган уйига қайтиб келади.

У кичкина кўғирчоқлар яшашни яхши кўрар эди.

Нагорога кўчиб келганидан кейин далани кўриқлаш учун ўзининг биринчи - отасига ўхшаш баҳайбат кўғирчоқни ясайди.

Кўшниларининг кулгили муносабатидан кейин у кўпроқ нарсани қилишга қарор қилади.

У кўчиб кетган ёки вафот этган ёки ўтиб кетган одамларнинг тасвирларини яратишни бошлайди.

20 нафарга яқин аҳолиси бўлган бу ҳудудда ҳозир 300 дан ортиқ кўғирчоқ бор!

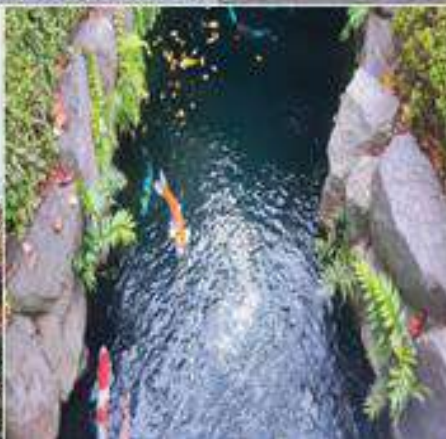
Уларнинг ҳар бири ўз номи, шахсияти, ёши ва каталогига эга⁴⁵.

⁴⁵ <https://offbeatjapan.com/nagoro-village-dolls-shikoku/>

Токионинг **Асакуса** шаҳридаги Сенсожи ибодатхонаси мажмуаси:

Асакуса ибодатхонаси

Японияда
балиқлар
арикларда
сузиб
юради, ҳеч
ким уларга
тегмайди.

ОДАЙБА

Токио кўрфазигади катта сунъий орол.

Одайба ороли билан Токиони “Камалак кўприги” боғлайди.

Оролга Автобус, такси ва магнитли ҳайдовчисиз бошқариладиган поезд орқали ҳам бориш мумкин.

Япониянинг Одайба оролидаги Дивер Сити савдо марказига кираверишда жойлашган Яккашоҳли Гандам ҳайкали.

Яратилганида 40 йилча бўлиб қолган ушбу ҳайкалнинг баландилиги 18 метрни ташкил қилиб, вазни 43,3 тонна, қуввати 65 минг от кучига тенг.

Кунига (11:00, 13:00, 15:00 ва 17:00) бир неча марта у катта танасини ҳаракатга келтириб ўзгартиради ва кечкурун ёрқин ёруғлик нурларда порлашни бошлайди.

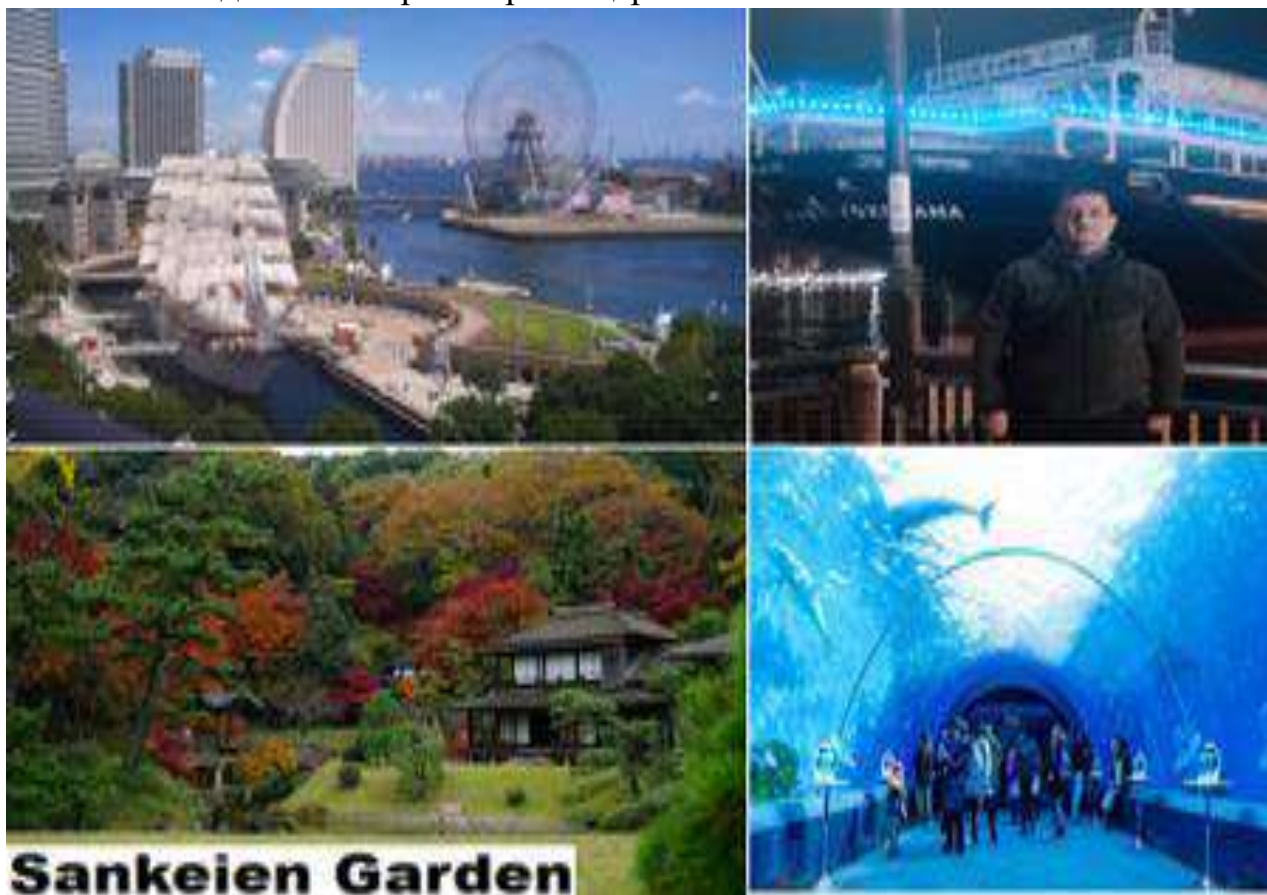
КАМАКУРА

Япониянинг қадимий шаҳарларидан бири бўлиб, Канагава префектураси Хонсю оролида жойлашган.

ЙОКОГАМА

Япониядаги энг йирик порт шаҳар.

МАКУХАРИ

Япониянинг Тиба префектурасида жойлашган Макухари шаҳри Токиодан 40 км узоқликда Нарита ва Токио халқаро аэропортлари ўртасида Тинч океани соҳилида жойлашган.

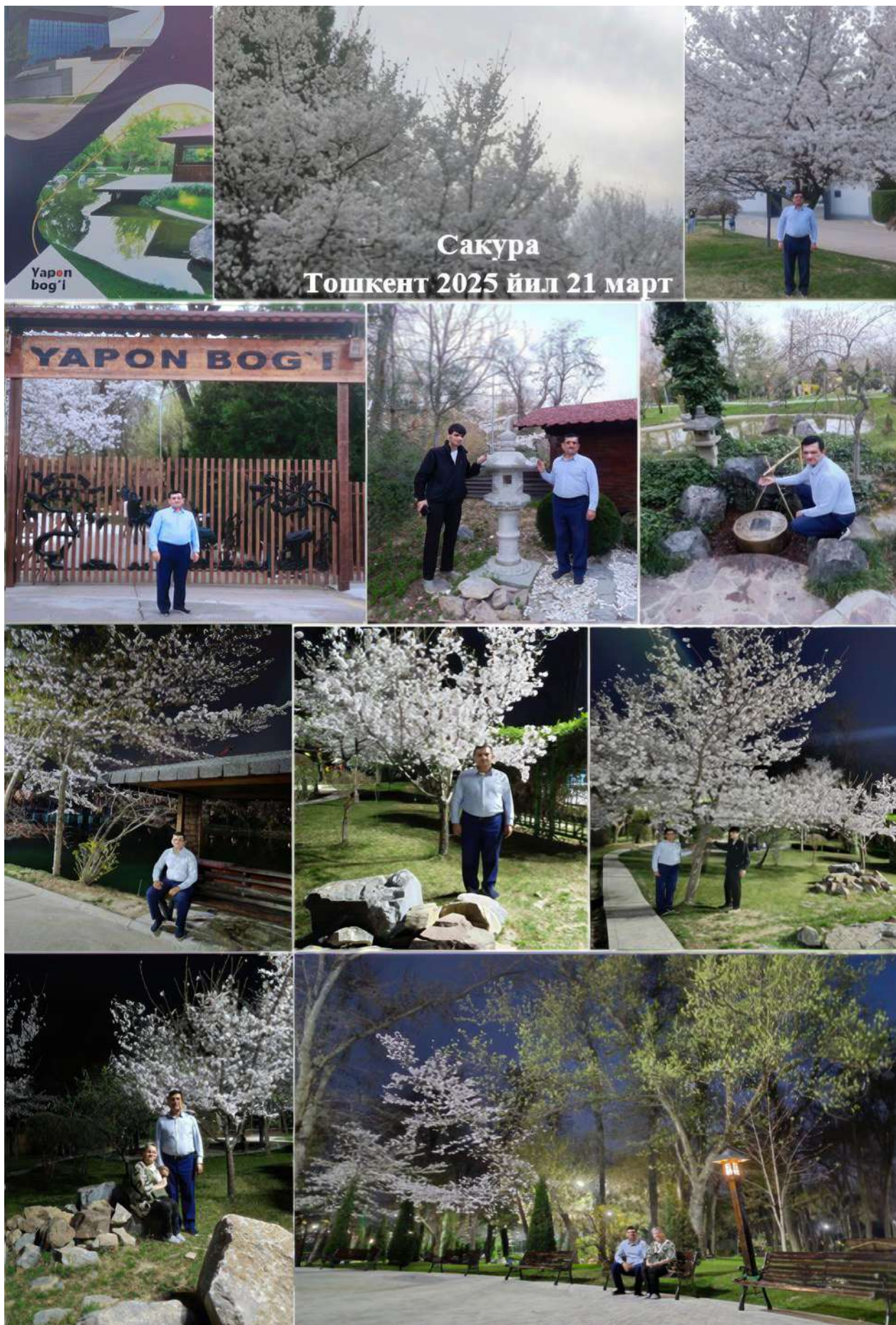

АКИСИМА

Токио префектурасида жойлашган шаҳар.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ МАШҲУР МАНЗИЛЛАРИ

САМАРКАНД

Регистон майдони

Имом Бухорий

Хўжа Донёфр

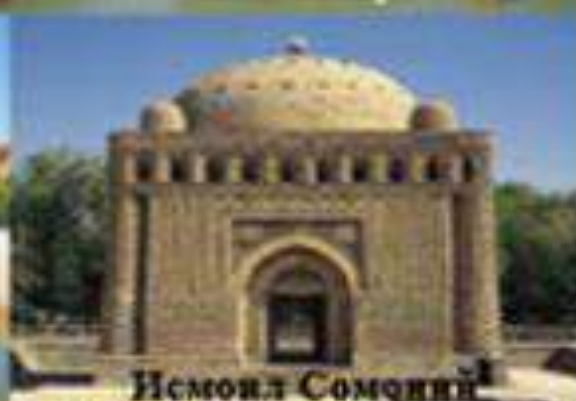
Мирзо Улугбек Расадхонаси

Шохи Зинда

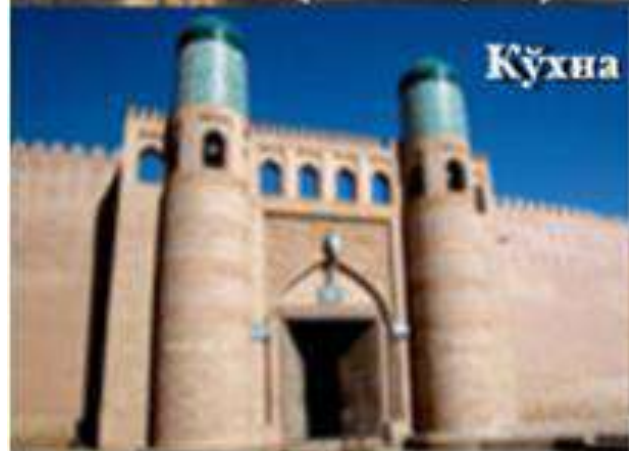

Хазрати Хизр

Бахауддин Накшбандий

Токио Skytree (яп. 東京スカイツリー ўзб: Токио осмон дарахти) Токио шаҳри Сумида қисмида жойлашган, дунёдаги энг баланд бинолардан бири бўлиб, баландлиги 634 метр.

Тошкент телеминораси – Ўрта Осиёдаги энг баланд бинолардан бири бўлиб, Тошкент шаҳрининг Юнусобод туманида жойлашган, баландлиги 375 метр.

Кусуноки Масасигэ (楠木正成, くすのきまさしげ, 1294-1336) – Намбокутё даврининг япон сиёсатчиси ва дожурок саркардаси.

У Кавати провинциясидаги зодагон самурайлар оиласидан бўлган.

Унинг император тахтига қилган садоқатли хизматлари учун “Княз Дайнан” (大楠公) тахаллуси берилган.

У 1945 йилгача япон тарихшунослигида анъанавий тарзда “императорнинг хизматкори” ва “ҳақиқий япон” намунаси сифатида тарифланган ва самурай рамзи жуда кенг оммавийлашган.

Бугунги кунда ҳам у Японияда энг улуғ шахс сифатида шарафланади⁴¹.

Унинг ҳайкали Япониянинг Токио шаҳридаги император саройига яқин жойдаги хиёбонда жойлашган.

Амир Темур (Амир Темур ибн Амир Тарағой ибн Амир Баркул, 1336-1405) – Самарқанд яқинидаги Хўжа Илғор қишлоғида туғилган. Темурийлар салтанатининг асосчиси, буюк саркарда.

Жангларнинг бирида оёқидан яраланиб оқсоқланганлиги учун “Чўлоқ Темур” ёки “Темурлан” тахаллуси берилган.

Муғул-татарлар босқинидан Европани қутқаришдаги улкан хизматлари учун “Европа халоскори” номини олган.

Давлатни бошқаришда “Куч адолатдадур” тамойилига амал қилган.

Унинг ҳайкали Ўзбекистоннинг пойтахти Тошкент шаҳридаги Амир Темур хиёбонида жойлашган.

Business trip to Japan

(Our aim is training lawyers in the legal field (қўўатм))

Doctor of Science (DSc), professor of the Center
for Lawyers Training under the Ministry of Justice,
Rakhimov Daniyoz Bakhtiyorovich

We landed to Japan's Narita International Airport on
November 17, 2023 and flew (қўўатм) from this airport to the
international airport of Tashkent city on November 24

The aim of the visit to Japan is the Research and Training Institute of the Ministry of Justice get to know (нов-бизнесс) the activity

We got acquainted (познакомились) with the legal system and cultural monuments of Japan (Япония).

These are historical clothes (*κλινες*) of judges, prosecutors and lawyers

Participated (*наприсутствую*) in a lecture on the Japanese notary (*нодари*) system held (*хотел*) at the Japanese Ministry of Justice

I gave a presentation about the Center's activities at the Institute's International Cooperation Department (ICD).

During the visit, lectures on the Japanese notary system were heard at the Japan Notary Association.

Visit to Kasumigaseki notary office in Hibiya, Tokyo

Cultural monuments of Japan

Senso-ji (Sensoji) Temple Complex (Kinryuzan Senso-ji) in Asakusa, Tokyo

Sara Rysto xafikam

The Unicorn Gundam statue (*emanno*) in front of the Diver City shopping mall on the island of Odaiba (*Odaiba*), Japan.

The height (*xeim*) of the statue is 18 meters (*muoupe*), its weight (*aeim*) is 43.3 tons (*manet*), and its power (*noap*) is equal (*ukeea*) to 65 thousand horsepower.

It moves (*myec*) its body during the day (at 11:00 (*eleven* o'clock), 13:00, 15:00 and 17:00) and shines (*uaine*) brightly (*braimlu*) in the evening.

Японияга қилган сафарим натижалари бўйича

ХУЛОСАМ

Биринчидан, илм ўрганишимиз ва меҳнат қилишимиз шарт.

Болаларингизни икки нарсга: биринчиси китоб ўқишга, иккинчиси эса меҳнат қилишга ўргатинг. Болаларингизни китоб – илмли, меҳнат - ақлли қилади. Зеро, Японияда болаларни 3 ёшдан меҳнатга ўргатишади⁴⁶.

Иккинчидан, инсон узок умр кўриши учун доимо ҳаракат қилиши шарт! (Япония аҳолиси камида 90, 100 ва 140 ёшгача яшар экан).

Учинчидан, инсон ҳар нарсани кўнглига олмаслиги шарт!

Бу умрни қисқаритиради, ҳаётда асабийлашиш (бир марта асабийлашиб, бақир-чақир қилиш (буни организмдаги “портлаш”га тенглаштириш мумкин) инсон организми нормал фаолиятини шу даражада издан чиқарадики, натижада организм нормал фаолиятини қайта тиклаш учун 360 кун қувват сарфлайди) стресслар, скилишларни юзага келтиради, улар эса суицитни келтириб чиқариши мумкин.

Зеро, манбаларда ёзилишича “Инсонларнинг хасталик сабаблари фақатгина скилиш, ўзини боса олмаслик ва ғазаб қилишдир”.

Тўртинчидан, инсон ўзи яхши яшаши учун етарли ва қулай бўлган уй-жой қилиши (ортиқча ҳавасга берилиб қасрлар қуриш шарт эмас. Масалан, Япониянинг Токио шаҳрида аксарият аҳоли ижарада яшайди. Бу улар учун қулай ва арзон. Японлар қолган маблағини саломатлиги, қариганда турист сифатида сафар қилиш ва ш.к. учун тежайди).

Зеро, манбаларда “Сафар қилинглари – саломат бўласизлар ва ризқланасизлар” дейилади.

Бешинчидан, инсон организмга оғир туширмайдиган даражада кийиниши шарт! (масалан, доимо туфлида юриш умуртка поғонасига оғирлик туширади, шунинг учун крассовкада ҳам юриши лозим).

ありがとう

Аригатō

Раҳмат

⁴⁶ 3.Ибодуллаев. <https://www.youtube.com/watch?v=thon0rJaXyY>

ТАВСИЯ ЭТИЛАДИГАН МАНБАЛАР

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар

1. Япониянинг Фуқаролик Кодекси.
2. Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодекси.
3. Япония “Нотариат тўғрисида”ги Қонуни.
4. Ўзбекистон Республикаси “Нотариат тўғрисида”ги Қонуни.
5. Япония Миллий Нотариуслар ассоциацияси томонидан “29 халқаро нотариуслар конгресси” учун тайёрланган “XXI асрда нотариат тамойилларининг амал қилиши” мавзусида материаллар тўплами. Токио. 2019 йил.
6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 24 майдаги “Маъмурий ислохотлар доирасида адлия органлари ва муассасаларининг масъулиятини янада ошириш ҳамда ихчам бошқарув тизимини шакллантириш тўғрисида”ги ПФ–80-сон Фармони.
7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Уй-жой қурилиши соҳасини янада ривожлантириш, турар ва нотурар жой объектларини улуш қиритиш асосида қуриш жараёнини тартибга солиш механизмларини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2025 йил 27 январдаги ПФ-11-сонли Фармони.
8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2025 йил 19 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Юридик кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 171-сон қарори.

Интернет материаллари

1. <https://archive.qalampir.uz/news/salomlashishning-7-ta-muxim-odobi-11557>
2. https://www.youtube.com/shorts/x_B67_f2IsY
3. https://www.moj.go.jp/EN/housouken/housou_index.html
4. WHITE PAPER ON CRIME 2023. RESEARCH AND TRAINING INSTITUTE MINISTRY OF JUSTICE JAPAN.
https://hakusyo1.moj.go.jp/en/72/WHITE_PAPER_ON_CRIME2023.pdf
5. <https://www.unafei.or.jp/english/activities/ListCoursesSeminars.html>
6. <https://www.moj.go.jp/content/001415488.pdf>
7. <https://notarialpalata.uz/uz>
8. <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D1%84%D1%84%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%82>.
9. <http://www.kasumigaseki-notary.tokyo/blankpage5.html>
10. <https://e-notarius.uz/index>
11. <https://migrant.uz/ru/horizhdagi-vatandoshlar-va-begonalashish-havfi-aida/>
12. [https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B0%D0%BA%D1%83%D1%80%D0%B0\(%D0%A2%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B3%D0%B8\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B0%D0%BA%D1%83%D1%80%D0%B0(%D0%A2%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B3%D0%B8))

13. Сакура – ёввойи олча гули нима учун Японияда алоҳида қадриятга айланган? <https://www.xabar.uz/post/sakura-yovvoyi-o?category=xorij>

14. https://www.google.com/search?sca_esv=c28229139a5cd36f&sca_upv=1&sxsrf=ADLYWIIISqWv6Ez0fgxFH-GsXvcMUeFFXJw:1725093625958&q=%D0%A1%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%D1%8F+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D0%B6%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8C+%D0%B6%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B8+%D0%B2+%D0%AF%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D0%B8+2024&sa=X&ved=2ahUKEwiFu53G6p6IAxUOJRAIHbUdLwAQ1QJ6BAhEEAE&biw=1242&bih=577&dpr=

15. Нега японлар дунё бўйича энг узоқ умр кўради? <https://daryo.uz/k/2017/12/21/nega-yaponlar-dunyo-boyicha-eng-uzoq-umr-koradi>

16. Ektor Garsia, Fransesk Mirales. IKIGAY Uzoq umr ko`rish va baxtli hayot kechirishda yapon siri. -T.: 2023. “ASBO BOOKS”.

17. Депрессия нима – сабаблари ва даволаш. <https://medall.uz/uzkr/%D0%B4%D0%B5%D0%BF%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%81%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%B8%D0%BC%D0%B0-%D1%81%D0%B0%D0%B1%D0%B0%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%80%D0%B8-%D0%B2%D0%B0-%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D1%88/>

18. Депрессия (тушкунлик) (1-қисм). Саломатлик журнали (13). [https://parstoday.ir/uz/radio/uncategorised-i67364-%D0%94%D0%B5%D0%BF%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%81%D0%B8%D1%8F_\(%D1%82%D1%83%D1%88%D0%BA%D1%83%D0%BD%D0%BB%D0%B8%D0%BA\)_\(1_%D2%9B%D0%B8%D1%81%D0%BC\)](https://parstoday.ir/uz/radio/uncategorised-i67364-%D0%94%D0%B5%D0%BF%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%81%D0%B8%D1%8F_(%D1%82%D1%83%D1%88%D0%BA%D1%83%D0%BD%D0%BB%D0%B8%D0%BA)_(1_%D2%9B%D0%B8%D1%81%D0%BC))

19. Депрессиядан чиқиш учун нималар қилиш лозим? Саломатлик-24 Июнь 2021. <https://qalampir.uz/news/depressiyadan-chik-ish-uchun-nimalar-kilish-lozim-41339>

20. Ибодуллаев З. Одамлар нега депрессияда. <https://www.youtube.com/watch?v=thon0rJaXyY>

21. Одилова Г. Дунё адабиётида “таом” ва “тановул” мавзуси. <https://ziyouz.uz/ilm-va-fan/adabiyot/ gulnoza-odilova-dunyo-adabiyotida-taom-va-tanovul-mavzusi/>

22. <https://korshop.ru/recipe/yaponskaya-kukhnya/yaponskie-supy/>

23. Ясунари Кавабата. Япония ўзлиги билан гўзал (1968 йил 10 декабрда Стокхольмда – Нобел мукофотини олиш маросимида сўзланган нутқ) <https://ziyouz.uz/jahon-nasri/yasunari-kavabata/yasunari-kavabata-yaponiya-uzligi-bilan-guzal-nobel-maruzasi/>

24. Япон чойлари ва анъанавий чой маросимлари ҳақида нималарни биласиз? <https://kun.uz/kr/news/ 2020/06/24/yapon-choylari-va-ananaviy-choy-marosimlari-haqida-nimalarni-bilasiz#!>

25. http://loveread.ec/read_book.php?id=50999&p=5

26. <https://daryo.uz/k/2021/10/15/piyoda-yurishning-organizm-uchun-7-foydasi>

27. Нега японлар дунё бўйича энг узоқ умр кўради?
<https://daryo.uz/k/2017/12/21/nega-yaponlar-dunyo-boyicha-eng-uzoq-umr-koradi>

28. [https://daryo.uz/k/2023/07/10/5-yoki-10-ming-qadam-soglom-bolish-va-ozish-uchun-kuniga-qancha-piyoda -yurish-kerak](https://daryo.uz/k/2023/07/10/5-yoki-10-ming-qadam-soglom-bolish-va-ozish-uchun-kuniga-qancha-piyoda-yurish-kerak)

29. Намозов А. Алдаркўсалари йўқ мамлакатдан мактуб.
[//https://xabar.uz/mualliflar/anvar-namozov/aldarkosolari-yoq-mamlakatd](https://xabar.uz/mualliflar/anvar-namozov/aldarkosolari-yoq-mamlakatd)

30. <https://www.google.com/search?q=%D0%AF%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D0%B4%D0%B0+%E2%80%9C%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%BE+%D0%B3%D0%B8%D0%BC%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%E2%80%9D&oq=%D1%8F%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%8F&aqs=chrome.1.69i59l3j69i57j69i61l3.4391j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8#fpstate=ive&vld=cid:13a3efa6,vid:wS6OU9PcSQ,st:0>

31. Табиатга меҳр менталитетга айланмаса экологик тарбия ва маданият ҳеч қачон шаклланмайди ёхуд японлар экология ва атроф муҳитга муносабатни нимадан бошлашган? <https://www.ekogazeta.uz/xabarlar/6315>

32. https://www.youtube.com/watch?v=7pj-2cI_go8

33. <https://tvinfo.uz/?date=2025-02-20>

34. XXI аср эко дарахти. Оила ва табиат.
<https://www.ekogazeta.uz/xabarlar/6902>

35. <https://uzmovi.tv/tarjima-kinolarri/1799-oshin-oshin-serial-seriali-ozbek-uzbek-tilida-barcha-qismlari/episode/12723/72.html>

36. https://www.google.com/search?sca_esv=109f214143aab34f&udm=7&sxsrf=АНТn8zq29lv7HKHC163au-SQS7mZ4iKDkQ:1740934510827&q=%D1%9E%D1%82%D0%B3%D0%B0%D0%BD+%D0%BA%D1%83%D0%BD%D0%BB%D0%B0%D1%80+%D1%84%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%BC%D0%B8&sa=X&ved=2ahUKEwir-eC47uuLAXswAIHHfxzLOkQ8ccDegQIXBAD&biw=1366&bih=635&dpr=1#fpstate=ive&ip=1&vld=cid:5757e499,vid:b7ahyss6ajo,st:0

37. В. Овчинниковнинг “Сакура новдаси” китобидан олинган япон маданиятига оид сатрлар //Мулоқот одоби қаерда қолди?
<https://www.xabar.uz/jamiyat/muloqot-odobi-qaerda-qoldi>

38. Киоко Накаяма. Ўзбекистон Сакураси (2008).
<https://ziyouz.uz/matbuot/hozirgi-davr-matbuoti/kioko-nakayama-uzbekiston-sakurasi-2008/>

39. <https://ishonch.uz/news/metro-zamonavi-saarlarning-at-tomi>

40. <https://xabar.uz/xorij/pulni-qol-bilan-ushlamang-kozga-tik-qarab-gaplashmang>

41. <https://offbeatjapan.com/nagoro-village-dolls-shikoku/>

QUESTIONNAIRE OF THEME I

«Validity of the notariat's principles in the 21st century»

BY

JAPAN NATIONAL NOTARIES ASSOCIATION

FOR

29th INTERNATIONAL CONGRESS OF NOTARIES

April 2019

A) Fundamental preliminary questions

I) Implementation of the “Principles of Deontology and Rules of Organization for Notariats of the UINL” in the UINL Member States

1) Have the principles been implemented in your state?

A. In Japan, the principles are implemented in line with the nature of the principles within the scope of conforming to the laws and regulations of Japan.

2) If so, how (e.g. as a national law, as a guideline of the district or national professional organisation, etc.)?

A. Some of the contents of the principles are prescribed as laws and regulations of Japan, and are stipulated as the duties of the notary. Even with regard to other parts which are not prescribed in law, a substantial portion are prescribed in the Notary Code of Ethics, which was approved by a resolution made by a general meeting of the Japan National Notaries Association (hereinafter referred to as “Code of Ethics”), with which the notaries are expected to comply. Moreover, in general, the principles are recognized to be guidelines for the activities of the notaries within the extent that they are consistent with the laws and regulations of Japan and the Code of Ethics.

(a) Why not?

A. N/A

(b) Are these nevertheless reflected in other binding regulations for notaries?

A. N/A

II) Implementation of the principles in practice

1) Is compliance with the principles checked and controlled in your country?

A. Compliance is subject to checks and control as indicated in the answer to A) I) 2) above.

2) If so, please describe the assessment procedure, in particular also the responsibility.

A. In terms of the law, the Minister of Justice, who has the authority to supervise the notaries, or the Director of the competent Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau, who handles the processes relating to the supervision (Article 74 of the Notary Act (hereinafter referred to as “Act”) (collectively referred to as “person with authority to supervise”), has the authority to inspect the documents or records kept by the notary (Article 77 of the Act), but other than these Articles, there are no provisions in the laws or regulations which prescribe general procedures for investigating or assessing whether or not a notary has violated the principles.

However, if the fact of a violation is recognized and it is deemed to be an act which violates the duties of the notary or is deemed to be an act which discredits the integrity

of the notary, and the Minister of Justice is to impose disciplinary action on the notary (Article 79, Article 81 of the Act), it is necessary to follow the procedures prescribed by the Administrative Procedure Act and other laws and regulations with regard to providing the notary with an opportunity to give an explanation and other administrative dispositions.

3) What sanctions are applied in the event of non-compliance?

A. Regarding the sanctions that are applied in the event of non-compliance, there are five types of disciplinary action that may be imposed by the Minister of Justice in cases where the grounds given in A) II 2) above are recognized: (1) reprimand; (2) a non-criminal fine of not more than 100,000 yen; (3) suspension from duty for a period of not more than one year; (4) reassignment; and (5) dismissal; and in order for the disciplinary action in (2) to (5) to be taken, the prescribed resolution of the Council is required.

With regard to the exercise of authority which does not go as far as disciplinary action, there are two measures which can be taken: directions issued by the person with authority to supervise (if a notary does not properly handle his or her duties, attention will be called to the notary with regard to the improper performance of duties and directions issued to the notary as to how to perform the duties properly) and an admonition (where the notary is admonished with regard to inappropriate conduct in light of the notary's position whether in the course of the performance of duties or not). In this case, the notary must be provided with an opportunity to give an explanation before the admonition is issued.

B) Organisation of the notariat (notarial office and profession)

I) The notary as a holder of a public office

1) Are the notaries in your country independent holders of a public office?

A. Yes. Although two or more notaries may jointly set up a single office (joint office) (Article 54 of the Ordinance for Enforcement of the Notary Act (hereinafter referred to as "Ordinance")), a single notary is not permitted to have a number of offices.

2) If so, please briefly describe how this public office is structured.

A. The notary office consists of the notary and a clerk (Article 24 of the Act) to assist with the duties.

3) If not, please briefly describe the position of the notary in your country.

A. N/A

II) Fundamental principles of the exercise of the notarial function

1) Personal and professional qualification

(a) Which admission requirements exist in your country (e.g. legal examination, study of law with diploma, special notarial examination, etc.)?

A. In order to be appointed as a notary, it is necessary to fulfil certain requirements for qualification and not to come under the grounds for disqualification.

A Qualification requirements

(1) The notary must be a Japanese citizen and to have reached the age of majority (Article 12, paragraph (1), item (i) of the Act)

(2) The notary must come under all of the following.

a. The notary must complete practical training as an apprentice for at least six months after passing a specified examination (Article 12, paragraph (1), item (ii) of the Act; however, regarding this requirement, although the rules concerning notary examinations and practical training are to be specified by the Minister of Justice (Article 12, paragraph (2) of the Act), these rules have not been prepared and notaries do not actually take a specified examination).

b. A person qualified as a judge (excluding judges of the summary courts), a public prosecutor (excluding assistant public prosecutors) or attorneys at law may be appointed as a notary without having passed the notary examination or completed the associated practical training (Article 13 of the Act). (The reason for the exclusions is that the judges of the summary courts and assistant public prosecutors, unlike ordinary judges (assistant judges) and prosecutors, are only allowed to perform the duties of judges or prosecutors, in terms of the law, for only relatively minor cases.

c. The Minister of Justice may appoint a notary from among persons who have been engaged in legal affairs for many years and have thereby acquired the relevant knowledge and experience equivalent to those held by the persons referred to in b, and who have been selected by the Council for Special Appointment of Prosecutors and Notaries (Article 13-2 of the Act).

Persons who have the qualification of b or c are able to apply at the time of public recruitment (three times a year for b, once a year for c) held since 2003, and notaries are appointed from among these applicants.

B Grounds for disqualification (Article 14 of the Act)

(i) A person who was sentenced to imprisonment or a heavier punishment, except for person who were sentenced to imprisonment for not more than two years and who have served the sentence or are no longer subject to execution of the sentence;

(ii) A person who was subject to an order of commencement of bankruptcy proceedings and has yet to have their rights restored; and

(iii) A judge who has been dismissed by judicial decision, a government employee

dismissed from civil service following a disciplinary action or an attorney disbarred under the Attorney Act where two years have not yet passed from such dismissal or disbarment.

(b) What are the criteria for selection from several applicants (examination results, work experience, etc.)?

A. As explained in B) II) 1) (a) above, a qualification examination is not held, and the applicants who can apply at the time of public recruitment are also limited, and therefore, there are no criteria for selection per se.

(c) How is the personal and professional qualification of notaries ensured in your country?

A. As described in B) II) 1) (a) above.

2) Authentication obligation and legality

(a) Is there an authentication obligation in your country?

A. Generally, if a notary has been commissioned to authenticate or to prepare a notarial instrument, the notary bears the obligation to agree to the commission. However, this excludes the cases of B) II) 2) (c) below.

(b) Please explain briefly the form in which it exists.

A. Article 3 of the Act stipulates that a notary cannot refuse a commission including authentication unless there are justifiable grounds for doing so.

(c) In which cases is the notary entitled to refuse his public activity?

A. It is possible to refuse a commission in the following cases. Of these, in cases of (1) to (3), refusal is mandatory; in cases of (4) and (5), even when coming under the grounds, supplemental correction is permitted when preparing the notarial instrument, and in cases of (6), refusal is discretionary according to the provisions.

(1) The notary must not create any instrument with regard to matters that are in violation of laws and regulations, juridical acts that are void, or juridical acts that may be rescinded on the grounds of limited capacity (Article 26 of the Act).

(2) The notary must not create any instrument in a foreign language (Article 27 of the Act).

(3) The notary must not create any instrument if the client or the client's representative has not followed the procedures to prove his or her identity (Article 28 of the Act, paragraph (2)).

(4) The notary must not create any instrument if the representative does not submit a certificate to prove the authority to represent (Article 32 of the Act, paragraph (1)).

(5) The notary must not create an instrument with regard to a juridical act which requires a third party's permission or consent unless a certificate proving the third party gave permission or consent is submitted (Article 33 of the Act,

paragraph (1)).

(6) The notary does not have to create any instrument if the client refuses to prepay a fee despite being asked to do so (Order for Notary Fees (hereinafter referred to as the “Order on Fees”) (Article 6, paragraph (2))).

(d) In which cases does the notary have to refuse the public activity/ authentication in your country? - Are there any regulations on this?

A. As described in B) II) 2) (c) above.

(e) If so, please describe them briefly.

A. As described in B) II) 2) (c) above.

(f) What are the criteria by which the notary can identify an action as illegal?

A. The laws and regulations based on the Constitution of Japan, and sound common sense based on social norms in accordance with these laws and regulations.

(g) Does the notary have documentation obligations when recognizing an illegal action in order for the courts to be able to verify the incidents?

A. In general, there is no such obligation, but if a notary refuses to handle a commissioned process, the notary must deliver a written statement of reasons for such refusal to the client if the client so requests (Article 12 of the Ordinance).

(h) Is there a legal remedy against the refusal of the authentication or any other public activity by the notary (can it be contested)?

A. Yes, there is.

(i) If so, please explain the jurisdiction and procedure.

A. With regard to the handling of commissioned processes, the client or interested parties may file an objection with the Director of the Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau who is the supervising officer (Article 78 of the Act, paragraph (1)). Further, if a person is dissatisfied with the disposition on the objection, he or she may file another objection with the Minister of Justice (paragraph (2) of the same Article).

It is also possible to seek remedy through a civil suit.

(j) Do notaries also have, in addition to the obligation to refuse their activity, reporting and notification obligations, such as, for example, the obligation to report suspicious activity in accordance with the provisions of the Money Laundering Directive?

A. The Money Laundering Directive itself does not apply to Japan, but based on the FATF recommendations, in Japan, specified business operators have the obligation to report suspicious transactions pursuant to the “Act on Prevention of Transfer of Criminal Proceeds” (hereinafter referred to as “Criminal Proceeds Act”), but notaries are not included in these specified business operators, and there are no other laws or regulations which impose a reporting obligation or notification obligation on notaries.

(k) If so, please specify the reporting and notification requirements and the

A. N/A

3) Impartiality

(a) Is there a duty of impartiality in your country? – Is it laid down in the legislation?

A. As described in B) II) 3) (b) (c) below, the duty of impartiality is laid down in the legislation to a certain extent.

(b) If so, in which form – what are the obligations of the notary?

A. In cases where the notary has a particular connection to a party in the case or the contents of the case, it is deemed that the notary will not be able to execute his or her duties in such case. What constitutes a “particular connection” is laid down in the legislation, and it is said to be grounds for exclusion.

(c) How far does the impartiality obligation of the notary go (e.g. prohibition of authentication if the notary was involved in the same matter before)?

A. The grounds that are considered to be the grounds for exclusion stated in B) II) 3)

(b) above are as follows (Article 22 of the Act).

- (1) The notary is or was the spouse or a relative within the fourth degree of kinship of, or a relative living together with, the client or the client’s representative or any person who has an interest in any of the commissioned matters;
- (2) The notary is a statutory agent, curator or assistant of the client or the client’s representative
- (3) The notary has an interest in any of the commissioned matters; and
- (4) The notary is or was a representative or assistant in court with regard to any of the commissioned matters.

4) Independence

(a) What is your understanding of factual and economic independence?

A. The notary is able to exercise the individual duties of a notary at his or her own discretion and responsibility based on his or her personal judgment both legally and practically, without being subject to instructions or orders from others.

(b) Are the notaries in your country obliged to be independent in factual matters and economically?

A. Yes. Notaries are independent in the sense that they do not receive instructions from others about the performance of the duties themselves, and aside from the prescribed fees, do not receive a salary or other compensation for their duties, and they are also positioned as being independent.

(c) Are there any legal or customary regulations that are intended to ensure this independence in factual and economic terms?

A. Yes.

(d) If so, how are they structured (examples: Economic measures such as pension scheme to secure pension payments in old age, fixed scale of fees; repressive measures such as compensation obligations, disciplinary measures, etc.)?

A. The independence of the notary is ensured by such means as prescribing the notary is able to request the fee specified in the Order on Fees, a daily allowance and travel expenses, the fee required for delivery and a registration fee, but otherwise is not permitted to receive remuneration for a case that he or she has handled, under any name whatsoever (Article 7, paragraphs (1) and (2) of the Act).

(e) Are there any restrictions to independence, such as an authentication obligation or a mandatory authentication procedure? If so, which ones?

A. There is the obligation of accepting a commission. See B) II) 2) above.

(f) Are there any regulations on cooperation with lawyers or other legal advisors or economic professions or other professions? If so, please explain them.

A. No.

5) Obligation of confidentiality

(a) How is the obligation of notarial confidentiality defined?

A. The notary may not disclose details of any case that he or she handles unless otherwise provided for by law or if the notary has obtained the consent of the client (Article 4 of the Act).

(b) Are there exceptions or exemptions from professional secrecy - please name the case groups (e.g. testimony) if necessary.

A. Cases that are otherwise provided for by law include cases coming under the proviso to Article 149 of the Code of Criminal Procedure (refusal to give testimony is not permitted when the person in question has given consent, when the refusal is deemed to be an abuse of rights wholly for the interests of the accused), cases where an investigating agency has made inquiries about necessary matters pursuant to Article 197, paragraph (2) of the same Code, and cases where a national tax organization official seeks to browse a notarial instrument or question a notary, where necessary, with regard to an investigation into or collection of inheritance tax or gift tax pertaining to specified taxpayers (Article 74-3, paragraph (2) of the National Tax Collection Act).

(c) Please describe the procedure (exemption by interested parties or the authority competent for granting the exemption, application, hearing, etc.).

A. Refusal to give testimony will depend on the procedures specified by the Code of Civil Procedure and the Code of Criminal Procedure, but otherwise there are no specific procedures which have been laid down.

(d) How do notaries ensure that their employees observe secrecy?

A. No obligation of confidentiality is imposed on clerks, who assist with the duties of the notary, under the laws or regulations, but with regard to the matters handled by the office, the notary has the clerk pledge in advance not to divulge the matters that the notary is not permitted to divulge when performing the duties of a notary (Article 6 of the Act). If a clerk discloses a secret in violation of this pledge, it is understood

that the notary will not be exempt from liability even when considerable care was given to appointment and supervision of the clerk (Article 1 of the State Redress Act; proviso to Article 715, paragraph (1) of the Civil Code).

- (e) What obligations do notaries have towards third parties with whom the notary cooperates - do they have to pass on the obligation to secrecy? If so, how?

A. There are no laws or regulations stipulating these obligations.

- (f) How is professional secrecy protected in the context of electronic/digital processes?

A. Electronic documents pertaining to the electronic articles of incorporation that have been authenticated are entrusted to a business operator, which has entered into a contract with the Japan National Notaries Association holding the system, and which stores the electronic data. With respect to wills by notarized document, in order to be able to restore a notarial instrument when the original of the notarial instrument in a paper form which was stored by the notary office has been lost, the Japan National Notaries Association itself keeps the electronic data of the original paper notarial instrument at an archive in Japan. In any case, the electronic data is strictly stored, and professional secrets are protected.

- (g) Are there special regulations regarding data storage on servers (e.g. prohibition of storage on foreign servers)?

A. Although there are no special regulations, storage at a foreign server is not envisaged at the present time.

- (h) Have new data protection provisions, such as the EU General Data Protection Regulation changed something in previous practice?

A. Since the EU General Data Protection Regulations do not apply to Japan, and recently there is no new legislation in Japan concerning data protection which affects negotiation practices, there have been no particular changes made to the practices of data protection in the notarization work.

- (i) If so, please explain the changes and the implementation of the new regulations.

A. N/A

6) Liability of the notary

- (a) Is there a legal liability of notaries in your country?

A. Yes.

- (b) How is notarial liability structured (scale of fault, extent of liability, subsidiarity, claimant, etc.)?

A. The notary is a person who engages in the work of notarization having been appointed by the Minister of Justice and positioned as a national public officer. Article 1 of the State Redress Act states, "When a public officer who exercises the public authority of the State or of a public entity has, in the course of his/her duties, unlawfully inflicted damage on another person intentionally or negligently, the State or public entity shall assume the responsibility to compensate therefor", and in

paragraph (2) of the same Article, “In the case referred to in the preceding paragraph, when there was intent or gross negligence on the part of the public officer, the State or public entity shall have the right to obtain reimbursement from that public officer”, and accordingly the notary bears responsibility as this “public officer”.

In addition, for disciplinary action taken against the notary, see A) II) 3) above.

(c) Who is liable in the event of a professional association of several notaries or other professionals with notaries?

A. Those who are deemed to be liable to pay compensation under the State Redress Act or the Civil Code are liable, but who is liable and what kind of compensation depends on the facts.

(d) What is the form of liability in the event of damage being caused by a deputy notary?

A. The deputy notary who exercised the duties is responsible.

(e) Is it compulsory to take out liability insurance to cover such damages?

A. It is not compulsory.

(f) If so, please explain the structure of the liability insurance system (scope of coverage, default liability, sanction in case of non-existence of an insurance, etc.)?

A. N/A

III) Access to the profession / procedure for filling vacancies

1) Please explain the requirements for access to the profession.

A. As described in B) II) 1) (a) above.

2) Please explain the procedure for appointment as a notary.

A. Notaries belong to the Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau and are public officers who perform notarization work, and are appointed by the Minister of Justice. When appointing the notary, the Minister of Justice designates the Legal Affairs Bureau or the District Legal Affairs Bureau to which the notary is to be affiliated (Article 10, Article 11 of the Act).

3) If a kind of candidate service (notarial candidate) has to be completed, please explain:

(a) the conditions of admission

A. As described in B) II) 1) (a) above.

(b) the selection and appointment procedure

A. As described in B) II) 1) (a) and B) III) 2) above.

(c) the conditions for exercising the profession, in particular the system for allocating candidates, the requirement to take examinations, the right of representation, the relationship with the notary, the duration of the activity, how many candidates are permissible per notary, payment?

A. As described in B) II) 1) (a) and B) III) 2) above, and otherwise there are no other legal or institutional conditions.

- 4) Is compulsory training foreseen?
 - A. There is no “compulsory” training in the literal sense, but the Japan National Notaries Association and district notary associations (see B) XII) 1)) hold various training sessions in order to improve the quality of the notaries and improve the notarization work, and based on the Code of Ethics, notaries are expected to participate in the training sessions conducted by the Japan National Notaries Association or others (Article 4 of the Code of Ethics).
- 5) If so, please describe the mandatory training measures (legal areas, rotation, who is affected: notary, employees and candidates, etc.).
 - A. N/A
- 6) Do corresponding examinations have to be taken?
 - A. Regarding training sessions conducted by the Japan National Notaries Association or others, corresponding examinations do not have to be taken in order to be able to participate in the training.
- 7) If so, what are the consequences of the examination results?
 - A. N/A
- 8) Is it possible to change to another notarial post in your country?
 - A. When appointing a notary, the Minister of Justice designates the Legal Affairs Bureau or the District Legal Affairs Bureau to which the notary is to be affiliated (Article 11 of the Act), but there is the disposition of reassignment of the affiliated Legal Affairs Bureau or the District Legal Affairs Bureau (Article 80, item 5 of the Act), which is a form of disciplinary action to be taken against a notary, but there are no other provisions in the laws and regulations concerning changing the status of the notary or procedures therefor, etc., while maintaining the post of the appointed notary public.
- 9) If so, please describe the procedure for changing to another notarial post or another area/district of competence.
 - A. As described in B) III) 8) above.
- 10) When does the term of office end (limited or unlimited) and what are the reasons for this (e.g. reaching the age limit, removal from office, etc.)?
 - A. The term of office of the notary ends in the following cases:
 - (1) The notary has died or lost Japanese nationality (Article 12, item (i) of the Act).
 - (2) When one of the following grounds arises in relation to the notary (Article 16, Article 14, items (i) and (ii) of the Act).
 - (i) When the notary has been sentenced to imprisonment without work or a heavier sentence, or
 - (ii) When the notary has become subject to the commencement of bankruptcy proceedings.
 - (3) The notary has become subject to the disciplinary action of dismissal (Article 80, item (v) of the Act).

- (4) In cases where the Minister of Justice has dismissed the notary due to one of the following grounds (Article 15, paragraph (1) of the Act)
- (i) When a notary wishes to be dismissed and makes a request to such effect,
 - (ii) When the notary has not paid the fidelity guarantee deposit (Article 19 of the Act) or any shortfall in the fidelity guarantee deposit within the stipulated period,
 - (iii) When the notary reaches the age of 70, or
 - (iv) When the notary is no longer able to perform the duties due to physical or mental weakness.

IV) The personal exercise of the office

- 1) Is representation of the notary permissible?
 - A. Yes, under limited and strict conditions prescribed by laws and regulations.
- 2) If so, please explain the procedure (requirements for representatives, appointment, responsibilities, remuneration).
 - A. (1) The law prescribes the following two methods of establishing representation.
 - (i) Representation by commission (Article 63 of the Act)

If a notary is unable to perform his or her duties (referred to below as “represented notary”), the notary may commission another notary (referred to below as “representing notary”) in the jurisdictional district of the same Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau to act as the first notary’s representative, and the represented notary must notify the Director of the Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau with which he or she is affiliated without delay of this commission or of cancelling such commission.
 - (ii) Representation through an order (Article 64 of the Act)

If a notary who is unable to perform the duties of a notary does not commission another notary as given in (i) or is unable to commission another notary to act as the first notary’s representative, the Director of the Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau with which the notary is affiliated may order another notary in the jurisdictional district of the same Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau to act as the notary’s representative. When the represented notary is able to perform the duties again, the representing notary will be relieved from the post.
 - (2) The representing notary shall perform the duties at the office of the notary for whom the representing notary acts (Article 65, paragraph (1) of the Act).
 - (3) When the representing notary prepares or authenticates a certificate, or a signature is otherwise required, the representing notary must state the official title, name, affiliation, and location of the office of the notary of the represented notary, and state that he or she is the representative of the notary (Article 65 of the Act, paragraph (2)).

- (4) The fees paid in connection with the duties performed by the representing notary shall belong to the representing notary, but the representing notary shall also assume the costs for the performance of the duties related to the representation. Different handling is not permitted for operational reasons.
- 3) Is parallel exercise of the office by the notary and his representative permissible?
A. Since the representing notary is only assigned in the cases shown in B) IV) 2)(i) above, such parallel exercise is never permitted.
- 4) Is an absence of the notary permissible and what obligations does the notary have in this case in order to ensure that his official duties are carried out correctly during his absence?
A. Interpreting "absence" to mean it is impossible for a notary to perform the duties of the notary, the representing notary who has been assigned in this situation would assume the obligation of exercising the same duties as the represented notary.
- 5) What happens in the event of illness or other reasons for the notary being absent?
A. The duties will be carried out by the representing notary.
- 6) Please explain the procedure (reporting requirements, length of absence, return to office possible or not possible, who receives the fees?)
A. As described in B) IV) 2) above.
- 7) To what extent can the notary employ auxiliary staff; what tasks can auxiliary staff perform?
A. The notary is able to appoint a clerk to assist with the duties of the notary at the office with the approval of the Director of the affiliated Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau (Article 24, paragraph (1) of the Act). Although there are no provisions in the laws and regulations concerning the number of clerks and qualification requirements, when the notary applies for approval of a clerk, a copy of the resume of the person who is to become a clerk and a copy of the family register or residence certificate must be attached to the application (Article 5 of the Ordinance). In cases where a notary has an assistant who, in practical terms, performs the duties of a clerk without being approved, the notary may be subject to disciplinary action as a violation of duties.
The clerk assists with the duties affiliated with the authority of the office of the notary under the supervision of the notary.

V) Restriction of freedom to exercise the notarial profession

- 1) Quantitative restrictions
The number of notaries is regulated by law (Numerus Regulatus) in order to adjust the provision of the service appropriately.
- (a) Is there a quantitative restriction of the number of notarial posts in your country?
A. There is restriction.

- (b) If so, please briefly explain the criteria for determining the number of notarial posts.
- A. The fixed number of notaries is specified for each Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau in accordance with the Notary Fixed Number Rule.
- (c) What is the average ratio of the number of inhabitants per notary?
- A. Although the number varies from region to region, the average number of citizens per notary is about 2,524,000 as of March 2019 in Japan.
- (d) How would you rate this ratio - should it be increased, reduced or maintained?
- A. This ratio is calculated using the Notary Fixed Number Rule, but since this rule is decided based on the notary's duties as stipulated in the Notary Act and the notary's duties are as stipulated in this Act, as a person in the position of being granted authority based on this law, we don't think it would be right for me to discuss the appropriateness of the ratio.
- (e) Please state the reasons for your above reply.
- A. As described in B) V) 1) (d) above.

2) Secondary occupation

- (a) May the notary have a secondary occupation in addition to the exercise of his office?
- A. In principle, the notary cannot have a secondary occupation.
- (b) If so, are there any restrictions (e.g. only certain secondary occupations, only after notification or permission, etc.)?
- A. The notary is obliged to perform duties exclusively, and unless he or she has received permission from the Minister of Justice, is not allowed to undertake any other public duty, conduct commercial business or serve as a representative or employee of any commercial company or incorporated association for profit concurrently with the duties of the notary (Article 5 of the Act).
- (c) Please explain briefly the permission procedure if applicable.
- A. A notary who intends to engage in an occupation concurrently with the official duties or work other than the official duties must apply to the Minister of Justice for permission.

3) Admissibility of professional associations / association of several notaries

- (a) Which regulations apply to the professional association of several notaries?
- A. As described below in B) XII).
- (b) How is it possible to counterbalance the tension between the principle of the selection of best candidates and the freedom of professional associations in your country?
- A. Since the intent of the law in having no provisions on selection is to leave selection to the discretion of the notary association, which is in the best position to select the most suitable candidate, there is no "tension" as posed by the question.
- (c) Is there a fixed place of joint exercise of office? Does it have to be necessarily performed at the same place?
- A. Two or more notaries are allowed to establish a joint office where they share the

office or income and expenditure in whole or in part if this is necessary to streamline their work and improve the quality of the notaries (Article 54 of the Ordinance). Even in this case, the joint office is one office, and the notaries who intend to establish an office must establish an office in the place designated by the Minister of Justice (Article 18, paragraph (1) of the Act), and attach the necessary documents and seek approval from the Director of the affiliated Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau (Article 1, paragraph (1) of the Ordinance), while the joint office is deemed to be in this one place.

(d) How does filling of vacancies work?

A. As described in B) II) 1) (a) above, and successively supplemented by public recruitment seeking qualified candidates.

(e) According to which principles the revenue is distributed?

A. The income attributable to the performance of the duties belongs to the notary who carried out the duties, and there is no problem of distribution at that stage.

4) System of notarial fees

(a) Fixed tariffs

(i) Are there fixed tariffs in your country? Where (law, guidelines of a professional organisation, etc.) and by whom are they determined?

A. The fee received by the notary, the fee for commissioned registration, the fee required for delivery, the daily allowance and travel expenses are stipulated as fixed amounts in the Order on Fees.

(ii) Please explain briefly the system of notarial fees in your country.

A. Regarding the preparation of a notarial instrument, in principle, it is based on the value of the purpose of the juridical act described in the certificate, but for specific juridical acts, there is a fixed amount for each act for which separate special provisions have been established, and the abovementioned fees will be added per number of certificates (Articles 9 to 33 of the Order on Fees).

Regarding the fee for authentication, in principle, the fixed amount depends on the document to be authenticated, but special measures exist for this as well (Articles 34 to Article 36 of the Order on Fees).

For an overview of the Order on Fees, please refer to section “5) What are the fees for making notarial instruments?” on the Japanese National Notaries Association website (English version).

(<http://www.koshonin.gr.jp/pdf/english2.pdf>)

(iii) Is it possible to negotiate about the fees?

A. It is not possible.

(iv) Are there reduced fees?

A. None other than the special measures stipulated in the Order on Fees.

(v) If so, in which cases?

A. There are a considerable number of items that the Order on Fees prescribes as special measures, and the principal ones are stipulated as special measures for secondary juridical acts for fees to prepare a notarial instrument (Article 23 of the Order on Fees). For example, when a notarial instrument for a loan agreement is prepared, even if a guarantee agreement on the obligation of repayment is also included in the same notarial instrument, the guarantee agreement is a secondary juridical act that is subject to the loan agreement, and therefore, a fee for the guarantee agreement is not applied. On the other hand, if the same guarantee agreement is described in a separate notarial instrument, a fee must be paid based on the amount of the guaranteed loan.

(b) Ban on sharing the fees

(i) Is there a ban on sharing notarial fees in your legal system?

A. There is no such ban.

(ii) Please describe briefly how this prohibition is put into practice concretely.

A. N/A

(iii) If not, please describe to what extent third parties can participate in the sharing of notarial fees.

A. A third party cannot participate in the sharing of notarial fees.

5) Maintaining an office location

(a) Are notaries in your country obliged to maintain an office?

A. The notary must establish an office at the place designated by the Minister of Justice (Article 18, paragraph (1) of the Act), but since the notary does not receive a salary, expenses or other compensation from the state, the notary does have to pay the expenses including personnel and building costs for the established office, and so in this sense, it can be said that the notary is obliged to maintain the office.

(b) If so, are there any special requirements for the office (e.g.: size, accessibility, opening hours, etc.)?

A. Although no special requirements are stipulated, if a notary wishes to establish an office in the place designated by the Minister of Justice, the notary must obtain approval from the Director of the Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau to which the notary belongs by attaching a written statement on the position of the office, the structure of the building and the environs (Article 1, paragraph (1) of the Ordinance).

In addition, the office hours of the notary are, in principle, set to be based on the working hours of the officials of the Ministry of Justice (Article 9, paragraph (1) of the Ordinance), and the current working hours are 38 hours and 45 minutes per week, divided into 7 hours 45 minutes per day 5 days a week from Monday to Friday.

(c) Is it possible to exercise the notarial function outside the office?

A. The notary is required to perform his or her duties at the office of the notary

although there are special exceptions (Article 18, paragraph (2) of the Act).

(d) If so, under which conditions?

A. (1) Cases where the execution of duties in the office is impossible due to the nature of the case.

For example, the duties may be executed outside of the office in cases where the a notary prepares a notarial instrument with regard to facts concerning private rights other than a juridical act, cases where with respect to the preparation of a notarial instrument concerning a juridical act, it can be confirmed that the client's state of health is such that it is extremely difficult for the client to appear at the office, and it is deemed fitting to hear about the contents of the juridical act directly from the client, and cases where the parties cannot appear at the notary's office for the certification of a private instrument due to illness or other reasons and the client needs to sign the document in front of the notary.

(2) Cases otherwise provided for by the laws and regulations.

(i) Cases of preparing a notarized will (Article 57 of the Act).

(ii) Cases of preparing a noting protest (Article 7 of the Order on Noting Protests).

(e) Is it allowed to have several offices?

A. No, it is not allowed.

(f) If so, under which conditions?

A. N/A

6) Local jurisdiction

(a) Area of competence /district

(i) Are there determined geographic areas of competence?

A. The area of execution of the duties is determined by the laws and regulations.

(ii) If so, how are they determined?

A. The area of the notary's execution of duties is per jurisdictional district of the affiliated Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau (Article 17 of the Act). Therefore, the notary cannot execute duties outside of the jurisdictional district of the affiliated Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau. However, since the area concerning the execution of duties is a provision concerning the place where the notary is able to execute his or her duties, this does not mean the notary can perform duties only in cases occurring within the area of execution of their duties or in cases where the client is residing within such area. Therefore, as long as the duties themselves are performed within the area of the execution of duties, the duties can be executed even in cases occurring outside of the area of execution of the duties, or in cases where the client is residing outside the area of the execution of duties.

An exception to this principle is the authentication of articles of incorporation, since the authentication of the articles of incorporation is handled by a notary affiliated with the Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau with jurisdiction over the head office or principal business office (Article 62-2 of the Act).

(iii) Are all geographic areas of competence covered in your country, or are there vacant posts? What are the causes of possible vacancies?

A. The areas of execution of duties cover all geographic areas.

(iv) Is a notary authorized to authenticate outside the geographic area he is assigned to?

A. The notary is not authorized.

(v) If so:

(i) Under which conditions?

A. N/A

(ii) Which procedure must be followed - please describe it briefly (responsibility, duty of disclosure, approval requirement, etc.)?

A. N/A

(vi) Are violations of the principle of exercise of the notarial function within the area of competence checked and sanctioned?

A. A notarial instrument that violates the principle of the exercise of notarial authority within the jurisdictional district is deemed invalid.

(vii) If so, what kind of sanctions is provided for in this case?

A. As described in B) V) 6) (a) (vi) above.

(viii) Can citizens freely choose their notary?

A. Citizens can freely choose a notary who is able to exercise his or her authority.

(ix) Are there any exceptions?

A. The authentication of the articles of incorporation is to be handled by a notary affiliated with the Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau that has jurisdiction over the head office or principal office of the corporation (Article 62-2 of the Act), and citizens are not able to choose a notary from another jurisdictional district.

(b) Activities abroad

(i) Are notarial activities abroad provided for or permissible in your country?

A. It is not permitted.

(ii) If so, please specify.

A. N/A

(iii) Does your legal system provide for regulations on cross-border cooperation between notaries?

A. There are no such legal systems or regulations. However, the Japan National

Notaries Association is a member of the UINL and engages in international exchange and cooperation activities with various notary associations of other countries such as by sending delegates to the various international conferences, and conducting surveys and research on the notarization systems of other countries and on international cooperation.

(iv) If so, please specify.

A. N/A

7) Jurisdiction *ratione materiae* / tasks and competence of notaries

(a) What kind of competences do notaries have in your country (e.g. authentication, certification, legal advice, administration of oaths, establishment of facts such as register certificates, draws, mediation, arbitration of disputes, acting as a succession court or registration authority, etc.)?

A. Notaries have the authority to prepare a notarial instrument with regard to a juridical act or any other fact concerning a private right, authenticate a private instrument or articles of incorporation, deliver a transcript of a notarial instrument, and commission the registration of a voluntary guardianship contract, and under other laws and regulations, they have authority over matters deemed to be under the authority of the notary (granting of the fixed date, etc.) (Article 1 of the Act).

Are these shared or exclusive competences or are there also mixed forms, such as the form of solemnization for example?

A. In some cases, it is acceptable for the parties to conduct an act without the involvement of a notary causing the same legal effect as when a notary participates, but in the case of acts conducted in the form in the abovementioned B) V) 7) (a), is an exclusive competence.

(b) If it is a shared competence, please explain the procedure (other competent institution, etc.) and the relation between competences.

A. N/A

(c) Which areas of law (e.g.: real estate law, company law, succession law, family law, transfer of movable assets such as motor vehicles) are the responsibility of notaries and which acts (purchase contracts, property development contracts, land charges, shareholder resolutions, applications to registers, wills, divorces, marriage contracts and divorce agreements, etc.) does the notary cover? Please also indicate whether this is an exclusive or a shared responsibility.

A. The authority of the notary stipulated in the Notary Act covers all areas and acts of law and is an exclusive responsibility.

(d) In which cases is authentication or a notarial act necessary for the legal transaction to be valid?

A. Under the laws and regulations, the following contracts are not valid unless using a notarial instrument.

- (i) A voluntary guardianship contract (Article 3 of the Act on Voluntary Guardianship Contracts).
- (ii) Fixed term land lease rights, etc. for business purposes (Article 23 of the Act on Land and Building Leases).
- (iii) The establishment of bylaws specifying the relationship between unit owners with regard to management and use of buildings or grounds such as a unit ownership condominium by the person who initially owned all the exclusive elements of the building or grounds (Article 32, Article 67, paragraph (2) of the Act on Building Unit Ownership, etc.).
- (iv) Setting and changing the enterprise mortgage (Article 3 of the Enterprise Mortgage Act).
- (v) Protest (Article 44, Article 77, paragraph (1), item (iv) of the Bills and Notes Act and Article 1 to 3 of the Order on Noting Protests).
- (e) What other obligations or responsibilities does the notary have (e.g. participation in tax registration)?
 - A. Except for those listed in the following B) VII) 5), there are no other obligations or responsibilities.

8) Advertising

- (a) What is your understanding of advertising? Is direct and indirect advertising of an individual notary permissible or prohibited?
 - A. In terms of the duties of the notary, advertising is used to widely publicize the duties of the notary to the general public for further understanding.

With regard to such public relations activities, information such as the notary office's business contents and fees, formats such as certificates, etc., the names of the notaries, location of the office, and the hours of the office are given on the website of the notary's office or in magazines under the supervision of the Japan National Notaries Association, but since the notary is a public officer, advertisements for commercial purposes beyond providing such objective information are not permitted.
- (b) Please explain what measures are permitted?
 - A. For example, the week from October 1 each year is designated Notarization Week, and the Japan National Notaries Association backed by the Ministry of Justice, and with the support of the Legal Affairs Bureaus and District Legal Affairs Bureaus throughout the country conduct public relations activities such as providing telephone counselling and setting up notarization counselling booths at the various ward offices.
- (c) Is there some kind of group advertising through professional associations in your country?
 - A. The Japan National Notaries Association has an official website, and there are some

district notary associations that also have a similar website. Posters are also put up to raise awareness of the notarization system.

VI) Essential features of the notarial act

The notarial act is the epitome of legal certainty if it is appropriately provided for by law. The trust placed in it in legal transactions is justified by the diligence of notaries.

1) What is the difference between notarial acts in your country and private acts, especially with regard to their effect?

A. Unlike simple private instruments, a notarial instrument is a formal document that only a notary can create. In addition, as stated in B) V) 7) (e) above, there are certain juridical acts where a notarial instrument is required in order to ensure its validity, and as stated in B) VI) 2), 3) below, has evidentiary value and enforcement power.

2) Do notarial acts have special probative value in your country? Please specify briefly.

A. A notarial instrument is a document created by a public officer in the course of his or her duties and it is presumed to have been authentically established (Article 228, paragraph (2) of the Code of Civil Procedure), and therefore if a claim is made that the document is forged or altered, this fact must be proven. Regarding substantial evidential value (the effect where the contents of the document are useful as proof of verified matters), it is left to the judgment of the judge as to whether the contents of the statements of the parties concerning the matters stated in the notarial instrument are genuine, but as a rule of thumb, a notarial instrument is deemed to have high evidential value.

3) Are notarial acts (directly) enforceable? - Please briefly explain the form of enforceability.

A. Regarding the notarial instruments prepared by a notary, an "execution instrument" is directly enforceable. In order for a notarial instrument to become such an "execution deed", two requirements have to be met; that is (1) it has to be a notarial instrument for a claim intending payment of a certain amount of money (or other substitute item or a certain quantity of securities), and (2) there has to be wording agreeing to execution (language to the effect that the debtor will not object to compulsory execution being enforced immediately if the debtor does not fulfill its obligations) (Article 22, item (v) of the Civil Execution Act).

4) Do the parties to a notarial act have a right to receive copies of the original?

A. The client commissioning a notarized deed or his or her successor has the right to request the issuance of an authenticated copy and a transcript which are copies of a notarial instrument (Article 47, paragraph (1) and Article 51 paragraph (1) of the Act).

In addition, the authenticated copy is a genuine copy of the original, which means that it is authenticated by a notary as being an authenticated copy. Since it has the same legal effect as the original and it is not possible to take the original out from the notary office, it is created to exercise the same legal effect as the original in a place different from the

place where it is being stored. The transcript is a genuine reproduction of the original that has the authentication of the notary that it is a transcript. Although the evidential value of the two is the same, the authenticated copy of the execution instrument can be forcibly enforced after the certificate of execution is granted as a title of obligation.

In addition, regarding the transcript, interested persons are also able to request its issuance (Article 51 paragraph (1) of the Act).

5) What happens with the original of an act - who keeps it and where?

A. The original of the notarial instrument must be kept in a storehouse or solid building attached to the notary's office (Article 26, paragraph (1) of the Ordinance). The originals must not be taken out of the storage place.

6) Are there electronic acts?

(a) Is it possible under the legislation of your country to draw up notarial acts not only exclusively in paper form but also exclusively in electronic form?

A. The notarial instrument is to be prepared exclusively in paper form and must not be created in an electronic form.

(b) Is it possible to make electronic certified copies of notarial acts in paper form?

A. It is not possible.

(c) Is it possible to issue certified digital copies of all notarial acts (digital and paper documents)?

A. Digital copies cannot be issued even for notarial instruments prepared in paper form.

(d) Who is the recipient of electronically certified documents?

A. As mentioned above, in the first place, it is impossible to electronically prove a notarial instrument.

In terms of legislation in Japan, electronic notarization is limited to the following notarial acts: (1) authentication of electronic private instruments, (2) authentication of electronic articles of incorporation, and (3) assignment of date information for electromagnetic records. In these cases the certificate created by the notary is proof of the document and is not specifically addressed to anyone.

(e) In your opinion, can electronic acts serve the purpose of notarial acts in paper form - please explain the reasons for your reply in a maximum of 5 sentences?

A. Although more verification is needed in relation to technical problems, there are concerns that preserving the electronic data of a notarial instrument as the original poses more of a risk than when the original is preserved in paper form due to the risk of destruction, damage, hacking or tampering of the preserved original data, and moreover concerns over whether it is possible to respond adequately to changes in the browsing software and other technological components.

7) How are the documents, including any electronic documents, archived and stored?

A. The Ordinance prescribes that documents in paper form must be kept in a storehouse or solid building attached to the office of the notary who created the document for the

storage period stipulated in the Ordinance (Article 26, paragraph (1), Article 27 of the Ordinance).

Regarding electronic documents such as the electronic articles of incorporation or others which may be created through electronic notarization as described in the above B) VI) 6) (d), these are managed by all of the “designated notaries” specified by the Minister of Justice, and stored on a common server.

VII) The authentication procedure

1) Are there bans on authentication and cooperation for the notary beyond cases of illegality? For example, vis-à-vis the own spouse or other related persons?

A. It is prescribed in law that notaries are not permitted to prepare notarial instruments for matters in violation of laws and regulations, or invalid juridical acts or juridical acts that can be revoked due to restrictions on the capacity to act (Article 26 of the Act), and therefore, even if it is not a case of illegality, notaries are not permitted to prepare a notarial instrument concerning invalid juridical acts or juridical acts that may be revoked due to restrictions on the capacity to act. This point is the same for the authentication of private instruments (Article 60 of the Act).

In addition, the subject of the notary’s authentication is limited to private instruments, and the notary is not able to authenticate official documents.

2) Investigation of the facts of the case

(a) Please explain to what extent the notary is obliged to determine the facts of the case.

A. With regard to the preparation of a notarial instrument and the authentication of a private instrument, the notary has the obligation to first check the client through the method of B) VII) 2) (b) below.

In addition, with regard to the contents of the notarial instrument, as stated in B) VII) 1) above, it is not possible to prepare a certificate for matters in violation of laws and ordinances, invalid juridical acts and juridical acts that should be revoked due to restrictions on the capacity to act, and therefore, it is deemed that the obligation of confirming the facts extends to the legality of the content of the juridical acts as well. In order to determine the validity of a juridical act, the notary has the obligation to confirm the facts to decide whether the expression of the intention of the parties is valid, whether the content of the juridical act has been finalized, and whether it is feasible, lawful, and socially valid.

However, Article 13 of the Ordinance states that “when a notary is to create or authenticate an instrument with regard to a juridical act, if there is a doubt about whether or not the juridical act is valid, whether or not the party has given due consideration to the juridical act or whether or not the party has capacity to perform the juridical act, the notary must caution the persons concerned and have them

provide the necessary explanation”, but it is understood that this obligation of investigation does not require the notary to proactively investigate but imposes the obligation of investigation only in cases where there is specific doubt in the course of execution of the duties.

Regarding authentication of a private instrument, it is necessary not only to confirm the authenticity of the signature, but also to conduct an examination from the viewpoint of whether the content of the document is illegal or invalid, etc. but the extent of the obligation of examination is determined to be the same as when preparing a notarial instrument.

(b) Is the notary obliged to verify the facts communicated (identity, ownership, existence of the company, persons entitled to represent the company, etc.)?

A. Article 28, paragraph (1) of the Act stipulates that, “If a notary does not know the name of or is not acquainted with the client, the notary must have the client prove the client’s identity by submitting a registered seal certificate issued by a public agency, or any reliable method equivalent thereto.” Moreover, this also applies to the representative in cases where the notary is commissioned by a representative (Article 31 of the Act).

As a result, the notary bears the legal obligation to confirm the identity of the client, the existence of the company, the person qualified to represent the company, the qualifications of the representative, etc. through such objective data as a seal registration certificate, a transcript of the company registry or a power of attorney.

(c) Are there any legal requirements as to how they have to perform this function or is this at their discretion?

A. As described in B) VII) 2) (a) (b) above.

3) Finding out the intentions of the parties and legal implementation

(a) Please explain to what extent the notary is obliged to find out the intentions of the parties involved and to implement them legally in the act.

A. As stated in the above B) VII) 2) (a), since a notarial instrument cannot be created for matters that violate the laws and regulations, invalid juridical acts and juridical acts that can be cancelled due to restrictions on the capacity to act, it is necessary to find out the real intention of the parties, and the validity of the expression of intention, but if doubt arises as to whether a juridical act is valid, whether the parties have given reasonable consideration to the matter, or whether there is the capacity to perform the juridical act, the notary must caution the persons concerned, have them provide the necessary explanation, and find out their real intention.

(b) Is the notary obliged to actively design the contracts?

A. The notary is not obliged to do so.

(c) If so, please specify in what way.

A. N/A

- (d) Are there different legal transactions requiring different degrees of intensity of determining the intentions of the parties or is this at your discretion? If so, please give examples.
- A. As stipulated in Article 13 of the Ordinance, regarding whether or not the parties have given reasonable consideration to the matter, the notary must caution the persons concerned and have them provide the necessary explanation, but the nature of the caution and the contents of the explanation will differ depending on the particular legal transaction. Regarding the preparation of a notarial instrument for a voluntary guardianship contract, the specific items requiring explanation are stipulated in a circular notice.
- (e) Are there official activities of the notary for which it is not required by law to find out the intentions (e.g. signature certifications, other certificates)?
- A. There are no laws or regulations prescribing such activities.
- (f) Nevertheless, in exceptional cases, may the notary be obliged on the basis of general principles to question the facts of the case if certain indications are presented?
- A. As stated in B) VII) 2) (a) above, if the notary has doubts as to whether a juridical act is valid, whether the parties gave reasonable consideration to the matter or whether there was the capacity to act, the notary must caution the persons concerned, and have them provide the necessary explanation.
- 4) Please explain the system of notarial information obligations, in particular with regard to legal consequences.
- (a) Are the information obligations regulated by law?
- A. According to Article 13 of the Ordinance, since the notary must caution the persons concerned, and have them provide the necessary explanation as to whether or not the parties have given reasonable consideration, if the notary decides that there are doubts as to whether the party fully understands the legal consequences and has given reasonable consideration to the matter, the notary is required to provide information so that the parties can give such reasonable consideration.
- (b) Is there still a margin of discretion?
- A. Regarding the notarial instrument for a voluntary guardianship contract, the specific items to be indicated are as given in the notification of B) VII) 3) (d) above, but in general, the extent to which information should be provided differs depending on the extent of the parties' understanding, and the judgment on the extent of understanding is basically up to the discretion of the notary.
- (c) Is there an increased obligation to inform the parties in certain constellations (e.g.: entrepreneur/consumer)?
- A. There are no laws or regulations that have different provisions on the obligation of notaries to provide information depending on the attributes of the client.
- (d) Please describe briefly on what topics the notary has to inform the parties.

A. The contents of matters to be notified to the parties differ depending on the content of the notarial instrument to be prepared and the understanding of the parties, but generally speaking, in cases where there is doubt as to whether or not a juridical act is valid, whether the parties have given reasonable consideration to the matter or whether there is the capacity to perform a juridical act as described in B) VII) 2) (a) above, the caution to the persons concerned will include an explanation to encourage the understanding of the parties with regard to the content or the legal effects of the notarial instrument that is to be prepared,

(e) Does the notary also act as an economic advisor?

A. The notary will not assist from the viewpoint of economic interests or losses beyond the extent necessary to examine the legality and feasibility of the contents of the instrument.

5) Is the notary obliged to execute the transaction?

A. Generally, there is no such obligation, but when preparing a notarial instrument for a voluntary guardianship contract, it is necessary for the notary to commission the Legal Affairs Bureau to register the voluntary guardianship contract (Article 57-3, paragraph (1) of the Act).

6) If so, which obligations (submission to the public register, monitoring of the purchase price payment, release of encumbrances etc.) does he have in this case?

A. As described in B) VII) 5) above.

VIII) The role of notaries in the fight against crime, in particular money laundering

1) Please explain the obligations of notaries in the fight against crime, in particular money laundering.

A. With regard to money laundering, in Japan, according to the Act on the Prevention of Criminal Proceeds, certain obligations are imposed on specified business operators such as a financial institution such as being required to confirm the matters pertaining to identify at the time of a transaction, to create and save confirmation records and transaction records, etc., and to report suspicious transactions etc. Specified business operators include financial institutions, judicial scriveners, administrative scriveners, certified public accountants, tax accountants, and attorneys (partial obligation), but notaries are not stipulated as specified business operators, and therefore no obligation is imposed on the notary under the laws and regulations.

In addition, from November 30, 2018, through an amendment of the Ordinance, when a notary authenticates the articles of incorporation of a stock company, general incorporated association or a general incorporated foundation, the notary must make declare information such as the name of the person who is the substantial controller of the company and whether or not the person falls under the category of an organized

crime member or international terrorist. If that person falls under these categories or refuses to submit a declaration form, in principle, the application for authentication will be rejected.

- 2) If there is an obligation to report: How many cases of money laundering have been reported in your country in the last 3 years?
 - A. As described in B) VIII 1) above, the notary has no reporting obligation and there is no data on the number of reports.
- 3) In which cases are notaries exempt from the reporting obligation?
 - A. As described in B) VIII 1) above, the notary has no reporting obligation, and therefore, there is no need to be exempt from obligation.
- 4) Which cases are subject to a threat of penalties for the notary?
 - A. In cases of the authentication of the articles of incorporation of the above B) VIII 1), if the application for authentication which should have been rejected was not rejected or where there was a failure to conduct a possible investigation, the notary may be subject to disciplinary action as a violation of laws and regulations.

IX) Organisation of the notarial office

- 1) Is the notary obliged to take specific measures?
 - A. When a notary intends to establish an office in the place designated by the Minister of Justice, the notary is required to attach a document to the application for approval stating the position, the structure of the building and the environs and obtain approval from the Director of the Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau with which the notary is affiliated (Article 1 of the Ordinance). The same is true when relocating the office.
- 2) Are there regulations for the purchase of certain work equipment? Are there any special provisions concerning the notary's employees? Can other bodies (Ministry of Justice, notary's self-governing body) require the notary to employ specific persons? If so, please explain the concrete form of this obligation. Who pays these persons?
 - A. (1) Purchase method of the equipment and furniture

There are provisions in the Ordinance on the size of the seal etc. to be used by the notary and the format of the books to be kept, but there are no provisions on the method of purchase. In addition, regarding electronic notarization, consideration is given to whether the notary is taking measures to store the necessary computer and peripheral equipment required for the handling of the electromagnetic records, and to ensure their smooth and secure operation, when the Minister of Justice specifies "designated notaries" to handle the electronic authentication.
 - (2) Employees of the notary

The notary is able to appoint a clerk to assist with the duties of the notary, and the notary is required with regard to a person who applies to become a clerk to attach documents such as a resume written by the applicant to the application to be submitted to the Director of the Legal Affairs Bureau, etc. in order to obtain approval, and to have the clerk pledge to fulfil the duty of maintaining confidentiality in relation to the notary's duties (Article 24 of the Act, Articles 5 and 6 of the Ordinance).

In this way, the recruitment of a clerk requires the approval of the Director, but the employment of such clerk is based on an employment contract under private law between the clerk and the notary, and the salary of the clerk is paid for by the notary.

X) Use of technology and new technologies

1) Which IT equipment is the usual standard in your country?

A. In general, computers connected to the Internet, mobile devices such as smart phones, printers, fax machines, and other equipment are considered to be standard.

2) Is the use of certain technology mandatory?

A. In order to conduct electronic notarization services such as authentication of electronic articles of incorporation, it is necessary to use a computer that is connected with a dedicated line and, in this sense, it is mandatory.

3) Please describe the legal framework of the use of IT.

A. In November 2000, the "Basic Act on the Formation of an Advanced Information and Telecommunications Network Society) (IT Basic Act)" was promulgated to provide the basic policy on the use of IT throughout the country. The purpose of this Act is, in light of the urgent need to appropriately keep pace with the rapid and drastic changes taking place on a global scale in the socio-economic structures due to the use of information and telecommunications technologies, to swiftly and thoroughly introduce measures for the formation of an advanced information and telecommunications network society", and the Act indicates the basic policy of measures to be promoted in each field.

Subsequently, legislation was expanded in line with the basic policy in the fields indicated in the Basic IT Act, namely, (1) the field of "promotion of use of information communication technology in administrative informatization and public fields" ("Act on Preserving Electronic Books", "Information Disclosure Act", and "Act Relating to Digitalization of Administrative Procedures") (2), the field of "promotion of electronic commercial transactions" ("Electronic Signatures Act", "IT Document Package Act", "Special Measures on the Civil Code Concerning Electronic Consumer Contracts and Electronic Acceptance Notices", and "Provider Responsibility Restrictions Act" (3) the field of "formation of the world's top advanced information and telecommunications network" ("partial revision of the Copyright Act", "Information and

Telecommunications Act” etc.), and (4) the field of “ensuring the safety and trustworthiness of advanced information and telecommunications networks (“Unauthorized Computer Access Prohibition Act”, “Specified Mail Transmission Optimization Act”, “Personal Information Protection Act”, “Whistleblower Protection Act”, and “Financial Instruments and Exchange Act”).

4) Do you use digital signatures?

A. Yes, we do.

(a) If so, for what kind of documents is the electronic signature used?

A. Regarding notarization work, electronic signatures in electronic private instruments and electronic signatures in electronic articles of incorporation are used.

Specifically, if a party acknowledges in the presence of a notary that he or she added an electronic signature to the above information recorded electromagnetically, the notary also attaches an authentication statement through electromagnetic means, and authenticates the electromagnetic record by adding an electronic signature and the electronic certificate of a designated notary.

(b) Who is responsible for the technical basis of the signature?

A. Regarding electronic notarization work involving a notary, the client is to apply through the Internet using the Ministry of Justice’s “registration and deposit online application system”, and the Ministry of Justice stipulates some of the electronic signature standards to be used at that time in the “Ministerial Order on Processes Relating to the Electromagnetic Records Conducted by Designated Notaries”. If the question of the technical basis of the signature refers to the standards, etc., the responsibility would rest with the Ministry of Justice.

(c) How is this device controlled?

A. Regarding the devices used by the notary, a business operator which has entered into a contract with the Japan National Notaries Association constantly monitors whether the devices are working normally.

(d) Does the electronic signature merely provide proof of the identity of the signatory or does it at the same time provide certainty about the exercise of his public authority and turn the document into an authentic instrument?

A. In cases where a notary authenticates an electronic private instrument or electronic articles of incorporation, the notary does not simply attach an electronic signature, but also adds an authentication statement through electromagnetic means to the effect that “the client acknowledged in the presence of the notary that the client added an electronic signature to the electromagnetically recorded information”, and therefore, the notary attaches his or her electronic signature and an electronic certificate of the designated notary, and in this way, electronic data is composed which definitively indicates that the electronic private instrument or the electronic articles of incorporation were authenticated by a notary who has the authority of

authentication.

5) Electronic archives

(a) Does your notarial organisation/state or any other organisation in your country have electronic archives?

A. Regarding electronic data pertaining to the electronic articles of incorporation that have been authenticated, such data is entrusted to a business operator, which has entered into a contract with the Japan National Notaries Association holding the system, and which stores the electronic data.

In addition, with respect to wills in the form of a notarial instrument, in order to be able to restore a notarial instrument when the original of the notarial instrument in a paper form which was stored by the notary office has been lost, the Japan National Notaries Association itself keeps the electronic data of the original paper notarial instrument at an archive in Japan.

(b) If so, please explain which archives exist, who administers them and how they are structured.

A. As described in B) X) 5) (a) above.

6) Is the use of an authentication by videoconference without the physical presence of the parties permissible and if so, do the parties use the system? How is the identification of the parties ensured in case of transactions subject to authentication?

A. With regard to the authentication of electronic articles of incorporation, the use of videoconference has been accepted since 29 March 2019. Confirmation of the identity of the parties through this system shall be done by comparing the certificates of proof and other documents with the image of the client on the screen through a television monitor.

7) Is "blockchain technology" used in your country? If so,, how is it applied?

A. Although blockchain technology is not being used in notarization work, in general, putting aside blockchain technology relating to cryptocurrencies, we have reached the stage where verification tests envisaging specific use are being conducted not only in the financial industry but also in other industries.

8) Are crypto currencies, such as bitcoins, accepted as means of payment or do the parties use crypto currencies, such as bitcoins, as means of payment? If so, please explain the procedure; if not, are there any concrete plans to do so?

A. Cryptocurrencies are also being accepted as a means of payment to a certain extent in Japan, but cryptocurrencies have also become an object of public concern owing to such problems as when a large amount of cryptocurrency was leaked illegally leading to a sharp drop in the market price.

With respect to notarization work, we do not allow the use of cryptocurrencies as a means of payment of the commission, etc. of the parties, and at this stage there are no plans to approve this in the future.

- 9) Is the so-called "LegalTech" used in your country? (Programs allowing carrying out due diligence procedures at least in part already fully electronically. These programs are able to read texts and check for special contents).
- A. Electronic technology referred to as legal tech includes an extensive range of things, but in terms of tax practices, tax returns are already being filed online, and there are a number of private companies and law firms which use electronic technology in order to search for necessary evidence, and to create and preserve information as a system to support litigation. Due to such trend, consideration is also being given in the field of civil litigation to data conversion of litigation documents and submission of such data to the courts, some of which are being put into practice in Japan, and further consideration is being given to their use.
- 10) Smart contracts (=computer protocols that represent or check contracts or provide technical support for the negotiation or execution of a contract. The aim of smart contracts is to provide consumers with an instrument with which they can draft contracts independently without the need for competent legal advice or support.)
- (a) What is the role of "smart contracts" in your country?
- A. Smart contracts are basically understood to be based on block chain technology, and are understood to still be in the stages of development even in this field of technology, and are therefore not recognized to play a specific role except in the field of some cryptocurrencies.
- (b) What advantages and disadvantages do you see when using so-called "smart contracts"? Is it possible to preserve the purpose of the authentication procedure and the function of the notary even when using a "smart contract"?
- A. Even though smart contracts do, in some areas, contribute to ensuring the authenticity of the signature and the integrity of the document (that is, shows that it has not been tampered with) as long as the smart contract is basically based on block chain technology, it cannot be denied that the same kind of instability and uncertainty exists as those cited as actual problems of cryptocurrencies in the above B) X) 8). In terms of use in notarization work, the notary who is a legal expert has to ask questions and give explanations to the parties in accordance with the characteristics of the individual contract and the level of understanding of the parties, while attempting to understand the real intention of the parties, and therefore, the involvement of the notary in a physical sense, in such process, is absolutely indispensable.
- 11) Are there other future IT projects?
- A. Yes.
- 12) If so, please describe them briefly.
- A. We are planning to provide "super fast-track option" with regard to establishment of

stock companies by the end of March 2020, in which a client can make simultaneous applications for certification of the article of incorporation and registration of foundation, thereby enabling to set up a stock company within 24 hours.

13) In your opinion, what opportunities and risks do new technologies imply for the notariat?

A. At least within the scope of the current new technology, only the proof of the authenticity of the signature and the integrity of the document can be proved, and the intention and level of understanding of the parties as described in the above B) X) 10) cannot be confirmed, and although it is true that certain benefits exist with regard to this certificate, it is thought that the role of the notary will most definitely not cease to exist with regard to creating certificates, and even in terms of authentication.

XI) Register/electronic legal transactions/communication with authorities and courts/parties/other legal experts/notaries with each other and with professional organisations

1) Which public registers (e.g. commercial register, land register, register of wills, registers of powers of attorney, matrimonial property register, etc.) exist?

A. The following are the main public register systems:

- (1) Commercial registration, corporate registration (registration of certain matters which are important for transactions relating to companies and juridical persons (trade name, name, address, name of the representative, etc.).
- (2) Real estate registration (registration of the current physical state and rights concerning land and buildings).
- (3) Registration of claims assignment and movables (registration of specific items of claims and movables in order to fulfill the perfection requirements vis-à-vis a third party in relation to a corporation assigning a claim or assigning movables).
- (4) Registration of a guardian for an adult (registration of the authority of the guardian and contents of the voluntary guardianship contract, etc.)
- (5) Registration of matrimonial property (although there is a system of matrimonial property contracts for the registration of marital property, in Japan marital property contracts are very rarely used, and since there are only a handful of cases of registration per year, it does not seem relevant to discuss this at length).

Although there is no legal system for the registration of wills or registration of the power of attorney, the Japan National Notaries Association has created a database for all wills by notarized document prepared from 1989 onwards where the date of preparation, the notary office preparing the document, the name of the notary who prepared the document can be searched using the name and date of birth of the testator. Regarding wills by holograph document, an act relating to a system for preserving such documents

at the Legal Affairs Bureau (“Act Relating to the Storage of Wills at the Legal Affairs Bureau”) was promulgated, and will enter into force on July 10, 2020.

2) Please indicate in each case:

(a) Is there electronic access to public registers?

A. Interpreting electronic access to mean that the registered information is ready for viewing via the Internet and that it is possible to obtain some of the registered information, it is as described in B) XI) 2) (b) below, but with regard to public registration, although electronic access is possible for some public registered information, there is no public registered information where it is possible for persons other than the persons in charge of the registration to directly rewrite the data in relation to the registered electronic data.

(b) Who can access the data under which conditions (e.g. only a notary in the event of a legitimate interest or any person)?

A. Regarding legal registration as shown in the above B)XI) 1), the public registers which any person is able to electronically access are: (1) commercial registration / corporate registration, and (2) real estate registration. With regard to (3) the registration of claims assignments and the registration of movables, anyone can electronically access information other than information which identifies the claim or movables, but only the parties involved or other interested parties can electronically access information that identifies the claim or movables.

Regarding “registration of a change or termination of registration” relating to (1) to (4), the applicant for the registration can apply for registration by electronic means, but upon receiving the application, the registrar, who is the person in charge of the register, determines whether registration is possible, accesses the database, and registers the change or termination of the registration.

Only the registrar is able to directly alter the data. The notary does not have such authority.

(c) Who keeps the register?

A. Although it is an official of the Ministry of Justice of the Legal Affairs Bureau or the District Legal Affairs Bureau who keeps the register, the register for the registration of claim assignments and registration of movables in the above B)XI)1)(3) and the register for the registration of guardianship in (4) can only be kept by an official of the Ministry of Justice of the Tokyo Legal Affairs Bureau.

A. The persons who are able to submit an application for the legal registration indicated in B) XI) 1) are as follows.

(1) The representative of the company or other juridical person which is applying for commercial or corporate registration with regard to commercial registration or corporate registration.

- (2) With regard to real estate registration, the registration of the indication is made by the owner of the real estate, and the registration of the right to register relocation, etc. is carried out jointly by the parties to the contract relating to changes in the right to relocate, except for cases where a judgment is rendered by the courts.
- (3) With respect to registration of the assignment of a claim and registration of movables, the assigner (or pledge holder) and the assignee (or pledgee) will jointly submit the application, except for cases where a judgment is rendered by the courts.
- (4) With regard to the initial registration of guardianship of an adult, the family court commissions the registration pertaining to statutory guardianship, and with regard to registration of a voluntary guardianship contract, the notary who prepared the notarial instrument for the voluntary guardianship contract commissions the registration.
- (d) What are the registration requirements?
- A. The documents and other materials that need to be attached to the registration application for each respective registration are specified (the details of which are omitted because they are extremely detailed).
- (e) Does the access allow the transmission of documents and data so that the registration authority can administer the registers accordingly or does it also allow for the direct entry of the data by the notary?
- A. Regarding registrations where the application can be submitted online, applicants are able to send documents and data through electronic means, but even in these cases, some of the attached documents required in the application cannot be sent online and ultimately have to be sent by post or submitted at the counter.
- Even in the registration of a voluntary guardianship contract where the notary commissions the registration, the notary is unable to directly access the register and directly input data. The notary sends a transcript of the notarial instrument prepared in paper form by post, and commissions the registration.
- (f) Can the data only be submitted electronically or also in paper form?
- A. Regarding electronic submissions, it is as described in B)XI) 2) (f) above.
- In general, applications tend to be submitted in paper form, and even with regard to applications where applications can be submitted online, applications can still be submitted at the counter or by post, and in this case, the application is in paper form.
- (g) Do entries in the register have a constitutive substantive legal effect?
- A. Of the registrations of B) XI) 1) above, (1) commercial registration/corporate registration has the legal effect of certifying that the company was established at the time of the registration through the registration of the formation of the company or other juridical person.

In the case of (2) real estate registration and (3) registration of the assignment of claims and registration of movables, a right is not established through the registration, and it is simply that perfection requirements are acquired vis-à-vis a third party.

With regard to (4) registration of guardianship of an adult, in the case of a statutory guardian, the statutory guardianship is initiated by the judgment itself on the commencement of guardianship by the court even though the registration of the contents is commissioned by the court, but in the case of voluntary guardianship, it commences through the family court appointing a supervisor for the voluntary guardian, and is based on the premise that registration of voluntary guardianship has been completed with regard to petitioning for such appointment.

(h) Is the register endowed with public faith?

A. The registers of the above B)XI) 1) are endowed with public trust, but a false registration is not deemed to have the same effect as a genuine registration right through until the point of its cancellation except for registration of incorporation for (1) commercial registration/corporate registration (even if an action is filed to invalidate incorporation, the registration will only be invalid towards the future).

(i) Are these registrations made on a voluntary basis or are registrations prescribed by law and may be enforced if necessary?

A. Some of the registrations pertaining to the register of the above B) XI) 1) are mandatory due to sanctions of monetary payments or other sanctions being imposed in the case of failure to register, but unless a judgment is rendered by the court or other such cases, the registration will not be forcibly carried out without the intervention of an obligor of registration. Moreover, with regard to registration of the guardianship of an adult, the family court in the case of statutory guardianship, or the notary who prepared the notarial instrument in the case of voluntary guardianship respectively commission the registration and registration is carried out. In addition, as described in B)XI) 2) (h) above, out of the (1) commercial registration/corporate registration, the incorporation of the company or other juridical person will not take effect until the registration has been completed, and out of (4) registration of guardianship of an adult, even in the case of voluntary guardianship, the effect of voluntary guardianship will not take effect unless the registration has been completed, and the registration itself is voluntary to those seeking it.

(j) How do notaries in your country communicate electronically with authorities and courts/parties involved/other legal experts/ other notaries and with professional organisations (e.g. via a secure electronic mailbox)? If there is some kind of secure electronic mailbox please explain its legal and technical design and function.

A. Each notary sends or receives electronic data to and from the parties, other notaries

and other legal experts using devices and equipment usually via email. In doing so, a password is set when appropriate, but a secure electronic mailbox is not used.

XII) Organisation of the profession and relationship between the notariat and the State

1) Are there any professional organisations or similar professional associations in your country?

A. There exist the Japan National Notaries Association and district notary association (hereinafter referred to as “district association”) which is established for each jurisdictional district of the Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau (Article 49, paragraph (1), Article 43 paragraph (1) of the Ordinance).

2) Is membership mandatory or voluntary?

A. Membership is mandatory (Article 50, Article 44 of the Ordinance).

3) Please explain the structure of the professional associations (legal personality, bodies, composition and appointment of the board).

A. Neither the Japan National Notaries Association nor district associations have a juridical personality. However, among district associations, only Tokyo Notaries Association has established Tokyo Notary Foundation, which is a general incorporated foundation where all of its members comprise the members of the foundation, and it conducts the work of construction and maintenance of the necessary facilities to store and manage the notarial instruments and other documents for which the member notaries assume the obligation of retention.

All of the notary associations and notaries become members of the Japan National Notaries Association (Article 50 of the Ordinance), and there is a General Assembly (Articles 10 to 19 of the Articles of Association of the Japan National Notaries Association (hereinafter referred to as “Articles of Association”), Board of Directors (Article 24, Article 25 of the Articles of Association), various committees (Article 28, Article 29 of the Articles of Association), a Secretariat (Article 27 of the Articles of Association), and a President, Vice President, inspectors and other officers (Article 20, paragraph (1) of the Articles of Association). Officers are appointed by election or other methods at the General Assembly (Article 22, paragraphs (1) and (2) of the Articles of Association).

Notaries become members of the notary association established within the jurisdictional district of the Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau with which they are affiliated (Article 44 of the Ordinance), and its composition, appointment of officers and other matters are almost the same as with the Japan National Notaries Association.

4) Please describe the relationship of professional associations to the judiciary and other state authorities and, if there are several professional associations, their relationship to each other.

A. The Japan National Notaries Association and the district association lay down the articles of association for their establishment, and must obtain the approval of the Minister of Justice (Article 51, Article 45, paragraph (1) of the Ordinance), and notification must also be submitted without delay with regard to the appointment or dismissal of officers to the Minister of Justice in the case of the Japan National Notaries Association and to the corresponding Director of the Legal Affairs Bureau or the District Legal Affairs Bureau in the case of an district association (Article 53, Article 46 of the Ordinance). Meanwhile, with regard to the notarization work, the Japan National Notaries Association may submit proposals or answer questions to the Minister of Justice while an district association may submit proposals or answer questions to the corresponding Director of the Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau (Article 52, Article 47, paragraph (1) of the Ordinance).

The Japan National Notaries Association aims to implement the processes concerning communication and guidance for the notary associations and notaries in order to improve and unify the notarization work and to maintain the quality of the notaries (Article 49 paragraph (2) of the Ordinance), and the district associations are supposed to report to the Japan National Notaries Association when establishing or changing the articles of association, or appointing or changing the officers (Article 36 of the Articles of Association), but if the Japan National Notaries Association intends to make the abovementioned recommendations, it should request district associations to offer their opinion where necessary (Article 38, paragraph (1) of the Articles of Association), and moreover, if an district association finds a matter which it thinks would be reasonable for the Japan National Notaries Association to include as a recommendation to the Minister of Justice, it may submit an opinion to such effect to the president of the Japan National Notaries Association (Article 39, paragraph (1) of the Articles of Association).

5) What tasks do the professional organisations perform?

A. The Japan National Notaries Association, pursuant to the objective of B) XII) 4) above, performs the work of (1) matters concerning surveys and research and management of interpretation of the notary-related laws, (2) matters concerning improvement of the notarization work, (3) matters relating to research on the notaries' professional ethics, (4) matters concerning publicity for the notarization system, (5) matters concerning surveys and research on the notarization system of other countries and communication and negotiation with foreign notary associations, (6) matters concerning investigation and research of case examples concerning notarial affairs, and (7) matters concerning journals and other publications and literature (Article 3 of the Article of Association).

6) What are the rights and obligations of professional organisations?

A. The Japan National Notaries Association has the responsibility to conduct activities according to the objective of B) XII) 4) above, and has the authority to make the proposals and reports of B) XII) 4) above, but there are no other provisions as legal rights

or obligations. The purpose of the district association is also the same as that of the Japan National Notaries Association (Article 43, paragraph (2) of the Ordinance), and its legal rights or obligations are the same as those stated about the Japan National Notaries Association. In addition, if an district association discovers an illegal act or degrading behaviour with respect to any notary, it must report this fact to the Director of the Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau with which the notary is affiliated (Article 48 of the Ordinance).

7) What obligations do notaries have towards professional associations (e.g.: information duties, duties regarding "voluntary work" such as taking on lecturer activities)? Do fees have to be paid to professional organisations? According to which criteria are the fees calculated? Are they mandatory?

A. The notary is required to pay the initial membership fee and annual membership fees to the Japan National Notaries Association (Article 7, paragraph (1), (2) of the Articles of Association), and the amounts are determined by the General Assembly (Article 7, paragraph (3) of the Article of Association), but there are no standards with regard to calculation of the amounts. The obligation to pay the initial membership fee and the annual membership fees is almost the same for the district association.

In addition, the Code of Ethics stipulates that the notary must participate in the training sessions held by the Japan National Notaries Association and the district associations (Article 4 of the Code of Ethics), strive to engage in public interest activities appropriate for the mission (Article 6 of the Code of Ethics), proactively participate and cooperate in the organizational operations and activities of the Japan National Notaries Association and district association (Article 17 of the Code of Ethics), follow recommendations or instructions when received from the Japan National Notaries Association or an district association in relation to the work, and faithfully comply if asked to participate in a survey or requested give a report (Article 17 of the Code of Ethics).

8) Is there a system of financial solidarity (e.g. payment of a minimum subsistence amount for notaries with financially weak offices)? If so, please explain (in which cases the payment takes place, how it is financed, who organises it, etc.).

A. According to the laws and regulations, two or more notaries are allowed to establish a joint office where they share the office or income and expenditure in whole or in part if this is necessary to streamline their work and improve the quality of the notaries (Article 54 of the Ordinance).

X III) Supervision und disciplinary measures

1) Are there regular audits in the notarial offices?

A. As described in A) II) 2) above, the supervising officer is authorized to inspect the

documents kept on file by the notary, and based on such authority, the Director of the Legal Affairs Bureau or District Legal Affairs Bureau or an official of the Ministry of Justice who has been so ordered must regularly visit the office of the notary and inspect the documents kept by the notary and investigate the status of performance of the duties (Article 39 of the Ordinance).

2) If so, in what time intervals

A. At least once a year (Article 39 of the Ordinance).

3) Please explain the procedure, the scope of the audit and the responsibilities.

A. Aside from inspecting the documents kept by the notary and investigating the status of performance of the duties, there are no laws or regulations relating to the procedures or scope of audit. The results of this audit are reported promptly to the Minister of Justice (Article 39 of the Ordinance), and depending on the results, the disciplinary actions or supervisory measures of A) II) 3) above may be taken.

4) Please explain the procedure of notarial disciplinary measures in your country (jurisdiction, procedure, etc.).

A. As described in A) II) 2) above.

5) What acts are subject to disciplinary action?

A. As described in A) II) 2) above.

6) What sanctions does the national disciplinary system provide for?

A. As described in A) II) 3) above.

7) What legal remedies are available against this?

A. With respect to sanctions which may be imposed as the exercise of public authority, an administrative action can be brought to the court to request revocation.

C) Relations with other legal systems and institutions

I) How do you assess the influence of other legal systems, such as the Common Law System, Scandinavian law, Islamic law and customary law for example in Africa on the UINL and the Latin notariat in a maximum of 5 sentences?

A. Notaries affiliated with the Latin model of notary associations usually perform their duties based on the laws of their own country. However, since the domestic laws of the countries themselves are affected by other legal systems referenced in the question, it is inevitable that they will be indirectly influenced by such legal systems. In addition, when those notaries carry out their duties on matters related to people or property under other legal systems, they will naturally be expected to perform their duties directly based on those legal systems as well. The (Latin-type) notary associations to which these notaries belong and the UINL to which those notary associations are affiliated are naturally directly and indirectly influenced by other legal systems. In particular, the influence of the common law system due to the magnitude of the political and economic influences of the countries belonging to the system is thought to inevitably sway the basic direction of the activities of

the UINL and the Latin-type notary associations.

II) How do you evaluate the influence of other institutions, such as the OECD, FAO or the World Bank, especially regarding the Doing Business Report, on the UINL and the Latin notariat in a maximum of 5 sentences?

A. The biggest problem is that these institutions do not appreciate the basic philosophy of the UINL or the Latin-type notary associations which is that “the role of the notary is the core of preventive justice”, and instead since they have a negative bias, they tend to move towards reducing the areas of notary activities. How to go about dealing with this seems to be a problem related to the foundational existence of the UINL and the Latin-type notary associations.

On another front, from the perspective of reducing time costs and movement costs, these institutions are demanding simplification of the transactions between remote parties and, in other cases, are strongly demanding the use of electronic devices, but while there is some rationale in these demands, there are some areas where it would be difficult to accept these demands due to the need up till now for a physical face-to face meeting and based on the current definition of a notarial instrument, and therefore, the basic concepts of the UINL and Latin-type notary associations need to be further developed while adapting to a modern social and economic environment.

D) Conclusion: The role of the notary in the 21st century

I) Please describe in a maximum of 5 sentences which new influences of society are relevant for a possible change of the role of the notary in your opinion?

A. The notary serves the role of preventing the occurrence of legal disputes among citizens beforehand from a neutral and fair standpoint, and this role will never change, and should not change.

However, since the object to be prevented beforehand is a legal dispute, the specific role of the notary will vary depending on the laws of the country that granted the authority to the notary. Moreover, since the basis of what constitutes fairness and neutrality depends on the common sense of that country and underlying social and economic factors, the specific role of the notary will also vary depending on these factors. Further, in order for a notary to play this role, the role will be predicated on the technological advancements of that country, so progress in such technology will also change the specific ways in which the notary is able to serve his or her role.

In addition, since the laws, social and economic factors and technological advances in one country will, in this modern world, be unavoidably influenced by other countries, the specific role of the notary public will also be subject to change through the influence of other countries.

II) Describe the notariat and the notary of the future in a maximum of 5 sentences.

A. Notaries should continue to serve the role of preventing the occurrence of legal disputes between citizens beforehand from a neutral and fair standpoint. In addition, the notary associations should not only support notaries so that they are able to serve this role, but also instill the necessary discipline, and continue to be a presence ensuring cooperation both inside and outside the jurisdictional district of the association, as well as between countries.

For this reason, individual notaries and all notary associations should strive to learn about domestic and foreign laws and acquire new technologies, and also make proposals on legislation where necessary. In addition, their existence must always embody common sense that is consistent with the social and economic factors in their areas of activity.

III) Do the principles in your country correspond to the requirements of the notariat of the present and the future?

A. Although problems arise on a daily basis and there are areas which require further efforts in the future, the principles laid down by the notary associations of Japan match insofar as possible the demands made of the notaries in Japan, and we believe that the notaries also are continuing to make constant efforts to match these expectations.

IV) If not

1) Please explain the reasons for this in a maximum of 5 sentences.

A. N/A

2) In your opinion, how should the above mentioned principles be changed or supplemented?

A. N/A

Рахимов Дониёр Бахтиёрович

юримдик фанлар доктори (DSc)

ЯПОНИЯ

(хукуқшунос нигоҳида)

Ўқув-услугий қўлланма

Дизайнерлар:

О.Д.Рахимов,

Д.Д.Рахимов,

С.Д.Рахимов.

Мусахҳиҳа:

О.А.Бобоева

Bosishga ruxsat etildi: 28.06.2025

Bichimi: 60x84 1/16 «Times New Roman»
garniturada raqamli bosma usulda bosildi.

Shartli bosma tabog'i 7,15 . Adadi: 100. Buyurtma: № 92

100060, Toshkent, Ya. G'ulomov ko'chasi, 74.

Tel.: +998 90 9722279, www.tiraj.uz

«TOP IMAGE MEDIA»

bosmaxonasida chop etildi.